

DUTCH BIRDING

VOLUME 35 • NO 6 • 2013

Dutch Birding

Internationaal tijdschrift over
Palearctische vogels

REDACTIE

Dutch Birding
Duinlustparkweg 98A
2082 EG Santpoort-Zuid
Nederland
editors@dutchbirding.nl

FOTOREDACTIE

Dutch Birding
p/a René Pop
Postbus 31
1790 AA Den Burg-Texel
Nederland
rene.pop@dutchbirding.nl

ABONNEMENTENADMINISTRATIE

p/a Kees de Vries
Fideliohof 7
2402 ER Alphen aan den Rijn
Nederland
circulation@dutchbirding.nl

WWW.DUTCHBIRDING.NL

webredactie@dutchbirding.nl

BESTUUR

Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Nederland
dba@dutchbirding.nl

COMMISSIE DWAALGASTEN

NEDERLANDSE AVIFAUNA
CDNA
Duinlustparkweg 98A
2082 EG Santpoort-Zuid
Nederland
cdna@dutchbirding.nl

COMMISSIE SYSTEMATIEK

NEDERLANDSE AVIFAUNA
CSNA, p/a George Sangster
csna@dutchbirding.nl

INSPREKKLIJN
010-4281212

INTERNET
www.dutchbirding.nl

Dutch Birding

HOOFDREDACTEUR Arnoud van den Berg (023-5378024, arnoud.van.den.berg@dutchbirding.nl)

ADJUNCT HOOFDREDACTEUR Enno Ebels (030-2961335, enno.ebels@dutchbirding.nl)

UITVOEREND REDACTEUR André van Loon (020-6997585, andre.van.loon@dutchbirding.nl)

FOTOGRAFISCH REDACTEUR René Pop (0222-316801, rene.pop@dutchbirding.nl)

REDACTIEAID Peter Adriaens, Sander Bot, Ferdy Hieselaar, Gert Ottens, Roy Slaterus, Roland van der Vliet en Rik Winters

REDACTIE-ADVIESRAAD Peter Barthel, Mark Constantine, Andrea Corso, Dick Forsman, Ricard Gutiérrez, Killian Mullarney, Klaus Malling Olsen, Magnus Robb, Hadoram Shirihai en Lars Svensson

REDACTIEDEWERKERS Max Berlijn, Harvey van Diek, Nils van Duivendijk, Steve Geelhoed, Marcel Haas, Jan van der Laan, Hans van der Meulen, Kees Roselaar, Vincent van der Spek, Jan Hein van Steenis, Pieter van Veelen en Peter de Vries

PRODUCTIE EN LAY-OUT André van Loon en René Pop

ADVERTENTIES Debby Doodeman, p/a Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam
advertising@dutchbirding.nl

ABONNEMENTEN De abonnementsprijs voor 2013 bedraagt: EUR 39.50 (Nederland en België), EUR 40.00 (rest van Europa) en EUR 43.00 (landen buiten Europa). Abonnees in Nederland ontvangen ook het dvd-jaaroverzicht.

U kunt zich abonneren door het overmaken van de abonnementsprijs op girorekening 01 50 697 (Nederland), girorekening 000 1592468 19 (België) of bankrekening 54 93 30 348 van ABN•AMRO (Castricum), o.v.v. 'abonnement Dutch Birding'. Alle rekeningen zijn ten name van de Dutch Birding Association. Het abonnement gaat in na ontvangst van de betaling.

Dutch Birding is een tweemaandelijks tijdschrift. Het publiceert originele artikelen en mededelingen over morfologie, systematiek, voorkomen en verspreiding van vogels in de Benelux, Europa en elders in het Palearctische gebied. Het publiceert tevens bijdragen over vogels in het Aziatisch-Pacifische gebied en andere gebieden.

De volgorde van vogels in Dutch Birding volgt in eerste instantie een klassieke 'Wetmore-indeling'. Binnen dit raamwerk worden voor taxonomie en naamgeving de volgende overzichten aangehouden: *Dutch Birding-vogelnamen* door A B van den Berg (2008, Amsterdam; online update 2013, www.dutchbirding.nl/page.php?page_id=228) (taxonomie en wetenschappelijke, Nederlandse en Engelse namen van West-Palearctische vogels); *Vogels van de wereld – complete checklist* door M Walters (1997, Baarn) (Nederlandse namen van overige vogels van de wereld); *The Howard and Moore complete checklist of the birds of the world* (derde editie) door E C Dickinson (redactie) (2003, Londen) (taxonomie en wetenschappelijke namen van overige vogels van de wereld); en *IOC world bird names 3.3* door F Gill & D Donsker (2013, www.worldbirdnames.org) (Engelse namen van overige vogels in de wereld).

Voor (de voorbereiding van) bijzondere publicaties op het gebied van determinatie en/of taxonomie kan het Dutch Birding-fonds aan auteurs een financiële bijdrage leveren (zie Dutch Birding 24: 125, 2001, en www.dutchbirding.nl onder 'Tijdschrift').

www.dutchbirding.nl

WEBREDACTIE Garry Bakker, Gijsbert van der Bent, Wietze Janse en Ben Wielstra. FOTOREDACTIE Menno van Duijn en Chris van Rijswijk. GELUIDENREDACTIE Kasper Hendriks WEBMASTERS Albert van den Ende en Jeroen van Vianen (DBAlerts).

Dutch Birding Association

BESTUUR Arjan van Egmond (voorzitter, 071-4010656; 06-21585788), Rob Gordijn, Thierry Jansen, Toy Janssen, Kees de Vries (penningmeester) en Han Zevenhuizen (secretaris); tevens is de redactie van Dutch Birding met een zetel vertegenwoordigd. BESTUURSMEDWERKERS Jurriën van Deijk, Debby Doodeman, Thomas van der Es, Wietze Janse (Dutch Bird Alerts), Arnold Meijer, Gerald Oreel, Marc Plomp, Henk van Rijswijk, Pieter van Veelen, Jeroen van Vianen, Ruben Vlot, Kees de Vries en Steven Wytema.

Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA)

LEDEN Rob van Bemmelen, Nils van Duivendijk (voorzitter), Dick Groenendijk, Arjan Ovaa, Willem van Rijswijk, Roy Slaterus, Arend Wassink en Rik Winters. MEDEWERKER Marcel Haas (archivaris). De CDNA is een commissie van de Dutch Birding Association en de Nederlandse Ornithologische Unie.

Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA)

LEDEN Arnoud van den Berg, André van Loon, Kees Roselaar en George Sangster (secretaris). De CSNA is een commissie van de Dutch Birding Association en de Nederlandse Ornithologische Unie.

© 2013 Stichting Dutch Birding Association. Het copyright van de foto's en tekeningen blijft bij de fotografen en tekenaars. ISSN 0167-2878.

Drukkerij robstolk®, Mauritskade 55, 1092 AD Amsterdam, Nederland, www.robstolk.nl

Dutch Birding

CHIEF EDITOR Arnoud van den Berg (+31-235378024, arnoud.van.den.berg@dutchbirding.nl)

DEPUTY CHIEF EDITOR Enno Ebels (+31-302961335, enno.ebels@dutchbirding.nl)

EXECUTIVE EDITOR André van Loon (+31-206997585, andre.van.loon@dutchbirding.nl)

PHOTOGRAPHIC EDITOR René Pop (+31-222316801, rene.pop@dutchbirding.nl)

EDITORIAL BOARD Peter Adriaens, Sander Bot, Ferdy Hieselaar, Gert Ottens, Roy Slaterus, Roland van der Vliet and Rik Winters

EDITORIAL ADVISORY BOARD Peter Barthel, Mark Constantine, Andrea Corso, Dick Forsman, Ricard Gutiérrez, Killian Mullarney, Klaus Malling Olsen, Magnus Robb, Hadoram Shirihai and Lars Svensson

EDITORIAL ASSISTANTS Max Berlijn, Harvey van Diek, Nils van Duivendijk, Steve Geelhoed, Marcel Haas, Jan van der Laan, Hans van der Meulen, Kees Roselaar, Vincent van der Spek, Jan Hein van Steenis, Pieter van Veelen and Peter de Vries

PRODUCTION AND LAY-OUT André van Loon and René Pop

ADVERTISING Debby Doodeman, c/o Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam advertising@dutchbirding.nl

SUBSCRIPTIONS The subscription rate for 2013 is: EUR 39.50 (Netherlands and Belgium), EUR 40.00 (Europe) and EUR 43.00 (countries outside Europe). Subscribers in the Netherlands also receive the DVD year review.

Subscribers in Belgium, Denmark, Finland, Germany, Norway and Sweden are kindly requested to pay the subscription fee to our local bank accounts in these countries. Details can be found on the internet (www.dutchbirding.nl).

British subscribers are requested to pay exclusively by Sterling cheque. Cheques should be sent to Dutch Birding, c/o Gerald Oree, Deurganck 15, 1902 AN Castricum, Netherlands. Subscribers in other countries can make their payment by credit card (Access, Eurocard, MasterCard or Visa). Please send an e-mail indicating your credit card type, account number, the expiry date and full address details to circulation@dutchbirding.nl. The subscription starts upon receipt of payment and already published issues will be sent.

Dutch Birding is a bimonthly journal. It publishes original papers and notes on morphology, systematics, occurrence and distribution of birds in the Benelux, Europe and elsewhere in the Palearctic region. It also publishes contributions on birds in the Asian-Pacific region and other regions.

The sequence of birds in Dutch Birding basically follows a classic 'Wetmore sequence'. Within this framework, the following lists are used for taxonomy and nomenclature: *Dutch Birding bird names* by A B van den Berg (2008, Amsterdam; online update 2013, www.dutchbirding.nl/page.php?page_id=229) (taxonomy and scientific, Dutch and English names of Western Palearctic birds); *Vogels van de wereld – complete checklist* by M Walters (1997, Baarn) (Dutch names of remaining birds of the world); *The Howard and Moore complete checklist of the birds of the world* (third edition) by E C Dickinson (editor) (2003, London) (taxonomy and scientific names of remaining birds of the world); and *IOC world bird names 3.3* by F Gill & D Donsker (2013, www.worldbirdnames.org) (English names of remaining birds of the world).

For (preparation of) special publications regarding identification and/or taxonomy, the Dutch Birding Fund can offer financial support to authors (see Dutch Birding 24: 125, 2001, and www.dutchbirding.nl under 'Journal').

www.dutchbirding.nl

WEB EDITORS Garry Bakker, Gijsbert van der Bent, Wietze Janse and Ben Wielstra.
PHOTOGRAPHIC EDITORS Menno van Duijn and Chris van Rijswijk. **SOUNDS EDITOR** Kasper Hendriks **WEBMASTERS** Albert van den Ende and Jeroen van Vianen (DBAlerts).

Dutch Birding Association

BOARD Arjan van Egmond (president, +31-714010656; +31-621585788), Rob Gordijn, Thiery Jansen, Toy Janssen, Kees de Vries (treasurer) and Han Zevenhuizen (secretary); the editors of Dutch Birding also have one seat in the board. **BOARD ASSISTANTS** Jurriën van Deijk, Debby Doodeman, Thomas van der Es, Wietze Janse (Dutch Bird Alerts), Arnold Meijer, Gerald Oree, Marc Plomp, Henk van Rijswijk, Pieter van Veelen, Jeroen van Vianen, Ruben Vlot, Kees de Vries and Steven Wytema.

Dutch rarities committee (CDNA)

MEMBERS Rob van Bemmelen, Nils van Duivendijk (president), Dick Groenendijk, Arjan Ovaa, Willem van Rijswijk, Roy Slaterus, Arend Wassink and Rik Winters. **ASSISTANT** Marcel Haas (archivist). The CDNA is a committee of the Dutch Birding Association and the Netherlands Ornithologists' Union.

Dutch committee for avian systematics (CSNA)

MEMBERS Arnoud van den Berg, André van Loon, Kees Roselaar and George Sangster (secretary). The CSNA is a committee of the Dutch Birding Association and the Netherlands Ornithologists' Union.

© 2013 Stichting Dutch Birding Association. The copyright of the photographs and drawings remains with the photographers and artists. ISSN 0167-2878.

Printed by drukkerij robstolk®, Mauritskade 55, 1092 AD Amsterdam, Netherlands, www.robstolk.nl

Dutch Birding

*International journal on
Palearctic birds*

EDITORS

Dutch Birding
Duinlustparkweg 98A
2082 EG Santpoort-Zuid
Netherlands
editors@dutchbirding.nl

PHOTOGRAPHIC EDITOR

Dutch Birding
c/o René Pop
Postbus 31
1790 AA Den Burg-Texel
Netherlands
rene.pop@dutchbirding.nl

SUBSCRIPTION ADMINISTRATION

c/o Kees de Vries
Fideliohof 7
2402 ER Alphen aan den Rijn
Netherlands
circulation@dutchbirding.nl

WWW.DUTCHBIRDING.NL

webredactie@dutchbirding.nl

BOARD

Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Netherlands
dba@dutchbirding.nl

DUTCH RARITIES COMMITTEE

CDNA
Duinlustparkweg 98A
2082 EG Santpoort-Zuid
Netherlands
cdna@dutchbirding.nl

DUTCH COMMITTEE FOR

AVIAN SYSTEMATICS
CSNA, c/o George Sangster
csna@dutchbirding.nl

INTERNET

www.dutchbirding.nl

Artikelen / papers

Brieven / letters

WP reports

Recente meldingen / recent reports

DBActueel

DBA-nieuws

Voorplaat / front cover

- 357 Rare birds in the Netherlands in 2012 *Arjan Ova, Dick Groenendijk, Marcel Haas, Max Berlijn & CDNA*
- 380 Rosse Waaierstaart bij Camperduin in september 2013 [RUFIOUS-TAILED SCRUB-ROBIN NEAR CAMPERDUIN IN SEPTEMBER 2013] *Gert Ottens*
- 384 Hooded Wheatear at Nestos delta, Greece, in May 2012 and status in Europe *Holger Bekel-Kastrup, Hajo Kobialka, Dirk Wegener & Enno B Ebels*
- 386 Grey Partridge: comments on its phylogeography and phylogeny *Gerald J Oreef*
- 387 Presumed second locality for Omani Owl *Pieter van Eijk*
- 388 Late September-late November 2013 *Arnoud B van den Berg & Marcel Haas*
- 407 September-oktober 2013 *Roy Slaterus, Vincent van der Spek & Martijn Renders*
- 423 Oosterse Tortel (Meenatortel) op Schiermonnikoog [RUFIOUS TURTLE DOVE]; Vale Gierzwaluwen in veelvoud [PALLID SWIFTS]
- 428 Betaling van abonnementsgeld voor 2014; Payment of subscription for 2014; Dutch Birding-vogeldag 2014
- Balkanbergfluitier / Eastern Bonelli's Warbler *Phylloscopus orientalis*, Eilat, Israël, 29 maart 2013 (*Jos van den Berg*)

Rare birds in the Netherlands in 2012

Arjan Ovaa, Dick Groenendijk, Marcel Haas, Max Berlijn & CDNA

This is the 33rd annual report on rare birds in the Netherlands to be published in Dutch Birding. It comprises records from 2012 as well as belated and reconsidered records, dating back to 1844, which have been evaluated by the Dutch rarities committee, the Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA). Several 2012 reports are still under review or awaiting submission and could therefore not be included. In addition, some reports for 2011 and earlier years are still under consideration for various reasons. The increase in records entered online on internet portals such as www.waarneming.nl reveals many new details about past records. For the sake of completeness, date extensions are presented in this report.

Details included for each record are, if available: date(s); location and/or municipality (municipal divisions as on 1 January 2013); province; number of birds if more than one, plumage and sex; type of record if trapped, photographed, sound-recorded, videoed or found dead (and where specimen is stored, if known); names of up to three observers involved in finding, identifying and recording, and relevant references in the literature, which normally include (inter)national but not regional journals, and published photo-

graphs. A compilation of most rarities videoed can be found in Plomp (2013). Records from 2011 lasting into 2012 that already have been published in the 2011 report (Ovaa et al 2012) are repeated here without reference. Observations not (yet) submitted but mentioned in the 2011 report are not repeated in this report. The sequence of the records in the species accounts is from the current year backwards, with records within one year presented chronologically. Numbers after each (sub) species' name refer to the total number of individuals **1** from 1 January 1800 to 31 December 1979, **2** since 1 January 1980 but excluding **3** the current year. Taxa marked with an asterisk * are new to the Dutch list.

The following CDNA members voted on some or all of the records in this report: Rob S A van Bemmelen, Nils van Duivendijk, Dick Groenendijk (chairman), Arjan Ovaa, Willem van Rijswijk (secretary), Roy Slaterus, Arend Wassink and Rik Winters. Max Berlijn and Marcel Haas supported the committee as non-voting archivists and assisted in submitting many reports published on national and regional websites. Reports can be submitted, preferably using the electronic submission form on www.dutchavifauna.nl or filling in this form after entering a record on www.waarneming.nl.

nl. Reports can also be sent by ordinary mail to CDNA, Duinlustparkweg 98A, 2082 EG Santpoort-Zuid, the Netherlands, preferably using the online submission forms at www.dutchavifauna.nl; this online database contains all records of rare birds up to 2012 (cf Dutch Birding 34: 346, 2012). Here, also recently accepted records or rejected reports as well as reports currently under review are listed.

Decisions regarding taxonomy have been delegated to the Dutch committee for avian systematics (Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna; CSNA), which on 1 January 2012 consisted of the following members: Arnoud B van den Berg, André J van Loon, C S (Kees) Roselaar and George Sangster (secretary).

In 2012, at least 360 species were recorded, which is a few species below the average of 363 over the last 10 years. This number may rise depending on pending reports. The only record of Bearded Vulture *Gypaetus barbatus*, in June 2002, was rejected after review (identification accepted but not meeting criteria for acceptance as wild bird). Two taxa were new to the Dutch list in 2012: Sooty Tern *Onychoprion fuscatus* and Caspian Stonechat *Saxicola maurus hemprichii*. With Sooty Tern added and Bearded Vulture deleted, the Dutch list now numbers 504 species. Note, however, that a record of Stejneger's Stonechat *S. stejnegeri* on 8-23 October 2012 on Texel, Noord-Holland, is still under review; this may become another new species for the Dutch list. Other highlights for 2012 included the second Steppe Grey Shrike *Lanius lahtora pallidirostris*, second and third Eastern Black Redstart *Phoenicurus ochruros*

455 Greenland White-fronted Goose / Groenlandse Kolgans *Anser albifrons flavirostris*, adult, Ferwoude, Friesland, 29 January 2012 (Martijn Bot)

phoenicuroides, third Bufflehead *Bucephala albeola*, fifth Bonaparte's Gull *Chroicocephalus philadelphia*, sixth and seventh Black-winged Kite *Elanus caeruleus* (both twitchable), sixth to eighth Baird's Sandpiper *Calidris bairdii* (all three twitchable), seventh Eurasian Pygmy Owl *Glaucidium passerinum*, eighth Lesser Spotted Eagle *Aquila pomarina* and Black-throated Thrush *Turdus atrogularis* and ninth (but only third to be seen alive and first twitchable) Thick-billed Murre *Uria lomvia*. In addition, 2012 was a good year for Western Bonelli's Warbler *P. bonelli* with three records, River Warbler *Locustella fluviatilis* with seven, Radde's Warbler *Phylloscopus schwarzi* with eight and Buff-breasted Sandpiper *C. subruficollis* with 11, and for Olive-backed Pipit *Anthus hodgsoni* with (at least) 19 individuals.

Systematic list of records

Ross's Goose / Ross' Gans

Anser rossii 0,12,0

2010 11-14 March, Johannes Kerkhovenpolder, Breebaartpolder and surroundings, *Delfzijl*, Groningen, white morph, photographed (G Kiekbos et al); 21 March to 22 May, several sites around Lauwersmeer, *Dongeradeel/De Marne*, Friesland/Groningen, white morph, photographed (A Borhem, T Janssen, J Bosma et al).

1988 20 January to 27 February, Wissenkerke, *Noord-Beveland*, and Middelplaten, *Goes*, Zeeland, two adults, white morph, photographed (J Tramper et al).

All reports concern date extensions for birds previously accepted for 20 January to 15 February 1988 (two individuals in Zeeland; van den Berg & Bosman 2001), for 12 March 2010 (Johannes Kerkhovenpolder) and for 23 April 2010 (Ezumaakeg, Lauwersmeer), respectively (Ovaa et al 2012). The birds in 1988 were the second and third for the Netherlands, which returned for several consecutive winters. The other birds mentioned here are considered to be the same as those seen during the winter of 2009/10 (Ovaa et al 2012).

Greenland White-fronted Goose / Groenlandse Kolgans

Anser albifrons flavirostris 14,68,3

29 January, Ferwoude, *Súdwest-Fryslân*, Friesland, adult, photographed (M Bot, S Bot); 10 March, Polder Maarsseveen, *Stichtse Vecht*, Utrecht, and 21 March, Polder Achteraf, Breukeleveen, *Wijdemeren*, Noord-Holland, second calendar-year, photographed (H Russer, P Koken et al); 29 December, Aetsveldsche Polder, *Weesp*, Noord-Holland, adult, photographed (H van Oosterhout, J Brandjes).

This taxon was annual in 2001-06 with a total of 47 individuals, including flocks of up to 10 birds. After 2006, there have only been records in 2009 (one), 2011 (one) and 2012 (three). Hybrid *Anser* geese and aberrant orange-billed Siberian White-fronted Geese *A. albifrons* may present identification challenges.

Surf Scoter / Brilzee-eend

Melanitta perspicillata 3,23,1

5 April to 17 May, Horsmeertjes and Mokbaai, *Texel*, Noord-Holland, adult male, photographed, videoed (P Duin et al; Dutch Birding 34: 196, plate 259, 2012); 18-21 December, Brouwersdam, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, first-winter female, photographed (P A Wolf et al; Dutch Birding 35: 60, plate 89, 2013).

The bird on Texel was presumably the same individual that stayed in this area on 10 May 2009 and from 17 April to 2 June 2010 (Ovaa et al 2011). Despite many birders visiting Texel, it was not seen in 2011.

Ring-necked Duck / Ringsnaveleend

Aythya collaris 5,30,0

16-31 January and 16-30 April, Weerribben, *Steenwijkerland*, Overijssel, female, photographed (J Bredenbeek, K Vledder et al).

2011 5-16 April, Weerribben, *Steenwijkerland*, Overijssel, female, photographed (J Bredenbeek, K Vledder, D Woets et al).

2006 7 August to 1 September, Budel-Dorplein, *Cranendonck*, Noord-Brabant, adult female, photographed (R G Bouwman, J-E Kikkert, R Bouwman et al).

Both records in Overijssel are considered to refer to the same bird, which returned again in 2013. The bird in Noord-Brabant is considered a returning bird earlier seen as a first-year from 22 October 2005 to 22 January 2006 (cf van der Vliet et al 2006).

Ring-necked x Tufted Duck / Ringsnaveleend x Kuifeend

Aythya collaris x fuligula 0,8,0

5 February to 19 March and 16 December to 9 February 2013, Natuurplas Breeveld and Woerden, *Woerden*, Utrecht, adult male, photographed (J de Bruijn, H Russer et al).

This individual is considered to be a returning bird, recorded at this location for the first time on 6 December 2007 (Ovaa et al 2009).

White-headed Duck / Witkopeend

Oxyura leucocephala 5,13,0

17 December 2011 to 24 February, Reeuwijkse Plassen, *Reeuwijk*, Zuid-Holland, first-winter, photographed (Dutch Birding 34: 68, plate 89, 2012); 12-19 March, Bleeke Heide, Chaam, *Alphen-Chaam*, Noord-Brabant, adult female, photographed (M-J van Gestel, J van Gestel et al).

The bird at Bleeke Heide is considered to be one of the two individuals that stayed at this site two years earlier, from 24 March to 2 April 2010 and on 6-9 April 2010 (Ovaa et al 2011).

Bufflehead / Buffelkopeend

Bucephala albeola 0,2,1

27 September 2011 to 26 May and 17 September to 3 May 2013, Gaatkensplas and surroundings, *Barendrecht*, Zuid-Holland, adult male, photographed (B de Jong, P Sintnicolaas et al); 9-23 April, Philipsdam, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, second calendar-year male, photographed, videoed (M Hoekstein, P A Wolf, M Berlijn et al).

The returning adult male stayed at Barendrecht for its ninth consecutive winter. The young male at Philipsdam may have been the same as the first-year bird that wintered in Cornwall, England (26 October 2011 to 4 March 2012), or the bird seen in Lincolnshire, England, on 27 April (Hudson & the Rarities Committee 2013). Note that the two birds in England were accepted as different birds based on differences in head markings and that they were not confidently sexed (Cornwall bird) or sexed and aged (Lincolnshire bird; Hudson & the Rarities Committee 2013).

American Wigeon / Amerikaanse Smient

Anas americana 5,57,1

29 March to 7 April, Delfzijl, *Delfzijl*, Groningen, adult male, photographed (G Kiebos et al).

Blue-winged Teal / Blauwvleugeltaling

Anas discors 6,31,2

1-8 April, De Malpie, *Valkenswaard*, Noord-Brabant, male, photographed (A Vink, M De Vrindt, T van de Kamp); 4 May, Jaap Deensgat, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, adult male, photographed (M Olthoff et al).

Baikal Teal / Siberische Taling

Anas formosa 8,3,0

2011 11 February, Thoonpolder, *Noord-Beveland*, Zeeland, male, photographed (M Hoekstein, O Boeren, P A Wolf et al; Dutch Birding 33: 148, plate 159, 2011).

This male stayed only briefly and was therefore seen by just a handful of birders. The CDNA decided that the photographs in combination with the fact the bird walked on short grass showing the legs very well was enough to establish that it was unringed.

Green-winged Teal / Amerikaanse Wintertaling

Anas carolinensis 6,50,1

6 March to 5 April, Hilversumse Bovenmeent, *Hilversum*, Noord-Holland, adult male, photographed (R Sinoo, H van Oosterhout et al); 29 March to 2 April, Ezumakeeg-Zuid, *Dongeradeel*, Friesland, adult male, photographed (B Loonen et al).

2010 16 October to 15 November, Dijkmanshuizen, *Texel*, Noord-Holland, adult male, photographed (P Cools, P Duin et al).

2009 9 October 2008 to 8 April, Ottersaat, Dijkmanshuizen, Wagejot and Waal en Burg, *Texel*, Noord-Holland, adult male in (partial) eclipse plumage, moulting to summer plumage, photographed (J D Eerdmans, P W W de Rouw et al; Dutch Birding 30: 440, plate 527, 2008).

2004 18 May, Tweede Kroon's Polder, *Vlieland*, Friesland, male, photographed (B van Gemerden, H Ruissen, M Bons).

The male at Ezumakeeg is considered a returning bird seen regularly in this area from at least 2009 onwards (cf Ovaa et al 2012). The report on Texel in the winter of 2008/09 concerns a date extension for a bird earlier accepted for 9 October to 25 December 2008 and 4-8 April 2009 (Ovaa et al 2009, 2010); this bird returned in

October–November 2010 and again in November 2011 (cf Ovaa et al 2012)

Atlantic Great Cormorant / Grote Aalscholver

Phalacrocorax carbo carbo 7,41,-

2008 5–16 January, Hoorlse Meer, Groningen, *Groningen*, maximum of two (on 5–6 January), second-winter, photographed (R Winters et al).

This concerns a correction of the information given in Ovaa et al (2012), in which birds were reported for this site on 5–6 and 16–30 January. This taxon is no longer considered since 1 January 2009 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Cory's/Scopoli's Shearwater / Kuhls/Scopoli's Pijlstormvogel

Calonectris borealis/diomedea 0,9,0

2011 9 August, Nes, *Ameland*, Friesland (M Olthoff).

There have been five records of Cory's *C borealis*, none of Scopoli's *C diomedea* and nine of Cory's/Scopoli's Shearwater so far. Scopoli's Shearwater has been recorded in England and Poland, so that species could also occur in Dutch waters. Cape Verde Shearwater *C edwardsii* has not yet been recorded in north-western European waters; however, it has reached not only the Selvagens (Fagundes et al 2012) but also Atlantic waters off North America (Patteson & Armistead 2004), so it may be a conceivable vagrant in the North Sea as well.

Squacco Heron / Ralreiger

Ardeola ralloides 25 (since 1866),57,1

27 May, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland, adult summer (T den Outer).

Glossy Ibis / Zwarte Ibis

Plegadis falcinellus 116,64,-

1995 26–27 August, Holierhoekse Polder, *Vlaardingen*, Zuid-Holland (F van der Lans, F van der Lans, H Westerland et al).

This species is no longer considered since 1 January 2000 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Black-winged Kite / Grijze Wouw

Elanus caeruleus 1,4,2

12–13 April, Keent, *Oss*, and Lage Wijk, *Grave*, Noord-Brabant, and Loonse Waard, *Wijchen*, Gelderland, second calendar-year, photographed, videoed (J J F Jansen, T Janssen, F Coenraads et al; Jansen et al 2012; *Birding World* 25: 142, 2012, *Dutch Birding* 34: 210, plate 290, 2012); 19–20 May, Binnenveld, *Rhenen*, Utrecht, photographed (H de Nie, A Bos et al; Jansen et al 2012; *Dutch Birding* 34: 210, plate 291, 2012).

The previous twitchable Black-winged Kite stayed from 4 June to 23 August 2000 at Bargerveen, Drenthe, so this year's two were widely appreciated. Unlike a bird briefly present at Alblasserwaard, Zuid-Holland, in May 2009 and one flying over Nijmegen, Gelderland, in April 2010, both 2012 birds stayed long enough to be admired by many birders.

Griffon Vulture / Vale Gier

Gyps fulvus 9,204,7

16 June to 4 July, Sint Pietersberg, *Maastricht*, Limburg, second calendar-year, photographed (A Strootman, L Aandeweg et al; *Dutch Birding* 34: 267, plate 369, 2012); 5–7 July, Tzummarum, *Franekeradeel*, Friesland, four, photographed (J op den Dries et al; *Dutch Birding* 34: 264, plate 365, 337, plate 467, 2012); 7 July, Dwingelderveld, *Westerveld*, Drenthe, videoed (S Haak, L van Bergeijk, G van der Groef et al); 7 July, Kropswolderbuitenveld, *Hoogezand-Sappemeer*, Groningen (C Both); 7 July, Weerselo, *Dinkelland*, Overijssel, photographed (V de Lenne); 9 July, Noordbroeksterhamrik, *Menterwolde*, Nieuweschan, *Oldambt*, and Johannes Kerkhovenveld, *Delfzijl*, Groningen, photographed (J Smit, A Boven et al); 9 July, Baak, *Bronckhorst*, Gelderland, photographed (M Schaap); 18 July, Olde Maten, *Staphorst*, Overijssel (G de Jong et al); 26 July, Oranje Nassau's Oord, *Wageningen*, Gelderland, photographed (R Middelveld); 31 July, Volkel, *Uden*, Noord-Brabant, second calendar-year, photographed (T Janssen et al; *Dutch Birding* 34: 337, plate 469, 2012); 1 August, De Kuilen, *Mill*, Noord-Brabant, second calendar-year, photographed (P Smeets); 3 August, Engbertsdijkvenen, *Twenterand*, Overijssel, second calendar-year, photographed (X Gerritsen, R Gerritsen); 8 August, Vriescheloo, *Bellingwedde*, Groningen, photographed (R Verstok); 9 August, Groenord, *Leiden*, Zuid-Holland, photographed (W Teunissen); 10 August, Midden-Delfland, *Midden-Delfland*, and Voorhout, *Voorhout*, Zuid-Holland (M Poot, M de Graaf van Rootselaar); 18 August, De Leijen and Lankhorst, *Staphorst*, Overijssel, photographed (J Compagner, M Bunschoek, L van Bergeijk et al); 27 August, De Houtmaat, *Hengelo*, Overijssel, photographed (G ter Haar); 2 September, Lauwersoog, *Dongeradeel*, Friesland, and Kustweg, *De Marne*, Groningen, second-calendar-year, photographed (M Bot, R de Lange); 4 September, Prins Bernardweg, *Schiernmonnikoog*, Friesland, photographed (F van Eerve, F Zwerts et al). 2011 22 May, Budel-Dorplein, *Cranendonck*, Noord-Brabant, two (H Vrolijk); 1 October, Almelo, *Almelo*, Overijssel, three, photographed (T Roeke). 2010 12 June, Den Burg, *Texel*, Nieuwe Haven, *Den Helder*, and Broekermeer, Waterland, *Waterland*, Noord-Holland, photographed (R E Brouwer, R Vos).

It is extremely difficult to establish the precise number of birds seen in 2012. The CDNA's conservative estimate is that seven birds were involved in the long list of sightings. The first one was present in a quarry near Maastricht, Limburg, and moved to a quarry c 5 km southward in Belgium, where it stayed until 29 July. Next, a group of four turned up near Tzummarum, Friesland, of which at least one wandered through the northern part of the country and south to Wageningen, Gelderland. The last sighting of presumably this individual was on Schiermonnikoog, Friesland, on 4 September. Probably, another one was seen on 31 July and 1 August in Noord-Brabant and, finally, one turned up in Zuid-Holland on 9–10 August. The two birds near Cranendonck on 22 May 2011 were part of a group of 17 flying past Chaam, Noord-Brabant, earlier that day (Ovaa et al 2012).

456 Black-winged Kite / Grijze Wouw *Elanus caeruleus*, second calendar-year, Keent, Noord-Brabant, 13 April 2012 (Jaap Denée)

457 Black-winged Kite / Grijze Wouw *Elanus caeruleus*, second calendar-year, Keent, Noord-Brabant, 12 April 2012 (Toy Janssen)

Short-toed Snake Eagle / Slangenarend

Circus gallicus 3,68,-

2011 7 May, Kinderdijk, *Nieuw-Lekkerland*, Zuid-Holland, adult, photographed (B van de Wetering, A Clements, R Slagboom et al).

2010 16 July, Leusbroekerweg, *Leusden*, Utrecht, photographed (R Jousma); 9 October, De Banjaard, *Noord-Beveland*, Zeeland, adult, photographed (M Hoekstein, I Meulmeester, N de Schipper).

The bird at Leusden in 2010 was erroneously mentioned for 2011 in the previous report (Ovaa et al 2012). The bird at De Banjaard was the same individual as the one recorded c 70 min earlier 21 km north-north-east at Ouddorp, Zuid-Holland (Ovaa et al 2012). This species is no longer considered from 1 January 2012 onwards but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Pallid Harrier / Steppekiekendief

Circus macrourus 5,76,-

2011 10 September, Westkapelle and surroundings, *Veere*, Zeeland, juvenile, photographed (C Beeke, P Goedbloed et al); 17 September, Brobbelbies Noord, *Landerd*, Noord-Brabant, juvenile, photographed (T Janssen); 7 October, Kinderdijk, *Nieuw-Lekkerland*, Zuid-Holland, juvenile, photographed (J Hamelink et al); 14-16 October, Rottumerplaat, *Eemmond* (M Zekhuis, M Hottinga, E Wanders et al), and 16-17 October, Rottumeroog, *Eemmond*, Groningen, juvenile female, photographed (M W Kaales).

The total number accepted for 2011 is now 30. The bird at Brobbelbies Noord was seen in the municipality of Landerd, not Bernheze as mentioned in Ovaa et al (2012). The juvenile female seen on Rottumerplaat on 14-16 October was also seen on the neighbouring islet of Rottumeroog on 16-17 October (and not on 18 October as stated in Ovaa et al 2012). This species is no longer considered from 1 January 2012 onwards but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Lesser/Greater Spotted Eagle / Schreeuwarend/Bastaardarend

Aquila pomarina/clanga 0,3,0

2011 23 April, Meijendel, *Wassenaar*, Zuid-Holland, and Berkheide and Vliegveld Valkenburg, *Katwijk*, Zuid-Holland, adult, photographed (G van der Bent, R van Rossum, R Genuit et al).

Submitted as Lesser Spotted Eagle *A pomarina* and most likely that species but the photographs did not show enough detail to exclude Greater Spotted Eagle *A clanga* or a hybrid Lesser x Greater Spotted Eagle.

Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend

Aquila pomarina 3,4,1

14 May, Hoog Buurlo, *Apeldoorn*, Gelderland, third calendar-year, photographed (A ten Hoeve; Dutch Birding 34: 197, plate 261, 2012).

This bird was photographed by just one lucky observer. Lesser Spotted Eagle remains very rare, despite breeding as nearby as north-eastern Germany and being a long-distance migrant.

Booted Eagle / Dwer garend

Aquila pennata 0,19,2

29 May, Buinerveen, *Borger-Odoorn*, Drenthe, dark morph (L van Welie, R Kamps); 7 June, Hoeven, *Uden*, Noord-Brabant, second calendar-year, pale morph, photographed (R van Rossum; Dutch Birding 34: 268, plate 372, 2012).

2011 1 May, Santpoort-Zuid, *Velsen*, Noord-Holland, pale morph (P A Nuyten); 7 May, Maarnsche Berg, *Utrechtse Heuvelrug*, Utrecht, pale morph (A Schaffenaar).

The last twitchable Booted Eagle was in June-July 2000; all records after 2000 refer to single birds flying over. The bird on 1 May 2011 is considered the same bird that was observed at several nearby sites on 30 April 2011 (Ovaa et al 2012).

458 Gyr Falcon / Giervalk *Falco rusticolus*, second calendar-year, Westdorpe, Zeeland, 11 February 2012
(Ronald Messemaker)

459 Little Bustard / Kleine Trap *Tetrax tetrax*, Verdrongen Land van Saeftinge, Zeeland,
15 January 2012 (Peter L Meiningen)

Gyr Falcon / Giervalk

Falco rusticolus 4,5,0

28 October 2011 to 18 March, between Westdorpe, Terneuzen, and Maagd van Gent, *Sluis*, Zeeland, first-winter, grey morph, photographed, videoed (S Baeten, G De Vos, W De Rouck et al; *Birding World* 25: 11, 2012, Dutch *Birding* 34: 51, plate 54, 63, plate 77, 68, plate 88, 126, plate 174-175, 2012).

This bird (first seen past Katwijk aan Zee on 14 October 2011) was one of the crowd-pullers of the winter of 2011/12, although it roamed a very large area (including parts of neighbouring Belgium) and therefore could be difficult to pin down, sometimes not being reported for days.

Little Crake / Klein Waterhoen

Porzana parva 36,15,3

9-27 June, Beulakerpolder, De Wieden, *Steenwijkerland*, Overijssel, male, singing, sound-recorded (M Bunschoek, H Pohlmann, L Steen et al); 19-23 June, Arnhem, *Arnhem*, Gelderland, singing, photographed, sound-recorded (R Wester, J van Bruggen et al); 27-28 June, Beulakerpolder, De Wieden, *Steenwijkerland*, Overijssel, female, singing, sound-recorded (R Messemaker, A B van den Berg).

Baillon's Crake / Kleinst Waterhoen

Porzana pusilla 171,57,-

Justin Jansen and Gerald Oreel conducted a full revision of all reports and records of this species from 1800 to 2006 (from 2007, the species is no longer considered); the results were published in Jansen (2013). During 1976-2006, the species was considered by the CDNA but the pre-1976 records had not been revised. In the revision, 265 records were reviewed: 110 records were (re)accepted (including several breeding records) and 155 records were not accepted. The number of accepted individuals was 228 (including pulli). The monthly distribution was as follows (based on the first record date): April (one), May (26), June (35), July (11), August (17) and September (seven). From 13 breeding records, the month is unknown but it was assumed that these birds were found in May-June. The years with the highest number of individuals were: 1857 (18), 1858 (10), 1862 (six), 1898 (five), 1957 (seven), 1958 (eight), 1964 (10), 1965 (10), 1971 (11), 1975 (nine) and 2005 (17). The CDNA decided to adopt all decisions published in Jansen (2013). To avoid double use of space, we refer to this paper and the list of records (accepted and non-accepted) therein.

Little Bustard / Kleine Trap

Tetrax tetrax 32,11,1

15 January, Verdrongen Land van Saeftinge, *Hulst*, Zeeland, photographed (A Wieland, P L Meininger et al; Dutch *Birding* 34: 53, plate 57, 2012).

This bird stayed for just one afternoon and was superbly photographed, resulting in the best photographs ever taken of this species in the Netherlands. It was only the third in the new millennium, after birds on 7 April 2000 and 3 September 2011; in 1980-89, five birds were accepted and, in 1990-99, four.

Great Bustard / Grote Trap

Otis tarda -,26 (since 1986),0

1987 21 March, Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland (J W de Roever, M Platteeuw, W E M van der Schot et al; cf Platteeuw et al 1994).

This concerns a date correction; the record was previously published for 28 March (cf van den Berg & Bosman 2001). The bird was seen by a group of seabird migration observers when it came flying in from the North Sea.

Cream-colored Courser / Renvogel

Cursorius cursor 3,1,0

1844 c 18 October, 's-Graveland, *Wijdemeren*, Noord-Holland, first calendar-year, shot, skin retained at Naturalis Biodiversity Center at Leiden (via R J J Vlek; Dutch *Birding* 34: 356, plate 493, 2012).

This record was already mentioned in Ovaa et al (2012). Contrary to what was stated there, the original article about this record was published in the *Amsterdamsche Courant* on 21 October 1844. During the next week, seven other Dutch newspapers paid attention to this rare bird (Ruud Vlek in litt).

Collared Pratincole / Vorkstaartplevier

Glareola pratincola 5,18,1

23 May, Wormer- en Jisperveld, *Wormerland*, Noord-Holland, adult summer, photographed (R E Brouwer; Dutch *Birding* 34: 203, plate 270, 2012).

The bird was found by a single observer doing a bird survey in the heart of a vast marsh area, from where he could not distribute the news on time for others to see it.

Greater Sand Plover / Woestijnplevier

Charadrius leschenaultii 1,13,1

12-23 May, Punt van Reide and Dollard, *Delfzijl*, Groningen, second calendar-year, photographed (L Brinkhuizen, D Brinkhuizen et al; *Birding World* 25: 195, 2012, Dutch *Birding* 34: 198, plate 264, 2012).

2011 4 May, Duinen bij Falga, and 5 May, Mariëndal, *Den Helder*, Noord-Holland, second calendar-year female, photographed (H Bouma, C van Vliet et al; Dutch *Birding* 33: 272, plate 344, 2011).

The record at Den Helder in 2011 (the same individual as the one at Hoek van Holland, Zuid-Holland, on 27 April) was erroneously mentioned in Ovaa et al (2012) without date. Totals include three records of Anatolian Sand Plover *C l columbinus*.

American Golden Plover / Amerikaanse Goudplevier

Pluvialis dominica 1,32,4

17-18 May, Vogelpölle, *Ameland*, Friesland, adult summer male, photographed (J Postma); 20 June, Slufter, *Texel*, Noord-Holland, adult summer, photographed (A Wassink, J van den Berg, P Duin et al); 17 July to 18 August, Schelphoek, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, adult summer male, photographed, videoed (S Lilipaly et al; Dutch *Birding* 34: 338, plate 472, 2012); 16-18 September, Broekerpolder, Wieringen, *Hollands Kroon*, Noord-Holland, adult, photographed (F Visscher, R Visscher, C Martens et al).

Pacific Golden Plover / Aziatische Goudplevier

Pluvialis fulva 9,35,5

19-24 May, Zandvoortweg, *Middelburg*, Zeeland, adult summer female, photographed (C Beeke, J Koliijn, T Luiten et al; Dutch Birding 34: 208, plate 288, 2012); 28 June, Westkapelle, *Veere*, Zeeland, adult summer male, photographed (F Arts); 3-4 July, Mariëndal, *Den Helder*, Noord-Holland, adult summer male, photographed (R Hovinga, H van Lierop, H Post et al; Dutch Birding 34: 338, plate 473, 2012); 8-10 July, Midden-Eierland, *Texel*, Noord-Holland, and 21-23 July, Slufter, *Texel*, Noord-Holland, maximum of two (on 21 July), adult summer, photographed, videoed (E Menkveld, R F J van Beusekom, A Wassink et al); 31 July to 1 August, Polder Waal en Burg, *Texel*, Noord-Holland, adult, photographed, videoed (R S A van Bemmelen, A Wassink, E Menkveld et al); 16 August, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, photographed (S Bernardus, R Olivier et al).

The reports at Westkapelle, Den Helder and Midden-Eierland, *Texel* (which is also assumed to be one of the two at Slufter, *Texel*, on 21 July) are considered to refer to the same individual because it had some missing feathers on its head, making it easily recognizable. This bird was also seen at Cley, Norfolk, England, on 22-27 June (cf Hudson & the Rarities Committee 2013).

American/Pacific Golden Plover / Amerikaanse/Aziatische Goudplevier

Pluvialis dominica/fulva 0,7,1

21 August, Prunjepolder, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, adult summer, photographed (W Janse, H Janse, K Scharroo).

This bird was submitted as American Golden Plover *P. dominica*. It was seen in flight only, which made it impossible to distinguish safely between American and Pacific Golden Plover *P. fulva*.

Sociable Lapwing / Steppiekievit

Vanellus gregarius 12,38,1

22 June, Oostvaardersplassen, *Almere*, Flevoland, adult summer, photographed (M Zekhuis, H Hupkes).

2011 31 July to 22 August, Swifterbant, *Dronten*, and *Lelystad*, Flevoland, adult, photographed (R Alma, I Hagens et al; Dutch Birding 33: 350, plate 456, 2011).

The bird near Swifterbant in 2011 was not only observed in the municipality of Dronten (cf Ova et al 2012) but also in neighbouring Lelystad.

White-rumped Sandpiper / Bonapartes Strandloper

Calidris fuscicollis 1,36,1

28 July, Sophiapolder, *Sluis*, Zeeland, adult summer, photographed (P Dhaluin et al).

Remarkably, considering that there were 31 records in 2000-09, this was the first since 2009.

Baird's Sandpiper / Bairds Strandloper

Calidris bairdii 0,5,3

13-17 May, Veenoordkolk, *Deventer*, Overijssel, adult summer, photographed, sound-recorded, videoed (T Meijer, M W Kaales, F Meijer et al; Dutch Birding 34: 208, plate 289, 2012); 27-30 August, Noordzeestrand, *Wasse-*

naar, Zuid-Holland, juvenile, photographed, sound-recorded, videoed (F de Boer, M Veldt et al; Dutch Birding 34: 336, plate 466, 367, plate 468, 2012); 29 September, Groote Keeten, *Schagen*, Noord-Holland, juvenile, photographed (B van den Boogaard, L Kaaij et al; Dutch Birding 34: 417, plate 588, 2012).

The bird at Deventer constituted the first spring record. Three in one year is remarkable, as there were only five records before 2012.

Broad-billed Sandpiper / Breedbekstrandloper

Calidris falcinellus 23,93,-

2001 28 August, Breebaartpolder, *Delfzijl*, Groningen, adult (A Boven, B-J Prak, J J F Jansen et al).

1990 15 May, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland (B van Dijk).

This species is no longer considered since 1 January 2003 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Buff-breasted Sandpiper / Blonde Ruiter

Calidris subruficollis 3,56,11

8 May, Blije, *Ferwerderadiel*, Friesland, photographed (J Bosma); 31 July to 3 August, Utopia, *Texel*, Noord-Holland, adult, photographed, videoed (A Wassink, J van den Berg, P Duin et al; Dutch Birding 34: 338, plate 471, 2012); 12 August to 1 September, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, maximum of two (on 26 August), photographed (R Wilschut, D Klein, T de Groot et al); 17-24 August, 't Volgerland, *Goedereede*, Zuid-Holland, adult, photographed (G Tanis et al); 20-22 August, De Zeester, *Schiermonnikoog*, Friesland, adult, photographed (A van Lübeck et al); 21-22 August, Prunjepolder, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, adult, photographed (I Meulmeester et al; Dutch Birding 34: 338, plate 470, 2012); 24-30 August, between Hoorn and Oosterend, *Terschelling*, Friesland, adult, photographed (W van Splunder et al); 2 September, Midden-Eierland, *Texel*, Noord-Holland (A Wassink); 17 September to 5 October, Schakerloopolder, *Tholen*, Zeeland, adult, photographed (R Kraayeveld et al); 7-9 October, Buren, *Ameland*, Friesland, first calendar-year, photographed (M Olthoff, M Berlijn et al).

2010 24 July to 4 August, Ezumakeeg, Lauwersmeer, *Dongeradeel*, Friesland (M Stienstra et al), and 10-16 August, Achter de Zwart, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, adult, photographed (C Beeke, W-J Fontijn, R Cazemier et al).

The best year ever. The average in recent years was c five records per year. The bird at Ezumakeeg was erroneously mentioned for 2011 in last year's report (Ova et al 2012). It was also seen at Achter de Zwart on the eastern side of the Lauwersmeer.

Great Snipe / Poelsnip

Gallinago media -,37,0

2010 5-6 April, Bergschenhoek, *Lansingerland*, Zuid-Holland (J Mudde).

The earliest spring record since 1977 (before 1 January 1977, the species was not considered); only three more were found in April, on 10 April 1999, 15 April 1998 and 30 April 1987.

460 Greater Sand Plover / Woestijnplevier *Charadrius leschenaultii*, second calendar-year, Punt van Reide, Groningen, 14 May 2012 (*Dušan Brinkhuizen*)

461 Baird's Sandpiper / Bairds Strandloper *Calidris bairdii*, juvenile, Noordzeestrand, Wassenaar, Zuid-Holland, 29 August 2012 (*Arnoud B van den Berg*)

Long-billed Dowitcher / Grote Grijs Snip

Limnodromus scolopaceus 0,33,2

16 September, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, first calendar-year, photographed (G Tamminga, M van der Velde); 10-11 and 18-21 November, Bantpolder, *Dongeradeel*, Friesland, first calendar-year, photographed (S Bernardus, R Cazemier, M Olthoff et al).

2011 15-22 May, De Blikken, *Sluis*, Zeeland, adult summer, photographed (J Baert, M Capello, P Dhaluin et al). 2010 13-14 May, Braakmanpolder, *Terneuzen*, Zeeland, adult summer, photographed (P Dhaluin, A Kind, P A Wolf et al); 28 May to 6 June, Ezumakeeg, Lauwersmeer, *Dongeradeel*, Friesland, adult summer, photographed (R Cazemier, K Bode et al).

Better photographs enabled to accept the dowitcher at De Blikken in 2011 as Long-billed Dowitcher *L. scolopaceus* (earlier, it was accepted as Long-billed/Short-billed Dowitcher *L. scolopaceus/griseus*; Ova et al 2012). The records at Braakmanpolder and Ezumakeeg concern date extensions for birds previously accepted for 13 May and 29 May to 6 June, respectively (Ova et al 2012).

Long-billed/Short-billed Dowitcher / Grote/Kleine Grijs Snip

Limnodromus scolopaceus/griseus 1,5,0

2010 28 August to 4 September, Jaap Deensgat, Lauwersmeer, *De Marne*, Groningen, adult, photographed (A Boven et al).

This concerns a date extension for a bird previously accepted for 28 August (Ova et al 2012).

Slender-billed Curlew / Dunbekwulp

Numenius tenuirostris 9,0,0

1888 5 December, Zierikzee, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, collected, photographed, skin at Missiemuseum Steijl (Jansen 2012; Dutch Birding 34: 315, plate 426, 2012).

This report was already mentioned in Ova et al (2012). Ruud Vlek submitted a copy of the original paper by H W de Graaf (de Graaf 1893) in which information about the date and location of this collected bird was given.

Terek Sandpiper / Terekrutter

Xenus cinereus 1,47,4

12 May, Wolfsbarge, Zuidlaardermeer, *Hoogezand-Sappemeer*, Groningen (W-J Fontijn); 13-18 May, Breebaartpolder, *Delfzijl*, Groningen, adult summer, photographed (R Cazemier, P Zuidhof et al); 27 May, Markelo, *Hof van Twente*, Overijssel, photographed (J Meijerink); 27-28 May, Kerkwerf, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, adult summer, photographed (B Rijkse, A Strootman et al).

Spotted Sandpiper / Amerikaanse Oeverloper

Actitis macularia 1,2,0

2011 30-31 July, Hogerwaardpolder, Rilland, *Reimerswaal*, Zeeland, and *Woensdrecht*, Noord-Brabant, adult summer, photographed, videoed (J Simons, M Krijnen et al; Krijnen et al 2011; Dutch Birding 33: 313, plate 393-394, 314, plate 395-396, 2011, 35: 359, plate 500, 2012).

This bird was not seen in the municipality of Bergen op Zoom (cf Ova et al 2012) but in Woensdrecht.

Greater Yellowlegs / Grote Geelpootruiter

Tringa melanoleuca 0,4,0

17 October 2010 to 7 May, several sites on Noord-Beveland, *Noord-Beveland*, Zeeland, second calendar-year (on arrival), photographed, sound-recorded, videoed (M Hoekstein et al; Birding World 23: 441, 2010, 24: 10, 234, 2011, Dutch Birding 32: 423, plate 598, 2010, 33: 144, plate 153, 273, plate 345, 364, plate 474, 2011, 34, 360, plate 502, 2012).

This popular bird, discovered in mid-October 2010, ended its stay on 7 May 2012, after being present for an impressively long period of almost 19 months.

Lesser Yellowlegs / Kleine Geelpootruiter

Tringa flavipes 2,23,2

5-6 May, Dijkmanshuizen, *Texel*, Noord-Holland, adult summer, photographed (P M A van de Wielen, A Leegwater et al; Dutch Birding 34: 203, plate 273, 2012); 23 June to 8 July, Nieuwe Keverdijkse Polder, *Weesp*, Noord-Holland, second calendar-year, photographed, videoed (E de Bruin, R van Dijk, H van Oosterhout et al).

Wilson's Phalarope / Grote Franjepoot

Phalaropus tricolor 6,17,1

14-19 May, Ezumakeeg, *Dongeradeel*, Friesland, adult summer female, photographed (J Liefjting, M Stienstra, A-J Bosscher et al; Dutch Birding 34: 198, plate 263, 2012).

Bonaparte's Gull / Kleine Kokmeeuw

Chroicocephalus philadelphia 0,4,1

3 May, Razende Bol, *Texel* (T Zutt, R Hovinga, J van Dijk), and 4-18 June, Robbenjager and surrounding area, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, first-summer, photographed, videoed (H Wien et al; Ebels & Hovinga 2012; Dutch Birding 34: 187, plate 240, 203, plate 272, 238, plate 320-321, 239, plate 322-324, 2012).

This fifth for the Netherlands was long overdue. The previous twitchable one was in February 1990 and with an individual briefly present in April 1994, not many expected that it would take 18 years before the next one would turn up. When this individual was seen off Texel on 3 May, hopes were high that it would be refund on the island itself, where it finally turned up a month later, seen by many birders during its two-week stay (Ebels & Hovinga 2012).

Ross's Gull / Ross' Meeuw

Rhodostethia rosea 1,15,0

2011 23 April, Hollands Diep near Willemstad, *Moerdijk*, Noord-Brabant, adult winter (J J F Jansen, W Janse, T O V Muisse et al).

This bird was already mentioned in Ova et al (2012) for 21-25 April in the province of Zuid-Holland; however, on 23 April, it also foraged at the southern side of Hollands Diep in the province of Noord-Brabant.

Ring-billed Gull / Ringsnavelmeeuw

Larus delawarensis 0,8,1

23 February, Maasbracht, *Maasgouw*, and 7-13 March, Roosteren, *Echt-Susteren*, Limburg, adult, wearing colour-ring, photographed, videoed (J Nagtegaal et al; Dutch Birding 34: 132, plate 187, 2012).

This bird was wearing a red colour ring with white inscription PAA3 on its right tarsus. It turned out to be a bird trapped and ringed at Szczecin-Klucz, Zachodniopomorskie, Poland, in January 2005. This was the first recovery of this bird outside Poland. The bird was also seen across the border in Belgium in February-March (cf Dutch Birding 34: 183, plate 231, 2012).

Baltic Gull / Baltische Mantelmeeuw

Larus fuscus fuscus 0,14,2

2 May, Jan Ayeslag, *Texel*, Noord-Holland, adult female, wearing colour-ring, photographed (P Duin, B Loos); 4 October, Westkapelle, *Veere*, Zeeland, adult, wearing colour-ring, photographed (M van Kleinwee).

The adult female on Texel (with black ring with inscription J8KK on its left tarsus) had been ringed as an adult at Nordhorsvær, Sømna, Nordland, Norway, on 17 July 2005. According to Helberg et al (2009), only Baltic Gulls (and no British Lesser Black-backed Gulls *L f graellsii* or Scandinavian Lesser-Black-backed Gulls *L f intermedius*) are present in this colony. The bird at Westkapelle (with red ring with inscription C21S on its left tarsus) had been ringed as pullus near Uusikaarlepyy, Finland, on 11 June 2007.

* Sooty Tern / Bonte Stern

Onychoprion fuscatus 0,0,1

31 August, Maasvlakte, *Rotterdam*, Zuid-Holland, adult, photographed (B van den Broek; van den Broek & Ebels 2012; Dutch Birding 34: 303, plate 409-414, 2012).

This bird was seen and photographed by a single observer. It was flying west (out to sea) at a distance of c 300 m and could be observed for less than one minute, during which six photographs were taken. The species is a very rare vagrant in north-western Europe, mostly in summer.

Roseate Tern / Dougalls Stern

Sterna dougallii 3,32,0

2011 18-20 June, Westkapelle, *Veere*, Zeeland, maximum of two (on 19 June), adult summer, photographed, videoed (H Reijnhoudt, P A Wolf et al).

Although two individuals were reported, the CDNA did not receive proof that two were present and, at first, only one was accepted (Ovaa et al 2012). However, additional video footage was submitted in early 2013 that convincingly showed two individuals on 19 June.

Whiskered Tern / Witwangstern

Chlidonias hybrida 257,102,-

1995 10-16 May, Molenplaat, *Bergen op Zoom*, Noord-Brabant (P A Wolf, P L Meininger, S Lilipaly).

This species is no longer considered since 1 January 1996 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Thick-billed Murre / Kortbekzeekoet

Uria lomvia 5,3,1

28 July, Lauwersoog (M Zweemer, A Witteveen), and 29 July, Kustweg, *De Marne*, Groningen, adult summer, photographed, videoed (N van Duivendijk, J de Bruijn, H Zevenhuizen et al; van Duivendijk et al 2013; Zweemer et al 2012; Birding World 25: 276, 2012; 26: 24, 2013, Dutch Birding 34: 344, plate 482, 2012, 35: 101, plate 120-121, 102, plate 122, 2013), and 11-13 August, Huisduinen, *Den Helder*, Noord-Holland, adult summer, photographed, videoed (K Rebel, F Geldermans, M Renden et al; Zweemer et al 2012, van Duivendijk et al 2013; Dutch Birding 34: 340, plate 478, 345, plate 483, 2012; 35: 103, plate 123-124, 105, plate 127, 2013).

The ninth record but the first really twitchable bird, after an oil-stained individual seen by just a handful in February 1979 and a flyby in October 2005. Birders who did not see this individual at Lauwersoog got another chance almost two weeks later when the same bird reappeared c 130 km to the west. Unfortunately, its condition was weak and, on the last day of its stay, it was seen afloat with its head mostly under water, eventually dying and floating off (van Duivendijk et al 2013). A mid-summer appearance was most unexpected for this species.

Black Guillemot / Zwarte Zeekoet

Cephus grylle 31,63,-

1992 25 September and 7-10 October, Egmond aan Zee, *Bergen*, and 10, 11 and 13 October and 18-25 October, Camperduin, *Bergen*, Noord-Holland, first-winter (N F van de Ham, L Stegeman, K J Eigenhuis et al).

1982 13-31 December 1981, Brouwersdam, *Goedereede*, Zuid-Holland, and 14 January, Middelplaat, Brouwersdam, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, adult winter (H de Jongh).

These are date extensions for birds mentioned in earlier reports (cf van den Berg & Bosman 2001). The bird in Noord-Holland in the autumn of 1992 was also present on 11 and 13 October near Camperduin. The 1982 record concerns a date extension for a bird already accepted for 13-31 December 1981 at the Zuid-Holland side of Brouwersdam. This species is no longer considered since 1 January 2007 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Pale Barn Owl / Witte Kerkuil

Tyto alba alba 3,6,2

14 January, Ouwerkerk, *Schouwen-Duiveland*, Zeeland, ringed, photographed (R van 't Hof); 10-11 November, Leemkuilen, *Haaren*, Noord-Brabant, photographed (A Hamers).

Eurasian Pygmy Owl / Dwerguil

Glaucidium passerinum 0,6,1

2 August, Holwerd, *Dongeradeel*, Friesland, photographed (R-J van der Leij, M de Vries; Dutch Birding 34: 336, plate 465, 2012).

This bird was photographed between parked cars at the ferry harbour and had probably just arrived. After

462 Eurasian Pygmy Owl / Dwerguil *Glaucidium passerinum*, Holwerd, Friesland, 2 August 2012 (*Ruud-Jelle van der Leij*) **463** Thick-billed Murre / Kortbekzeekoet *Uria aalge*, adult, Kustweg, Lauwersmeer, Groningen, 29 July 2012 (*Arnoud B van den Berg*) **464** Thick-billed Murre / Kortbekzeekoet *Uria aalge*, adult, Den Helder, Noord-Holland, 12 August 2012 (*Fred Visscher*)

465 Steppe Grey Shrike / Steppeklaapekster *Lanius lahtora pallidirostris*, first-year, Buitendijk, Texel, Noord-Holland, 5 November 2012 (René Pop)

it flew off, it could not be relocated. It concerns the seventh record and the sixth for the north of the country.

Boreal Owl / Ruigpootuil

Aegolius funereus 34,25,3

25-30 May, Veluwezoom, *Rheden*, Gelderland, singing, sound-recorded (R Stolk, H Damen, B Rijkse et al); 3 October, Rijkerswoerd, *Arnhem*, Gelderland, immature, photographed (J Goed, M Goed); 30 October, Gelredome, *Arnhem*, Gelderland, photographed, taken into care, released late November (per R Wester).

The bird on 3 October was photographed perched on the ground in a city garden. Despite an extensive search the next day, it was not refound. The bird on 30 October was found near the soccer stadium and was brought to animal recovery centre Stichting Opvang Noach in Halle, Gelderland. It was released in good health three weeks later at an undisclosed site. The CDNA considers it another individual than the bird seen on 3 October, also in Arnhem.

Alpine Swift / Alpengierzwaluw

Apus melba 7,48,2

30 April, Berkel en Rodenrijs, *Lansingerland*, Zuid-Holland (J Mudde); 28 May, De Hamert, *Bergen*, Limburg (J-E Kikkert).

2010 6 April, Clinge, *Hulst*, Zeeland (J Klijn).

The bird at Clinge was not observed on 4 April (cf Ovaal et al 2012) but on 6 April.

European Roller / Scharrelaar

Coracias garrulus 53,19,0

2011 10 July, Zuidland, *Bernisse*, Zuid-Holland, two, one photographed, videoed (A Buurman, W Delwel et al; Dutch Birding 33: 262, plate 324, 355, plate 464, 2011).

One of the birds was very confiding and observed by many birders. The second bird was only briefly present.

Lesser Grey Shrike / Kleine Klapkester

Lanius minor 21,20,1

14 May, Amsterdam Science Park, *Amsterdam*, Noord-Holland, male, photographed, videoed (F Roos, T Visbeek, F Ossendorp et al; Dutch Birding 34: 208, plate 285, 2012).

1987 18-21 June, Kobbeneduinen, *Schiermonnikoog*, Friesland, adult (E-J Alblas).

The 1987 record concerns a date extension for a bird earlier accepted for 18 June (van den Berg & Bosman 2001).

Steppe Grey Shrike / Steppeklaapekster

Lanius lahtora pallidirostris 0,1,1

27 October to 9 November, Hoornder Nieuwland and Buitendijk, *Texel*, Noord-Holland, first calendar-year, photographed, videoed (S van Breukelen, E Menkveld, M Plomp et al; Ottens 2012, Ebels 2013; Birding World 25: 455, 2012, Dutch Birding 34: 424, plate 602, 425, plate 603, 2012, 35: 64, plate 96, 219, plate 271, 220, plate 272, 221, plate 273-275, 222, plate 276, 2013).

466 Calandra Lark / Kalanderleeuwerik *Melanocorypha calandra*, Sallandse Heuvelrug, Overijssel, 29 April 2011 (Hugh A H Jansman)

The second record, also for Texel, where the first was seen on 4-23 September 1994 (Wassink 1997). Given the multiple records in north-western Europe, it was long overdue. Not surprisingly, it was admired by 100s of birders during its stay. Ebels (2013) published a survey and analysis of all European records up to 2012 (73).

Woodchat Shrike / Roodkopkluwier

Lanius senator senator -,76,-

2000 30 May, Maashorst, Landerd, Noord-Brabant, male (G van Aalst).

1999 8 May, Kunstenaarsduintjes, IJmuiden, Velsen, Noord-Holland, adult female (M Broeckaert, J Sambo).

The nominate subspecies has been considered in 1957-2003 (38 are listed for 1957-79; van den Berg & Bosman 2001) and the CDNA still welcomes reports from this period. The total excludes the two records of Balearic Woodchat Shrike *L. s. badius* (1983 and 1993) (cf Boele & van Winden 2013).

Calandra Lark / Kalanderleeuwerik

Melanocorypha calandra 0,5,0

2011 29 April, Sallandse Heuvelrug, Nijverdal, Overijssel, photographed (A Hegemann, P ten Den, H A H Jansman).

The bird was found during research on the ecology of the last (and very small) population of Black Grouse *Tetrao tetrix* in the Netherlands; it was seen for just 10 min.

Greater Short-toed Lark / Kortteenleeuwerik

Calandrella brachydactyla 3,42,0

2010 26 April, Prunjepolder, Schouwen-Duiveland, Zeeland (W Janse, J Janse).

This was the first blank year since 1996.

Eurasian Crag Martin / Rotszwaluw

Ptyonoprogne rupestris 0,10,0

2009 31 October, Nolledijk, Vlissingen, Zeeland (T Lui-

467 Western Bonelli's Warbler / Bergfluitier *Phylloscopus bonelli*, male, Veluwezoom, Gelderland, 12 June 2012 (Phil Koken)

ten, P Beeke, P L Meininger et al).

Late-autumn records are typical, with only one record being earlier (4 October 2010) and all other birds being present between 31 October and 12 December.

Greenish Warbler / Grauwe Fitis

Phylloscopus trochiloides 6,56,3

12 June, Heiloo, Heiloo, Noord-Holland, singing, sound-recorded (A Wijker); 12-13 June, Rottumeroog, Eemmond, Groningen, photographed (M Bunschoek; Dutch Birding 34: 267, plate 370, 2012); 26-30 July, Terrein Bergen-Noord, Noordhollands Duinreservaat, Bergen, Noord-Holland, singing, sound-recorded (A Wijker, D Groenendijk et al).

2011 4 June, Schiermonnikoog, Schiermonnikoog, Friesland, singing, photographed (E Janssen, B Sikkema).

Pallas's Leaf Warbler / Pallas' Boszanger

Phylloscopus proregulus 9,83,-

1983 2 October, Den Haag, Zuid-Holland, photographed (M Roos, H Harmsen).

This species is no longer considered since 1 January 1997 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Hume's Leaf Warbler / Humes Bladkoning

Phylloscopus humei 2,38,5

9 December 2011 to 22 April and 21 December to 7 January 2013, Duinpark and Berkheide, Katwijk aan Zee, Katwijk, Zuid-Holland, photographed, videoed, sound-recorded (G Twigt, S Gobin, M Langbroek et al; Dutch Birding 34: 72, plate 97, 2012); 12-29 January, Spiegel- en Blijkpolderplas, Wijdmeren, Noord-Holland, photographed, sound-recorded (E de Bruin et al); 3-12 December 2011 and 15 March to 22 April, Volkspark, Schiedam, Zuid-Holland, photographed, sound-recorded (K Hoogteyting et al; Dutch Birding 34: 72, plate 96, 207, plate 279 and 281, 2012); 25 March to 5 April, Heerenscholbos, Katwijk aan Zee, Katwijk,

Zuid-Holland, photographed, sound-recorded, videoed (C Zuyderduyn, A W J Meijer, A van der Plas et al; Dutch Birding 34: 205, plate 277, 2012); 31 October to 5 November, Eemshaven-Oost, *Eemsmond*, Groningen, ringed, photographed, sound-recorded (L Tervelde, M Sandifort, P Pepers et al); 22 December to 2 January 2013, Beijum, *Groningen*, Groningen, photographed, sound-recorded (I Weeber, E B Ebels et al; Dutch Birding 35: 62, plate 92, 2013); 26 December to 18 January 2013, Bosjes van Poot, *Den Haag*, Zuid-Holland, photographed, sound-recorded (V van der Spek, R van der Vliet et al).

The two at Katwijk aan Zee were at different sites; the one at Duinpark was the first to return in consecutive winters. The best year for new birds remains 2003 with six individuals but with two long-stayers from 2011 and five new birds found in 2012, this year could equally be considered the best year ever.

Radde's Warbler / Raddes Boszanger

Phylloscopus schwarzi 2,23,8

18 October, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland, ringed, photographed (H Levering et al); 20 October, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland, ringed, photographed (Q L Slings et al; Dutch Birding 34: 420, plate 592, 2012); 20 October, Zwanenwater, *Schagen*, Noord-Holland, ringed, photographed (F Koning, P Spannenburg); 20 October, Vliehors, *Vlieland*, Friesland, photographed (G Bakker, R Half, R de Beer et al); 20 October, Bomenland, *Vlieland*, Friesland, sound-recorded (R Cazemier, J Scharringa, P Lindenburg et al); 20 October, Bomenland and Vallei van Malmum, *Vlieland*, Friesland, photographed, sound-recorded (I Goedbloed, H Heikamp, A Linckens et al); 20-21 October, Poterslid, *Vlieland*, Friesland, photographed, sound-recorded (H Zevenhuizen, A de Jong, D Groenendijk et al); 23 October, Spinnenkoppen-vlak, Kennemerduinen, *Bloemendaal*, Noord-Holland, ringed, photographed (E J Maassen, R Maaskant).

With eight records, 2012 was a record year. The multiple arrivals on 20 October are noteworthy, with a total of six and four on *Vlieland* alone.

Dusky Warbler / Bruine Boszanger

Phylloscopus fuscatus 1,74,-

2011 27 October, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland, sound-recorded (V Hart, S Wytema, L B Steijn et al); 2-4 November, Zwarte Pad, Katwijk aan Zee, *Katwijk*, Zuid-Holland, photographed, sound-recorded (A W J Meijer, R van Rossum, G van der Bent et al); 12 November, Ouddorp, *Goedereede*, Zuid-Holland, sound-recorded (N van Houtum, S Rijnbeek et al).

2007 24 October, Westkapelle, *Veere*, Zeeland, sound-recorded (J Luiten, C Beeke, P A Wolf).

These records brings the total for 2011 to 13, a record year. The CDNA no longer considers this species from 1 January 2012 but still welcomes reports from before this date.

Western Bonelli's Warbler / Bergfluitier

Phylloscopus bonelli 5,28,3

2 May, Westervoort, *Westervoort*, Gelderland, singing, photographed, sound-recorded (R Wester, F Wagenaar, R Stolk et al; Dutch Birding 34: 207, plate 280, 2012); 21-22 May, Grenspark De Zoom-Kalmthoutse Heide, *Woensdrecht*, Noord-Brabant, singing, photographed, sound-recorded (B Goyens, G Vermeersch et al); 10 June to 9 July, Veluwezoom, *Rheden*, Gelderland, singing, photographed, sound-recorded (B van Balen et al; Dutch Birding 34: 267, plate 368, 2012).

The only other year with three birds was 1994. The bird at Woensdrecht was also observed at Kalmthoutse Heide, Antwerpen, Belgium; it was singing exactly on the border between Belgium and the Netherlands. On 30 June, the long-staying individual at Veluwezoom was feeding young in a nest. Never during the period, two Western Bonelli's Warblers were seen, so this bird was probably paired with another *Phylloscopus* species, or it was feeding as a helper at a nest, of which it was not a parent.

Siberian Chiffchaff / Siberische Tjiftjaf

Phylloscopus collybita tristis -,39,-

Genetic analysis of mist-netted birds at several ringing stations at coastal sites in the Netherlands showed that this taxon was much more common than previously thought (de Knijff et al 2013). This taxon, therefore, is no longer considered by the CDNA from 1 January 2012. In addition, also earlier reports will not be considered anymore, as the strict criteria used previously would be in disparity with recently developed, less strict criteria.

Iberian Chiffchaff / Iberische Tjiftjaf

Phylloscopus ibericus 2,27,1

13-26 April, Drachten, *Smallingerland*, Friesland, photographed, sound-recorded (G Tuinstra, S Bot et al; Dutch Birding 34: 207, plate 283, 2012).

2011 6-28 June, Hoorn, *Terschelling*, Friesland, photographed, sound-recorded (D Groenendijk et al).

The record on Terschelling concerns a date extension for a bird earlier accepted for 6-24 June (Ovaa et al 2012).

Subalpine Warbler / Baardgrasmus

Sylvia cantillans 5,57,2

5-6 May, De Nollen, Den Helder, *Den Helder*, Noord-Holland, second-calendar-year male, photographed, sound-recorded (M Renden et al; Dutch Birding 34: 207, plate 278, 2012); 6 May, Robbenjager, De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, second-calendar-year female (M Bot, M Haas, P van der Luit).

2011 16-17 September, Rottumerplaat, *Eemsmond*, Groningen, first calendar-year or female, photographed (M Zekhuis, N de Vries, H Pohlmann; Dutch Birding 33: 422, plate 572, 2011).

The bird on Rottumerplaat was only seen on 16-17 September, not 16-19 September as reported in Ovaa et al (2012). The totals include Eastern Subalpine Warbler *S c albistriata* (two) and Western Subalpine Warbler *S c cantillans/inornata*.

River Warbler / Krekelzanger

Locustella fluviatilis 6,54,7

21-24 May, Kandelaar, Rotterdam, Zuid-Holland, singing, photographed, sound-recorded, videoed (B van den Broek, A Joon et al; Birding World 25: 196, 2012, Dutch Birding 34: 204, plate 275, 2012); 23 May, Polder Peizeren Eeldermeden, Noordenveld, Drenthe, singing, videoed (T Mulder); 25 May, Zoutkamperplaat, Lauwersmeer, Kollumerland, Friesland, singing, sound-recorded (F-J Hoogstra); 26-27 May, Hoogetveen, Hoogetveen, Drenthe, singing, sound-recorded (F van Egmond); 28 May to 10 June, Schoonlooërveld, Midden-Drenthe, Drenthe, singing, photographed, sound-recorded (E Reinstra et al); 30 May to 11 June, Broekbos, Zeewolde, Flevoland, singing, photographed, sound-recorded (S Deuzeman, W van Manen, R Kluit); 12 August, Robbenjager, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland (J van den Berg, W van Rijswijk, A Wassink et al).

Two or three in one year was about the average number in recent years. A singing bird at Flevopark, Amsterdam, Noord-Holland, from 22 May to 14 June has not yet been submitted. With seven records, this was the best year ever, including a rare autumn field record. Between 2000 and 2011, numbers varied from none in 2002 to six in 2004 and 2008.

Paddyfield Warbler / Veldrietzanger

Acrocephalus agricola 1,31,1

4 September, AW-duinen, Zandvoort, Noord-Holland, first calendar-year, ringed, photographed (M Schalkwijk, P Hesselman).

Blyth's Reed Warbler / Struikrietzanger

Acrocephalus dumetorum 0,16,3

11 August, Meijndel, Wassenaar, Zuid-Holland, adult, ringed, photographed (V van der Spek, M Verrips, R van der Vliet et al; Dutch Birding 34: 341, plate 479, 2012); 21 October, Noordhollands Duinreservaat, Castricum, Noord-Holland, first calendar-year, ringed, photographed (H Levering, C S Roselaar, J Visser et al); 3, 6 and 9 November, Noordhollands Duinreservaat, Castricum, Noord-Holland, first calendar-year, ringed, photographed (L Heemskerk et al)

2011 1 October, Lange Paal, Vlieland, Friesland, first calendar-year, photographed, sound-recorded (J B Groot, W A van Splunder, J van der Laan et al; Dutch Birding 33: 422, plate 571, 2011).

2010 1 October, Noordhollands Duinreservaat, Castricum, Noord-Holland, first calendar-year, ringed, photographed (Dutch Birding 32: 436, 2010; A J Wijker, Q L Slings, C S Roselaar).

The best year ever. Most individuals of this species are ringed, and Castricum is by far the best place to trap it, with eight of the 19 birds in mist-nets. October is the best month with eight records; the second bird at Castricum in 2012 was the first November record. The 2011 record on Vlieland was a bird observed in the field and not trapped but, thanks to good photographs and sound-recordings, it was readily accepted. A bird ringed at Eemshaven, Groningen, on 6 May 2011 and published as Blyth's Reed Warbler (Dutch Birding 33, 275, plate 495, 2011) was not accepted.

468 White's Thrush / Goudlijster *Zoothera aurea*, male (found dead at Den Burg, Texel, Noord-Holland, on c 19 November 1952), Ecomare, De Koog, Texel, Noord-Holland, 28 August 2012 (Adriaan Dijkse)

469 Eastern Black Redstart / Oosterse Zwarte Roodstaart *Phoenicurus ochruros phoenicuroides*, first calendar-year male, Rolde, Drenthe, 12 November 2012 (Cock Reijnders)

470 Eastern Black Redstart / Oosterse Zwarte Roodstaart *Phoenicurus ochruros phoenicuroides*, first calendar-year male, Paesens, Friesland, 12 November 2012 (Rob Olivier)

Wallcreeper / Rotskruiper

Tichodroma muraria 0,2,0

6 March, ENCI-groeve, Pietersberg, Maastricht, Limburg, photographed (N Rensen, W Schep, F Oling et al; Dutch Birding 34: 118, plate 160, 2012).

In 2010, one stayed here from 22 November to 11 December (Ovaa et al 2011), and it was seen again by a few lucky birders on only one day in March 2012. It is considered to be the same bird, as consecutive returns to sites away from the regular wintering areas are well known for this species. The lack of more reports in the winter of 2011/12 may be explained by the fact that this is a large and mostly inaccessible quarry, where it may be very difficult to (re)find such a small bird.

White's Thrush / Goudlijster

Zoothera aurea 11,7,0

1952 c 19 (18, 19 or 20) November, Den Burg, Texel, Noord-Holland, male, found dead (specimen retained at Ecomare, De Koog, Texel), photographed (per P Duin).

This record was listed in van den Berg & Bosman (2001) for 9 April 1953 but research by Pieter Duin revealed a report of this bird in the local newspaper (Texelse Courant) of 22 November 1952, stating that the bird had been found dead a few days before; the bird was mounted in April 1953.

Black-throated Thrush / Zwartkeellijster

Turdus atrogularis 0,7,1

11 November, Katwijk aan Zee, Katwijk, Zuid-Holland, male (R Hofland, N Aarts, G van der Bent et al).

This must be one of the dream birds to see whilst counting birds on migration. This fine male flying past was seen and described well enough by all observers to rule out other thrushes.

Eastern Black Redstart / Oosterse Zwarte Roodstaart

Phoenicurus ochruros phoenicuroides 0,1,2

8-12 November, Rolde, Aa en Hunze, Drenthe, first calendar-year male, photographed, sound-recorded, videoed (A-W Faber et al; Faber & Huizing 2012; Dutch Birding 34: 429, plate 605, 2012, 35: 63, plate 94, 2013); 9-12 November, Paesens, Dongeradeel, Friesland, first calendar-year male, photographed (B Duker, R Huizing et al; Faber & Huizing 2012; Dutch Birding 34: 429, plate 606, 2012, 35: 63, plate 95, 2013).

The second and third turned up within the period of just a few days. The first was at Ijmuiden, Noord-Holland, on 21-23 October 2003 (Steijn 2005). Steijn (2005) investigated the crucial identification characters to safely exclude hybrids Common x Black Redstart *P phoenicurus* x *ochruros*. A bird photographed at Oosterend, Terschelling, Friesland, on 13 November 2011 and published as Eastern Black Redstart (Dutch Birding 34: 68, plate 90, 2012) was not accepted because the photographs showed not enough detail to establish the wing-tip spacing.

Stejneger's Stonechat / Stejnegers Roodborsttapuit

Saxicola stejnegeri 0,0,0

A report at Robbenjager, Texel, Noord-Holland, on 8-23 October is still under review. Remarkably, this same individual (established by a series of feather details visible on photographs) was relocated at Portland Bill, Dorset, England, on 24 October where it was trapped and stayed until 26 October. DNA analysis indicated this bird to be a Stejneger's Stonechat. It was accepted as such by the British rarities committee and now awaits formal admission to the British list (cf Kok 2012, Hudson & Rarities Committee 2013).

* Caspian Stonechat / Kaspische Roodborsttapuit

Saxicola maurus hemprichii 0,0,1

6-20 October, Kooisplek, Vlieland, Friesland, adult male,

471 Caspian Stonechat / Kaspische Roodborstapuit
Saxicola maurus hemprichii, adult male, Kooisplek,
Vlieland, Friesland, 6 October 2012
(Arnoud B van den Berg)

472 Caspian Stonechat / Kaspische Roodborstapuit
Saxicola maurus hemprichii, adult male, Kooisplek,
Vlieland, Friesland, 6 October 2012 (Rob Half)

photographed, videoed (H Zevenhuizen, E Nieuwstraten et al; Bot et al 2012; Birding World 25: 421, 2012, Dutch Birding 34: 379, plate 521-524, 381, plate 525-526, 384, plate 527, 2012).

This isolated Caspian subspecies of Siberian Stonechat *S maurus* is a new taxon for the Dutch list. The bird belonged to the northern population of Caspian Stonechat, which is regarded as a separate subspecies *S m hemprichii* (separate from Armenian Stonechat *S m variegatus* (formerly *S m armenicus*)) by Svensson (2012) (cf Redactie Dutch Birding 2013). It was seen (and photographed) by a constant stream of admirers.

Siberian Stonechat / Aziatische Roodborstapuit

Saxicola maurus maurus 9,32,1
13-15 October, Slufter, *Texel*, Noord-Holland, first calendar-year male, photographed (F van der Lans, F van der Lans, J Kleijweg et al).

A bird at Stengweg ('Tuintjes') near De Cocksdorp, *Texel*, Noord-Holland, on 25 October (according to the observer a bird different from the Stejneger's Stonechat *S stejnegeri* that stayed nearby until 23 October) has not (yet) been submitted. All birds accepted up to 2012 are provisionally listed as *S m maurus* but a revision will be necessary to exclude Stejneger's Stonechat *S stejnegeri* (now considered a full species, previously *S m stejnegeri*) or to accept them as Siberian/Stejneger's Stonechat.

Pied x Eastern Black-eared Wheatear

Oenanthe pleschanka x melanoleuca 0,0,0

A report of a first-summer male photographed on *Texel*, Noord-Holland, on 21 May is still under review.

Desert Wheatear / Woestijntapuit

Oenanthe deserti 1,30,0

2005 9-24 November, Kennemerstrand, IJmuiden, Velsen, first-winter male (B van 't Holt, R Rotscheid,

R G M Altenburg et al; Dutch Birding 28: 60, plate 78, 356, plate 499, 2006).

This concerns a date extension for a bird earlier accepted for 11-24 November 2005 (van der Vliet et al 2006).

Collared Flycatcher / Withalsvliegenvanger

Ficedula albicollis 24,10,1

23-24 May, Vinkel, *Maasdonk*, Noord-Brabant, adult male, photographed (B van der Meulengraaf; Dutch Birding 34: 208, plate 284, 2012).

Alpine Accentor / Alpenheggenmus

Prunella collaris 0,8,2

28 April, Scheveningen, *Den Haag*, Zuid-Holland, possibly caught by cat, died next day at Vogelasiel de Wulp, photographed, skin retained at Naturalis Biodiversity Center at Leiden (R van der Vliet, S de la Parra et al); 21 May, Parkeerterrein Jan Ayeslag, *Texel*, Noord-Holland, second calendar-year, photographed, videoed (M Plomp et al; Dutch Birding 34: 204, plate 274, 2012).

Citrine Wagtail / Citroenkwikstaart

Motacilla citreola 0,34,2

30 April to 1 May, Azewijn, *Oude IJsselstreek*, Gelderland, maximum of two (on 30 April), females, photographed (R Schwartz, W Gerritsen, E Ernens et al; Dutch Birding 34: 208, plate 287, 2012).

The first record of two birds together.

Olive-backed Pipit / Siberische Boompieper

Anthus hodgsoni 0,26,19

6 October, Vliehors, *Vlieland*, Friesland, photographed (N Gilissen); 10 October, Vuurboetsduin, *Vlieland*, Friesland, photographed (S Radstaak, M Bunschoek, A Vink et al); 13 October, Westerduinen, *Texel*, Noord-Holland, photographed (R Wilschut, D Drukker); 15-20 October, De Koog, *Texel*, Noord-Holland, photographed, sound-

recorded, videoed (D Kok, J van den Berg, H Brinks et al); 16-19 October, Colijnholte, Schiermonnikoog-Dorp, *Schiermonnikoog*, Friesland, photographed (W van der Ham, B van de Meulengraaf, E B Ebels et al); 17 October, Noordzijderpolder, *Noordwijkerhout*, Zuid-Holland, photographed, videoed, sound-recorded (M Wielstra, R van Rossum, A B van den Berg et al); 17-21 October, Hoornse Bos, *Terschelling*, Friesland, two, photographed, sound-recorded (R Jousma, G Jager, E Nieuwstraten et al); 17-25 October, Ruige Plak, Oost-Vlieland, *Vlieland*, Friesland, maximum of four (four on 18 October, three on 19-23 October, two on 17 and 24 October), photographed, sound-recorded (C Beeke, N van Duivendijk et al); 19 October, Vulkaan, *Den Haag*, Zuid-Holland, photographed (E Opperman); 19 October, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland, first calendar-year, ringed, photographed, sound-recorded (H Levering, J Visser, A J van Loon et al); 20 October, Noordhollands Duinreservaat, *Castricum*, Noord-Holland, ringed, photographed (P Admiraal et al); 20 October, Esdoornlaan, Oost-Vlieland, *Vlieland*, Friesland, photographed (R Hofland); 27 October, Vliehors, *Vlieland*, Friesland, photographed, sound-recorded (S Lagerfeld, B Lagerfeld, L Edelaar et al); 31 October to 4 November, Robbenoordbos, *Hollands Kroon*, Noord-Holland, two, photographed (L van der Vaart, O de Vries, A ten Hoeve et al).
2011 27 September, Schiermonnikoog, *Schiermonnik-*

473 Olive-backed Pipit / Siberische Boompieper
Anthus hodgsoni, De Koog, Texel, Noord-Holland,
19 October 2012 (*René Pop*)

oog, Friesland, photographed (W B Janssen).

The autumn of 2012 experienced by far the largest influx of this Siberian pipit ever in western Europe. In Britain, at least 52 birds were recorded, an all-time high in the last year for which the species was considered by the British rarities committee (Hudson & Rarities Committee 2013). At Robbenoordbos, up to four birds were reported in the first days of November but the committee so far received only conclusive evidence for two individuals. The number of records for 2012 is not yet complete. A few reports are still under consideration or have not (yet) been submitted. Consequently, the number of individuals may rise to more than 20. The previous year record was four in 2010.

Arctic Redpoll / Witsluitbarmsijs

Carduelis hornemanni 43,69,0

2010 24 November, Groene Glop, *Schiermonnikoog*, Friesland, adult male, ringed, photographed (H Bouwmeester, H Huiskamp).

1988 28 December to 16 January 1989, Pampushaven, *Almere*, Flevoland (R Nuiver, A Vink, M Olthoff et al).

The 1988/89 record concerns a date extension for a bird earlier accepted for 7-8 January 1989 (van den Berg & Bosman 2001). The totals exclude Hornemann's Redpoll *C h hornemanni* (one).

Two-barred Crossbill / Witbandkruisbek

Loxia leucoptera 36,228,2

25 April to 3 June, between West-Terschelling and West aan Zee, *Terschelling*, Friesland, male and adult female, photographed (H van Diek, J de Jong et al; Dutch Birding 34: 201, plate 267, 2012).

2004 22 October, Landgoed de Eese, *Steenwijk*, Overijssel, adult male, photographed (J van Arkel).

The male and female on Terschelling were present throughout the breeding season in suitable habitat but no definite proof of breeding was found, although a possible juvenile was reported on (only) 9 May. The plumage of the male was bright golden-yellow, not the regular pinkish-red. This feature (which may be diet related) is well known in Red Crossbill *L curvirostra* (Cramp & Perrins 1994).

Cretzschmar's Bunting / Bruinkeelortolaan

Emberiza caesia 1,2,0

2011 13-17 May, Rottumerplaat, *Eemsmond*, Groningen, male, photographed (B Spaans, H Roersma, N van Brederode et al; Ebels et al 2013; Dutch Birding 33: 209, plate 248, 280, plate 364, 2011, 34: 371, plate 518, 2012, 35: 180, plate 203, 2013).

This concerns a date extension for a bird previously accepted for 13-16 May 2011 (Ovaa et al 2012).

Rustic Bunting / Bosgors

Emberiza rustica 14,69,-

2008 3 October, Rottumeroog, *Eemsmond*, Groningen, female or first-winter, photographed (J van der Weele).

This species is no longer considered from 1 January 2009 but the CDNA still welcomes reports from before this date.

Systematic list of rejected reports

This list contains all records not accepted by the CDNA. Records marked with @ were rejected by all committee members in the first or second voting. Most records were rejected because the identification was not fully established (often due to lack of documentation) or when the bird showed signs of captivity, such as dubious rings, excessive wear and/or aberrant behaviour. Species, for which the CDNA unanimously decided that all records up to and including 2012 refer to birds of captive origin, are indicated with an asterisk (*). This included records of birds of which all ancestors are assumed to be of captive origin (introduced species of British category C).

Ross's Goose / Ross' Gans *Anser rossii* 25 October, *Werkendam*, Noord-Brabant, adult, white morph, photographed (@ identification accepted but legs not visible on photographs, so it was impossible to exclude presence of rings). **Hutchins's Cackling Goose / Hutchins' Canadese Gans** *Branta hutchinsii hutchinsii* 29 January, *Bergen, Bergen*, Noord-Holland, photographed (@ only one photograph available, other Canada goose taxa not excluded). **Baikal Teal / Siberische Taling** *Anas formosa* 27 April, *Landsmeerderpolder, Landsmeer*, Noord-Holland, adult male, photographed (@ identification accepted but legs were not visible on the only photograph, so it was impossible to exclude presence of rings). **Green-winged Teal / Amerikaanse Wintertaling** *Anas carolinensis* 20 October, *Keihoogte, Noord-Beveland*, Zeeland, male (@ description incomplete, hybrid with Common Teal *A. crecca* not excluded). **Cory's Shearwater / Kuhls Pijlstormvogel** *Calonectris borealis* 30 November, *Euro-poort, Rotterdam*, Zuid-Holland, photographed (@ identification accepted; bird was found weakened at harbour of Rotterdam and most probably had been ship-assisted; next day, it was released at *Tweede Maasvlakte, Zuid-Holland*; Dutch Birding 35: 59, plate 88, 2013). **Cory's/Scopoli's Shearwater / Kuhls/Scopoli's Pijlstormvogel** *Calonectris borealis/diomedea* 14 September, *Egmond aan Zee, Bergen*, Noord-Holland (@ description incomplete); 21 September, *Hoornderslag, Texel*, Noord-Holland (@ description incomplete of bird flying by at a distance of c 3 km); 25 November, *Castricum, Castricum*, Noord-Holland (@ description incomplete). **Black-winged Kite / Grijsje Wouw** *Elanus caeruleus* 5 August, *Stroe, Barneveld, Gelderland* (@ description incomplete). **Long-legged Buzzard / Arendbuizerd** *Buteo rufinus* 4 September, *Polder het Nieuwland, Papendrecht*, Zuid-Holland (@ description incomplete); 9 September, *Berkheide, Katwijk*, Zuid-Holland (@ description incomplete). **Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend** *Aquila pomarina* 30 April, *Koedijk, Alkmaar*, Noord-Holland (@ description very incomplete). **Gyr Falcon / Giervalk** *Falco rusticolus* 12 April, *Noordhollands Duinreservaat, Bergen*, Noord-Holland (@ hybrids between large falcons not excluded). **Demoiselle Crane / Jufferkraanvogel** *Grus virgo* 27 October to 2 December, *Rijswijk, Buren*, Gelderland,

adult, photographed (@ identification accepted but bird showed damage to its primaries, tertials and bill, indicative of captive origin). **Pacific Golden Plover / Aziatische Goudplevier** *Pluvialis fulva* 11 September, *Broekerpolder, Wieringen, Hollands Kroon*, adult, photographed (@ photographs show European Golden Plover *P. aprinaria*); 16 September, *Terschellinger Polder, Terschelling*, Friesland, adult summer, photographed (@ photographs show European Golden Plover); 18 September, *Sint Maartensdijk, Tholen, Zeeland* (@ quality of photograph too poor to exclude European Golden Plover). **Buff-breasted Sandpiper / Blonde Ruiter** *Calidris subruficollis* 20 July, *De Petten, Texel*, Noord-Holland (@ description incomplete, *Ruff C. pugnax* not excluded). **Great Snipe / Poelsnip** *Gallinago media* 13 November, *Bombrekken, Súdwest-Fryslân*, Friesland (@ description incomplete). **Terek Sandpiper / Terekrutter** *Xenus cinereus* 16 May, *Elba, Grevenbicht, Sittard-Geleen, Limburg* (@ description incomplete). **Greater Yellowlegs / Grote Geelpootruiter** *Tringa melanoleuca* 5 October, *Westkapelle, Veere*, Zeeland (@ Common Greenshank *T. nebularia* and Lesser Yellowlegs *T. flavipes* not excluded). **Lesser Yellowlegs / Kleine Geelpootruiter** *Tringa flavipes* 3 September, *Prunpolder, Schouwen-Duiveland*, Zeeland (@ photograph shows Common Redshank *T. totanus*). **Baltic Gull / Baltische Mantelmeeuw** *Larus fuscus fuscus* 24 July, at sea off Rotterdam, *Continental Plat*, adult, photographed (@ Scandinavian Lesser Black-backed Gull *L. f. intermedius* not excluded). **Bridled Tern / Brilster** *Onychoprion anaethetus* 7 October, *Oosterend, Terschelling*, Friesland (@ incomplete description of bird flying by). **Great Spotted Cuckoo / Kuifkoekoek** *Clamator glandarius* 24 April, *Castricum, Castricum*, Noord-Holland, photographed (@ unclear photograph does not show this species). **Alpine Swift / Alpengierzwaluw** *Apus melba* 30 April, *Katwijk aan Zee, Katwijk*, Zuid-Holland (@ description incomplete); 20 June, *Zwanenwater, Schagen*, Noord-Holland (@ description incomplete); 18 August, *Groningen, Groningen* (@ description incomplete). **Grey-headed Woodpecker / Grijskopspecht** *Picus canus* 27 July, *Brunssumerheide, Brunssum, Limburg* (@ description incomplete). **Greenish Warbler / Grauwe Fitis** *Phylloscopus trochiloides* 28 September, *Schoorlse Duinen, Bergen*, Noord-Holland (@ description incomplete). **Hume's Leaf Warbler / Humes Bladkoning** *Phylloscopus humei* 8, 16, 23 and 29-30 November, *Hulsberg, Nuth, Limburg*, photographed (@ description incomplete, no characteristics of this species visible on photograph showing small *Phylloscopus* warbler, no sound-recording). **Iberian Chiffchaff / Iberische Tjiftjaf** *Phylloscopus ibericus* 20-30 April, *Drielanden, Harderwijk*, Gelderland, photographed, sound-recorded (@ song not like 'classic' Iberian Chiffchaff); 13 June, *Bremerberg, Biddinghuizen, Dronten*, Flevoland (@ no sound-recording). **Red-spotted Bluethroat / Roodsterblauwborst** *Luscinia svecica svecica* 23 May, *Woldlakerplas, Steenwijkerland*, Overijssel, male, photographed (@ bird showed orange spot on its breast and probably belonged to subspecies *L. s. cyanecula* which may show an orange spot ('Orange-spotted Bluethroat', cf Ebels & van Duiven-dijk 2010)); 24 June, *Aalkeet-Binnenpolder, Vlaardingse,*

Zuid-Holland, male or male-like female, photographed (@ bird showed orange spot on its breast and probably belonged to subspecies *L s cyanecula* which may show an orange spot ('Orange-spotted Bluethroat', cf Ebels & van Duivendijk 2010)). **Desert Wheatear / Woestijntapuit** *Oenanthe deserti* 29 March, Cupido's Polder, *Terschelling*, Friesland (@ description incomplete). **Collared Flycatcher / Withalsvliegenvanger** *Ficedula albicollis* 21 July, Planken Wambuis, *Ede*, Gelderland (@ probably male European Stonechat *Saxicola rubicola*). **Iberian Wagtail / Iberische Kwikstaart** *Motacilla cinereocapilla iberiae* 21 April, Mariëndal, *Den Helder*, Noord-Holland (no sound-recording, bird was probably Blue-headed Wagtail *M flava* with some white on throat). **Parrot Crossbill / Grote Kruisbek** *Loxia pytyopsittacus* 10 October, Maarn, *Utrechtse Heuvelrug*, Utrecht, five, photographed (@ Red Crossbill *L curvirostra* not excluded).

2011

Green-winged Teal / Amerikaanse Wintertaling *Anas carolinensis* 10 March, Wigbels Eiland, *Lelystad*, Flevoland, male (@ description incomplete, hybrid with Common Teal *A crecca* not excluded); **Cory's Shearwater / Kuhls Pijlstormvogel** *Calonectris borealis*, 7 December, Katwijk aan Zee, Katwijk, Zuid-Holland (@description incomplete); **Cory's/Scopoli's Shearwater / Kuhls/Scopoli's Pijlstormvogel** *Calonectris borealis/diomedea* 9 August, West aan Zee, *Terschelling*, Friesland (description incomplete). **Short-toed Snake Eagle / Slangenarend** *Circaetus gallicus* 7 September, Langbroek, *Wijk bij Duurstede*, Utrecht (@description incomplete); **Pallid Harrier / Steppiekiekendief** *Circus macrourus* 12 September, De Petten, *Texel*, Noord-Holland, juvenile (description incomplete); 30 September, Boshoverheide, Weert, Limburg, juvenile (description incomplete); 7 October, Kinderdijk, *Nieuw-Lekkerland*, Zuid-Holland, juvenile (@ description incomplete). **Lesser Spotted Eagle / Schreeuwarend** *Aquila pomarina* 23 April, Meijndel, *Wassenaar*, Zuid-Holland, and Berkheide and Vliegenveld Valkenburg, Katwijk, Zuid-Holland, adult, photographed (@ see main text; accepted as Lesser/Greater Spotted Eagle *A pomarina/clanga*); 23 June, Beuseberg, *Rijssen-Holten*, photographed (identification accepted but CDNA received no information about the circumstances under which the only (nearly perfect) photograph was taken). **Booted Eagle / Dwergarend** *Aquila pennata* 5 May, Holysloot, *Waterland*, Noord-Holland, two (description incomplete); 11 July, Midden-duin, Overveen, *Bloemendaal*, Noord-Holland (@ description was accompanied by photographs of a probable stork, a probable Short-toed Snake Eagle *Circaetus gallicus*, a Bonelli's Eagle *A fasciata* and a pale morph Booted Eagle). **Alpine Swift / Alpengierzwaluw** *Apus melba* 23 October, Berkheide, *Wassenaar*, Zuid-Holland (@ description incomplete). **Calandra Lark / Kalanderleeuwerik** *Melanocorypha calandra* 8 May, Noordkaap, *Eemmond*, Groningen (incomplete description of bird flying by); 22 May, Kapittelduinen, Hoek van Holland, *Rotterdam*, Zuid-Holland (CDNA was not totally convinced that a European Skylark *Alauda arvensis* also present and misidentified by many observers as Calandra Lark was fully

excluded. This confusion made it unsafe to accept this record). **Iberian Chiffchaff / Iberische Tjiftjaf** *Phylloscopus ibericus* 13 April to 1 May, De Kwakel, *Uithoorn*, Noord-Holland, photographed, sound-recorded, videoed (song not typical for this species). **Blyth's Reed Warbler / Struikrietzanger** *Acrocephalus dumetorum* 6 May, Eemshaven-Oost, *Eemmond*, Groningen, ringed, photographed (Dutch Birding 33: 275, plate 495, 2011; wing length too long and wing formula partly wrong, possibly (but not definitely) hybrid with Marsh Warbler *A palustris*). **Eastern Black Redstart / Oosterse Zwarte Roodstaart** *Phoenicurus ochruros phoenicuroides* 13 November, Oosterend, *Terschelling*, Friesland, male, photographed (Dutch Birding 34: 68, plate 90, 2012; distance between primaries in closed wing was not visible on photographs; this is the best character to distinguish this taxon from hybrid Common x Black Redstart *P phoenicurus x ochruros*). **Eastern Yellow Wagtail / Oostelijke Gele Kwikstaart** *Motacilla tschutschensis*, 21 October, Oost-Vlieland, *Vlieland*, Friesland, first calendar-year, photographed, sound-recorded (@ CDNA is, based on current knowledge, not able to exclude all other yellow wagtail taxa and possible hybrids). **Ashy-headed Wagtail / Italiaanse Kwikstaart** *Motacilla cinereocapilla cinereocapilla* 1 May, De Ven, *Enkhuizen*, male, photographed (@ no sound-recording, Grey-headed Wagtail *M thunbergi* not excluded). **Citrine Wagtail / Citroenkwikstaart** *Motacilla citreola* 15 October, Noordzijdepolder, *Noordwijkerhout*, Zuid-Holland, sound-recorded (bird was only seen in flight, Eastern Yellow Wagtail *M tschutschensis* not excluded). **Olive-backed Pipit / Siberische Boompieper** *Anthus hodgsoni* 22 October, Oude Huizenlid, *Vlieland*, Friesland, photographed (flight photograph not good enough to convince CDNA); 10 November, Katwijk aan Zee, Katwijk, Zuid-Holland (description incomplete). **Two-barred Crossbill / Witbandkruisbek** *Loxia leucoptera* 24 August, Cruysbergen, *Bussum*, Noord-Holland (seen without binoculars, Red Crossbill *L curvirostra* with strong white wing-bars not excluded). **Rock Bunting / Grijsze Gors** *Emberiza cia* 11 September, Westerplas, *Schiermonnikoog*, Friesland (@ description incomplete).

2010

Hooded Merganser / Kokardezaagbek *Lophodytes cucullatus* 8 March, Wanneperveen, *Steenwijkerland*, Overijssel, adult female, photographed (@ identification accepted but legs were not sufficiently seen (and photographed) to exclude presence of rings; probably, same individual stayed here on 4 November 2008; Ova et 2011). **Pallid Harrier / Steppiekiekendief** *Circus macrourus* 8 October, Hoorn, *Terschelling*, Friesland, juvenile (description incomplete). **isabelline shrike / izabelklauwier** *Lanius arenarius/isabellinus/phoenicuroides* 30 October, Kijfhoek, *Zwijndrecht*, Zuid-Holland (description of tail coloration did not exclude possibility of hybrid with Red-backed Shrike *L collurio*; unfortunately, there were no photographs of this interesting bird). **Olive-backed Pipit / Siberische Boompieper** *Anthus hodgsoni* 2 October, Zuider Nollen, *Castricum*, Noord-Holland (description just incomplete); 17 October, Vleijen, *Ameeland*, Friesland (@ description incomplete).

2009

Arctic Warbler / Noordse Boszanger *Phylloscopus borealis* 26-27 September, Robbenjager, Texel, Noord-Holland, photographed, videoed (documentation shows wing-barred *Phylloscopus*, probably Greenish Warbler *P. trochiloides* or Two-barred Warbler *P. plumbeitarsus*, but photographs, video images and descriptions were considered not conclusive and described sound appeared to be at odds with both species; the observation has recently been resubmitted as Two-barred, accompanied by detailed analysis of all available documentation).

2008

Sardinian Warbler / Kleine Zwartkop *Sylvia melanocephala* 3 May, Schiermonnikoog, Schiermonnikoog, Friesland, male (description incomplete).

2006

Black Guillemot / Zwarte Zeekoet *Cephus grylle* 29 November, De Koog, Texel, Noord-Holland (description incomplete).

2005

Great Snipe / Poelsnip *Gallinago media* 21 April, Rooskensdonk, Breda, Noord-Brabant (description incomplete).

2002

American Wigeon / Amerikaanse Smient *Anas americana* 28 September, Fraterwaard, Doesburg, female or eclipse male (@ description incomplete). * **Bearded Vulture / Lammergier** *Gypaetus barbatus* 2 June, Castricum, Castricum, Noord-Holland, and 2-4 June, Slufter and Eierlandse Duinen, Texel, Noord-Holland, third calendar-year, photographed, videoed (identification accepted; deleted from Dutch list because there was no photographic or videoed proof that this bird was unringed; cf van Ouwkerk et al 2005, Groenendijk et al 2013). **Golden Eagle / Steenarend** *Aquila chrysaetos* 3 February, Westerveen, Noordenveld, Drenthe (description incomplete). **Broad-billed Sandpiper / Breedbekstrandloper** *Calidris falcinellus* 14 May, Nieuw Heerenven, De Hamert, Bergen, Limburg (description just incomplete).

2000

Hooded Merganser / Kokardezaagbek *Lophodytes cucullatus* 24 February, Polder R, Schagen, Noord-Holland, female or immature male (@ identification accepted but presence of rings not excluded). **Black Guillemot / Zwarte Zeekoet** *Cephus grylle* 9 August, Jachthaven, Vlieland, Friesland (@ very brief and incomplete description). **Little Bunting / Dwerggors** *Emberiza pusilla* 26 December, Groene Strand, Westvoorne, Zuid-Holland (@ description incomplete).

1999

Roseate Tern / Dougalls Stern *Sterna dougallii* 24 August, Boschplaat, Terschelling, Friesland, four (@ description incomplete).

1991

Azure Tit / Azuurmees *Cyanistes cyanus* 14 October, southern part of Texel, Texel, Noord-Holland (@ description incomplete).

1987

* **Spur-winged Lapwing / Sporenkievit** *Vanellus spinosus* 20 October, De Groede, Terschelling, Friesland, photographed (@ probably one of two birds wandering through the Netherlands at the time and known to have escaped from captivity).

1985

Little Crake / Klein Waterhoen *Porzana parva* 18 May, male, Harderbroek, Zeewolde, Flevoland (@ description incomplete).

1982

Red-throated Pipit / Roodkeelpieper *Anthus cervinus* 11 November, Dintelse Gorzen, Steenberg, Noord-Brabant (@ no sound recording of bird flying over).

1956

Roller / Scharrelaar *Coracias garrulus* 15 June, Cottessen, Vaals, Limburg (description incomplete).

1800-2006

For the revision of **Baillon's Crake / Kleinst Waterhoen** *Porzana pusilla* records for the period 1800-2006, see Jansen (2013); in total, 155 individuals (out of 265) were not accepted, including several multiple reports and breeding reports. Not all rejected reports listed had been accepted in the past, because many previously unknown reports traced by the author were included in the revision. All decisions published in Jansen (2013) have been adopted by the CDNA and are not repeated here.

Acknowledgements

The CDNA wishes to thank Bram Rijksen who kindly provided the drawing of the Caspian Stonechat on p 357. The editors of Dutch Birding assisted in checking record details.

References

- van den Berg, A B & Bosman, C A W 2001. Zeldzame vogels van Nederland – Rare birds of the Netherlands. Avifauna van Nederland 1. Second edition. Haarlem.
- Boele, A & van Winden, E 2013. Roodkopklauwier: een fraaie soort uit het zuiden. Sovon-Nieuws 26/3: 7-8.
- Bot, S, van Duivendijk, N, Nieuwstraten, E & Zevenhuizen, H 2012. Kaspische Roodborsttapuit op Vlieland in oktober 2012. Dutch Birding 34: 378-385.
- van den Broek, B & Ebels, E B 2012. Bonte Stern langs Maasvlakte in augustus 2012. Dutch Birding 34: 302-305.
- Cramp, S & Perrins, C M (editors) 1994. The birds of the Western Palearctic 8. Oxford.
- van Duivendijk, N, Ebels, E B, Rebel, K & Zweemer, M 2013. Kortbekzeekoet bij Lauwersoog en Den Helder in juli-augustus 2012. Dutch Birding 35: 100-106.

- Elbels, E B 2013. Steppeklapekster op Texel in oktober-november 2012 en voorkomen in Europa. Dutch Birding 35: 219-228.
- Elbels, E B & van Duivendijk, N 2010. 'Orange-spotted Bluethroats'. Birding World 23: 301-304.
- Elbels, E B & Hovinga, R 2012. Kleine Kokmeeuw op en rond Texel in mei-juni 2012. Dutch Birding 34: 238-241.
- Elbels, E B, Berlijn, M, Breidenbach, J, Hoogstra, F J & Spaans, B 2013. Bruinkeelortolanen op Rottumerplaat in mei 2011 en te Lauwersoog in mei 2013. Dutch Birding 35: 180-186.
- Faber, W-J & Huiting R, 2012. DB Actueel: Oosterse Zwarte Roodstaarten bij Rolde en Paesens. Dutch Birding 34: 428-429.
- Fagundes, I, Pérez, C & Moniz, F 2012. Cape Verde Shearwater in Selvagens in April 2012. Dutch Birding 34: 310-311.
- de Graaf, H W 1893. Letter on the occurrence of *Numenius tenuirostris* and *Glaucola pratincola* in Holland. The Ibis 35: 150-151.
- Groenendijk, D, Ovaa, A & van Rijswijk, W 2013. Uitkomsten CDNA-vergadering. Dutch Birding 35: 126-127.
- Helberg, M, Systad, G H, Birkeland, I, Lorentzen, N H & Bustnes, J O 2009. Migration patterns of adult and juvenile Lesser Black-backed Gulls *Larus fuscus* from northern Norway. Ardea 97: 281-286.
- Hudson, N & the Rarities Committee 2013. Report on rare birds in Great Britain in 2012. Br Birds 106: 570-641.
- Jansen, J J F J 2012. Dunbekwulp verzameld bij Zierikzee in december 1888. Dutch Birding 34: 314-315.
- Jansen, J J F J 2013. Kleinst Waterhoen in Nederland: voorkomen en herziening van gevallen in 1800-2006. Dutch Birding 35: 311-332.
- Jansen, J J F J, de Nie, H & Bos, A 2012. DB Actueel: Grijs Wouwen bij Keent en Wageningen. Dutch Birding 34: 209-210.
- de Knijff, P, van der Spek, V & Fisscher, J 2013. Genetic identity of grey chiffchaffs trapped in the Netherlands in autumns of 2009-11. Dutch Birding 34: 386-392.
- Kok, D 2012. DB Actueel: Opmerkelijke ontknoping rondom Stejnegers Roodborsttapuit op Texel. Dutch Birding 34: 426-428.
- Krijnen, M, Simons, J & Elbels, E B 2011. Amerikaanse Oeverloper in Hogerwaardpolder in juli 2011. Dutch Birding 33: 312-315.
- Ottens, G 2012. DB Actueel: Steppeklapekster op Texel. Dutch Birding 34: 425-426.
- van Ouwkerk, R J W, Boon, L J R & Elbels, E B 2005. Lammergier van vermoedelijk wilde herkomst in Noord-Holland in juni 2002. Dutch Birding 27: 195-201.
- Ovaa, A, Groenendijk, D, Berlijn, M & CDNA 2009, 2010, 2011, 2012. Rare birds in the Netherlands in 2008; in 2009; in 2010; in 2011. Dutch Birding 31: 331-352; 32: 363-383; 33: 357-376; 34: 349-377.
- Patterson, J B & Armistead, G L 2004. First record of Cape Verde Shearwater (*Calonectris edwardsii*) for North America. North Am Birds 58: 468-473.
- Platteeuw, M, van der Ham, N F & den Ouden, J E 1994. Zeetrekellingen in Nederland in de jaren tachtig. Sula 8: 1-203.
- Plomp, M (redactie) 2013. Dutch Birding-videojaar-overzicht 2012. De Cocksdorp.
- Redactie Dutch Birding 2013. Naamgeving van taxa in Dutch Birding. Dutch Birding 35: 40-43.
- Steijn, L B 2005. Eastern Black Redstarts at IJmuiden, the Netherlands, and on Guernsey, Channel Islands, in October 2003, and their identification, distribution and taxonomy. Dutch Birding 27: 171-194.
- Svensson, L, Shirihi, H, Frahnert, S & Dickinson, E 2012. Taxonomy and nomenclature of the Stonechat complex *Saxicola torquata* sensu lato in the Caspian region. Bull Br Ornithol Club 132: 260-269.
- van der Vliet, R E, van der Laan, J & CDNA 2002, 2003. Rare birds in the Netherlands in 2001; in 2002. Dutch Birding 24: 325-349; 25: 361-384.
- van der Vliet, R E, van der Laan, J, Berlijn M & CDNA 2006. Rare birds in the Netherlands in 2005. Dutch Birding 28: 345-365.
- Wassink, A 1997. Steppeklapekster op Texel in september 1994. Dutch Birding 19: 116-121.
- Zweemer, M, Witteveen, A, Rebel, K & Elbels, E B 2012. DB Actueel: Kortbekzeekoet bij Lauwersoog en Den Helder. Dutch Birding 34: 343-345.

Arjan Ovaa, In de Molt 112, 6269 EJ Margraten, Netherlands
 Dick Groenendijk, Doorneberglaan 287, 1794 NK IJmuiden, Netherlands
 Marcel Haas, Helmweg 12 C, 1759 NE Callantsoog, Netherlands
 Max Berlijn, Wilhelminastraat 9, 6285 AS Epen, Netherlands
 CDNA, p/a Duinlustparkweg 98A, 2082 EG Santpoort-Zuid, Netherlands (cdna@dutchbirding.nl)

Rosse Waaierstaart bij Camperduin in september 2013

Gert Ottens

Op woensdag 25 september 2013 fietste Henry van Lierop door de Vereenigde Harger- en Pettemerpolder nabij Camperduin, Noord-Holland; rond 16:30 stopte hij even bij de boerderij annex manege aan de Kamperkade. Op nog geen 20 m afstand zag hij een vogel die hij niet meteen kon plaatsen. De vogel foerageerde op donkere opgedroogde modder en viel op door het lichte uiterlijk. HvL maakt een serie foto's, totdat de vogel na enige tijd langzaam van hem af bewoog. Daarna vervolgde HvL zijn weg. Omdat de prioriteit lag bij het nemen van in totaal 16 foto's had HvL niet veel details gezien, behalve de opvallende rossige staart; de gedachten gingen daarom uit naar een Gekraagde Roodstaart *Phoenicurus phoenicurus*. Thuisgekomen, achter de computer en met de ANWB-vogelgids (Svensson et al 2000) bij de hand, bekeek HvL zijn foto's. Voor een Gekraagde Roodstaart klopte een aantal zaken niet. Vervolgens kwam hij bij Rosse Waaierstaart *Cercotrichas galactotes* maar na een blik op het verspreidingskaartje werd deze optie niet erg waarschijnlijk geacht. Omdat HvL de determinatie niet te lang wilde laten duren plaatste hij een paar foto's op het forum van www.waarneming.nl, met als onderwerp 'Gekraagde Roodstaart?'. Hier werd al snel op gereageerd en de reacties waren eensluidend: het wás een Rosse Waaierstaart!

De volgende ochtend bij het eerste licht stonden c. 100 vogelaars bij de boerderij en werd de vogel om 07:19 door Marc Plomp teruggevonden; de vogel vloog uit een paar struiken naar de grond, vermoedelijk zijn slaapplek. Gedurende de rest van de dag liet hij zich met tussenpozen (soms uitmuntend) zien, vaak op een richel bagger langs een sloot en regelmatig in de tuin van de boerderij (zichtbaar vanaf de Kamperkade). Ook op 27 september was hij de gehele dag aanwezig maar een dag later bleek hij te zijn gevlogen. In totaal hebben meer dan 570 vogelaars de vogel bezocht en hun waarneming ingevoerd op www.waarneming.nl.

Beschrijving

De beschrijving is gebaseerd op foto's van een groot aantal fotografen (cf www.dutchbirding.nl, www.waarneming.nl) en videobeelden van onder

anderen Tijmen van Doornik, Erik van Hoffen en Kees Klaij.

GROOTTE & BOUW Zangvogel ter grootte van Tapuit *Oenanthe oenanthe* maar hoger op poten staand.

KOP Kruin en nek licht oranjebruin. Wenkbrauwstreep wit, aan onderzijde donker begrensd; oogstreep donker. Oorstreek licht. Vage snorstreep. Oogstreep en teugel donker. Keel zeer licht, bijna wit.

BOVENDELEN Mantel en rug licht oranjebruin. Stuit en bovenstaartdekveren oranjebruin, als staart.

ONDERDELEN Borst, flank, buik en onderstaartdekveren zeer licht crèmekleurig, bijna wit.

VLEUGEL Bovenvleugel vrijwel eenkleurig licht oranjebruin. Handpennen geelbruin met donkerbruine top met lichte rand; donkerbruine top uitlopend in donkere rand op buitenvlag. Armpennen, tertials en dekveren licht oranjebruin met lichte rand; tertials met donkere schacht. Handdekveren donkerbruin met geelbruine rand; duimvleugel donker met lichte rand.

STAART Staartpennen oranjebruin, warmer gekleurd dan bovendelen. Buitenste staartpennen (t4-6) met witte top (vooral zichtbaar aan onderzijde), en zwarte subterminale vlek (vrijwel beperkt tot t3-5 en alleen op binnen-vlag).

NAAKTE DELEN Poot licht vleeskleurig. Bovensnavel donker, ondersnavel licht vleeskleurig met donkerdere punt. Iris donkerbruin.

GELUID Meestal stil maar in interactie met aantal Witte Kwikstaarten *Motacilla alba* aantal keren mechanisch dzzzz (Rik Winters in litt).

RUI & SLEET Armpennen en handpennen vers en ongesleten. Enkele tertials enigszins gesleten. Middelste staartpennen enigszins gesleten lijkend.

GEDRAG Niet schuw. Op eerste twee dagen vaak foeragerend op richel bagger die was uitgestort langs sloot en op laatste dag meestal op grond onderin rietkraag maar ook vaak op verhard erf van boerderij. Daarbij rondhippend, af en toe staart spreidend met vleugels zakkend en/of naar voren spreidend. Ook in zit (onder meer op tuinmeubilair, bruggetje, muur en dakrand) dit gedrag regelmatig vertonend.

Determinatie

De combinatie van kenmerken duidt onmiskenbaar op een Rosse Waaierstaart en sluit alle andere soorten (inclusief mogelijke escapes) uit. Er zijn van deze soort twee ondersoort(groep)en die beide in aanmerking komen om in noordelijk Europa op te duiken (zie verderop voor verspreiding en voorkomen van deze taxa). Uit de be-

474 Westelijke Rosse Waaierstaart / Western Rufous-tailed Scrub Robin *Cercotrichas galactotes galactotes*, Camperduin, Noord-Holland, 27 september 2013 (René van Rossum) **475** Westelijke Rosse Waaierstaart / Western Rufous-tailed Scrub Robin *Cercotrichas galactotes galactotes*, Camperduin, Noord-Holland, 27 september 2013 (Harvey van Diek) **476** Westelijke Rosse Waaierstaart / Western Rufous-tailed Scrub Robin *Cercotrichas galactotes galactotes*, Camperduin, Noord-Holland, 27 september 2013 (Martin van der Schalk)

477 Westelijke Rosse Waaierstaart / Western Rufous-tailed Scrub Robin *Cercotrichas galactotes galactotes*, Camperduin, Noord-Holland, 27 september 2013 (Arnoud B van den Berg)

478 Westelijke Rosse Waaierstaart / Western Rufous-tailed Scrub Robin *Cercotrichas galactotes galactotes*, Camperduin, Noord-Holland, 27 september 2013 (Mattias Hofstede).

schrijving en de vele foto's blijkt dat het een Westelijke Rosse Waaierstaart *C g galactotes* betrof. Het staartpatroon is hierbij doorslaggevend: bij Oostelijke Rosse Waaierstaart *C g familiaris/syriacus* is de hoeveelheid zwart tussen het grijsbruin en de witte toppen breder, zit er meestal ook zwart op de buitenste staartpen en zijn de middelste pennen donkerder (Svensson 1992, Svensson et al 2000; plaat 478). Daarnaast heeft Oostelijke (vooral *familiaris*) koudere (meer grijsbruine) bovendelen, die meer contrasteren met de staart dan bij Westelijke (die warmer oranjebruine bovenzijde en staart heeft). Verder heeft Oostelijke vaak een meer uitgesproken koppatroon met onder meer een duidelijkere snorstreek en is de bovenvleugel bij Oostelijke contrastrijker dan bij Westelijke, onder meer door opvallend donkere centra van grote dekveren (Svensson et al 2000).

Leeftijdsbepaling

De lichte randen aan de vleugeldeken, de vuilwitte (niet helder witte) kleur in de top van de buitenste staartpennen en de verse en ongesleten arm- en handpennen wijzen op een eerste kalenderjaar. Sommige tertials en de centrale staartpennen oogden wat rafelig; dit komt voor bij jonge vogels (Svensson 1992). Bij adulte vogels zijn deze veerpartijen in het najaar (zwaar) gesleten; pas in het late najaar of in de vroege winter ondergaan ze een complete rui (Svensson 1992).

Verspreiding en voorkomen

Rosse Waaierstaart komt voor van het Iberisch Schiereiland, via Noord-Afrika (en de Sahel), de

zuidelijke Balkan en Turkije en delen van de Kaukasus en het Midden-Oosten tot in Centraal-Azië (Cramp 1992). Er worden vijf ondersoorten onderscheiden. De nominaat (Westelijke Rosse Waaierstaart) broedt van zuidelijk Spanje en Portugal via Noord-Afrika tot in Israël, Jordanië en het zuidwesten van Syrië. In het zuidelijke deel van voormalig Joegoslavië, Albanië, Griekenland en westelijk Turkije tot in Syrië en Libanon komt de ondersoort *C g syriacus* voor, terwijl oostwaarts vanaf Oost-Turkije en in delen van het Arabisch Schiereiland, Irak en Iran de ondersoort *C g familiaris* voorkomt. Deze laatste twee ondersoorten vormen samen Oostelijke Rosse Waaierstaart. De overige Afrikaanse ondersoorten zijn *C g minor*, die voorkomt in de Sahelzone van Senegal tot in Somalië, en *C g hamertoni* uit Oost-Somalië (del Hoyo et al 2005). Deze twee laatste taxa worden ook wel samen als aparte soort beschouwd, Afrikaanse Waaierstaart *C minor* (eg, Clements 2007).

De Palearctische populaties zijn trekvogel en overwinteren in de Sahelzone van West-Afrika en Oost-Afrika. De broedgebieden worden in augustus-september verlaten en in april-mei keren vogels terug (del Hoyo et al 2005).

Als dwaalgast zijn zowel Westelijke Rosse Waaierstaart als Oostelijke Rosse Waaierstaart in Europa vastgesteld (zie tabel 1). Hierbij valt op dat er veel meer Westelijke dan Oostelijke zijn ontdekt (voor zover de ondersoort werd vastgesteld) en dat de waarnemingen bijna gelijk zijn verdeeld over voorjaar en najaar, waarbij de voorjaarsgevallen vooral op het conto zijn te schrijven van

TABEL 1 Gevallen van Rosse Waaierstaart *Cercotrichas galactotes* als dwaalgast in Europa / records of Rufous-tailed Scrub Robin *Cercotrichas galactotes* as vagrant in Europe (Michaelsen 1979, Dubois & Yésou 1992, Deutsche Selteneitenkommission 1997, 2000, 2002, Dubois et al 2008, Slack 2009, Dierschke et al 2011; www.birdlife.fi, www.vogelwarte.ch; Christopher König in litt, Benoît Paepegaey in litt)

Britannië (8)

16 september 1854, Plumpton Bosthill, East Sussex, Engeland, mannetje, verzameld
 25 september 1859, Start Point, Devon, Engeland, verzameld
 12 oktober 1876, Slapton, Devon, Engeland, onvolwassen, verzameld
 12 september 1951, Dungeness, Kent, Engeland, verzameld
 20 oktober 1959, Gammon Head, Devon, Engeland
 2-9 september 1963, Gibraltar Point, Lincolnshire, Engeland, adult mannetje, geringd
 5-6 oktober 1972, Flamborough Head, Yorkshire, Engeland
 9 augustus 1980, Prawle Point, Devon, Engeland
 Voor zover bekend betreffen alle Britse gevallen *C g galactotes*.

Duitsland (8+)

jaren 1830, Helgoland, Schleswig-Holstein, verzameld vóór 1835, Helgoland, Schleswig-Holstein, verzameld vóór 1835, Helgoland, Schleswig-Holstein, verzameld vóór 1890, Helgoland, Schleswig-Holstein, verzameld
 6 oktober 1995, Bresewitz, Mecklenburg-Vorpommern
 1 september 1997, Helgoland, Schleswig-Holstein, *C g syriacus*
 9-13 juni 1998, Dornbusch-Hiddensee, Mecklenburg-Vorpommern, waarschijnlijk vrouwtje, *C g galactotes*
 2 oktober 2011, Mellum, Niedersachsen, *C g galactotes*
 Een melding van 28 september tot 2 oktober 1975 te Graswarder, Schleswig-Holstein, is pas recent bekend geworden en nog niet aanvaard.

Finland (1)

27 mei 1995, Ristisaari, Pyhtää, Etelä-Suomen

Frankrijk (15)

3-4 mei 1926, Camargue, Bouches-du-Rhône

11 mei 1931, Cadarousse, Vaucluse
 15 juni 1931, Camargue, Bouches-du-Rhône
 7 september 1972, Hoëdic, Morbihan
 25 mei 1977, Toreilles, Pyrénées-Orientales
 13-15 juni 1981, Villecroze, Var
 22-23 april 1982, Port-Vendes, Pyrénées-Orientales
 19 april 1984, Plage d'Arles/Camargue, Bouches-du-Rhône
 23-24 juli 1988, Vinça, Pyrénées-Orientales
 18 december 1988, Séné, Morbihan, *C g galactotes*
 6 augustus 1990, Conqueyrac, Gard
 22 mei 1991, Saint-Rémy-de-Provence, Bouches-du-Rhône
 18 mei 1996, Fleury, Aude
 25 juli 2003, Aulus-le-Bains, Ariège
 17 juni 2011, Camargue, Bouches-du-Rhône, *C g galactotes*

Ierland (3)

10 september 1876, Old Head of Kinsale, Cork
 22 september tot 4 oktober 1951, Great Saltee Island, Wexford, *C g syriacus*
 20 april 1968, Cape Clear, Cork

Kanaaleilanden (1)

7 juni 1998, Jersey

Nederland (1)

25-27 september 2013, Camperduin, Noord-Holland, eerstejaars, *C g galactotes*

Noorwegen (1)

2-18 juni 1975, Krøgenes, Arendal, Aust-Agder

Zwitserland (2)

16 april 1970, Cossonay, Vaud
 15-16 augustus 1975, Denens, Vaud

Frankrijk (waar de meerderheid van de gevallen uit het voorjaar afkomstig is, met name in de zuidelijke helft van het land). De waarneming bij Camperduin is aanvaard door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) en betreft het eerste geval voor Nederland en past goed in het patroon van Europese (najaars)waarnemingen. De toenemende zeldzaamheid van Westelijke Rosse Waaierstaart buiten het reguliere verspreidingsgebied wordt soms toegeschreven aan de afname van de belangrijke Spaanse populatie (Slack 2009).

Taxonomie

Zucon & Ericson (2010) hebben met moleculair

genetisch onderzoek aangetoond dat Zwarte Waaierstaart *C podobe* en Rosse Waaierstaart (en verwante soorten) geen gemeenschappelijke voorouder hebben. Als men op basis hiervan Zwarte en Rosse tot verschillende genera rekent dan heeft Zwarte de oudste rechten op de genusnaam *Cercotrichas*. Voor alle overige *Cercotrichas*-soorten komt dan de naam *Erythropygia* beschikbaar. Gill & Donsker (2013) hebben deze verandering toegepast maar voor de Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA) biedt het onderzoek onvoldoende basis voor een wijziging en zowel Zwarte als Rosse blijven daarom gehandhaafd in het genus *Cercotrichas* (George Sangster in litt).

Dankwoord

Arnoud van den Berg, Sander Bot, Nils van Duiven-dijk, Enno Ebels, Ferdy Hieselaar, Yves Kaiser (Comité d'Homologation National (CHN), Frankrijk), André van Kleunen, Christopher König (Deutsche Avifaunistische Kommission), Henry van Lie-rop, Killian Mullarney, Benoît Paepegaey (CHN), George Sangster, Roy Slaterus, Jan-Hein van Steenis en Rik Winters waren behulpzaam bij de totstand-koming van dit artikel, waarvoor dank. De bewoon-ster van de manege was zeer behulpzaam door en-kele malen vogelaars op het erf toe te laten.

Summary

RUFIOUS-TAILED SCRUB ROBIN NEAR CAMPERDUIN IN SEPTEMBER 2013 On 25-27 September 2013, a Rufous-tailed Scrub Robin *Cercotrichas galactotes* was present near Camperduin, Noord-Holland, near the Dutch North Sea coast. The bird stayed next to (and on) a farmyard surrounded by a reedy ditch, and was observed by an estimated 700 birders. Based on, eg, tail pattern and warm orange-brown upperparts, almost concolorous with the uppertail, it belonged to the (western) nominate subspecies *C. g. galactotes*. In northern Europe, the species is extremely rare, with records in Britain (8), Channel Islands (1), Finland (1), France (15), Germany (8+), Ireland (1), Norway (1) and Switzerland (2). Most records concern birds of the nominate race (as far as documented), with just a few records of the eastern subspecies (group) *C. g. familiaris/syriacus*. Most were recorded in September-October. This was the first record for the Netherlands.

Verwijzingen

- Cramp, S (redactie) 1992. The birds of the Western Palearctic 6. Oxford.
- Clements, J F 2007. The Clements checklist of the birds of the world. Zesde editie. Londen.
- Deutsche Seltenheitenkommission 1997, 2000, 2002. Seltene Vogelarten in Deutschland 1995; 1997; 1998. Limicola 11: 153-208; 14: 273-340; 16: 113-184
- Dierschke, J, Dierschke, V, Hüppop, K, Hüppop, O & Jachmann, K F 2011. Die Vogelwelt der Insel Helgoland. Helgoland.
- Dubois, P J & Yésou, P 1992. Les oiseaux rares en France. Bayonne.
- Dubois, P J, Le Maréchal, P, Olioso, G & Yésou, P 2008. Nouvelle inventaire des oiseaux de France. Parijs.
- Gill, F & Donsker, D (redactie) 2013. IOC World bird list (versie 3.5). Website: www.worldbirdnames.org. [Geraadpleegd 11 oktober 2013.]
- del Hoyo, J, Elliott, A & Christie, D A (redactie) 2005. Handbook of the birds of the world 10. Barcelona.
- Michaelsen, J 1979. Rapport fra NNSKs virksomhet mai 1976-1977. Vår Fuglefauna 2: 54-61.
- Slack, R 2009. Rare birds where and when. York.
- Svensson, L 1992. Identification guide to European passerines. Fourth edition. Stockholm.
- Svensson, L, Grant, P J, Mullarney, K & Zetterström, D 2000. ANWB vogelgids van Europa. Den Haag.
- Zuccon, D & Ericson, P G P 2010. A multi-gene phylogeny disentangles the chat-flycatcher complex. Zoologica Scripta 39: 213-224.

Gert Ottens, Ganzebloem 14, 3983 CG Odijk, Nederland
(glsnkraai@hotmail.com)

Hooded Wheatear at Nestos delta, Greece, in May 2012 and status in Europe

On 20 May 2012, a group of birders (Holger Bekel-Kastrup, Brigitte von Höveling, Hartmut Köhler and Harald Plöhr) visited the Nestos delta, Greece, on the last day of their birding trip. At c 12:00, an unfamiliar bird was seen flying from the beach to the small tents in front of the military camp at Keramoti. From there, it started hunting insects. When viewing it through his telescope, HBK immediately suspected it was something special: it looked somewhat like an oversized female Common Redstart *Phoenicurus phoenicurus*. The distance was just c 30 m, resulting in nearly perfect observation conditions. HBK called the others to look through his telescope and they discussed the identification. To be sure, the team telephoned tour leader Dirk Wegener; he was

swimming in the sea and could only be reached after c 30 min and arrived another c 20 min later. In the meantime, the team continued to observe the bird, which was still actively hunting, from one of the tents or from little humps or sticks on the beach. HBK concluded that it was a female Hooded Wheatear *Oenanthe monacha*. The elongated appearance, long and almost straight bill, cinnamon colour of the tail-sides, pale cinnamon rump, cold earth-brown upperparts, paler underparts and pale rufous tinge on the side of the head all fitted nicely. In addition, the hunting of large insects in flight supported this conclusion. DW started to take some photographs. The Greek soldiers thought that the team was trying to photograph the military camp and urged them first to leave immediately, followed by threats either to confiscate the equipment or even to arrest them... Because DW had limited photographic equipment, HBK returned to the hotel to ask Hajo

479-480 Hooded Wheatear / Monnikstapuit *Oenanthe monacha*, female, Keramoti, Nestos delta, Greece, 20 May 2012 (Hajo Kobiálka)

Kobiálka to take better photographs of the bird. Although they had just one hour left before departure to the airport, HBK and HK drove to the place beside the military camp and crawled to the site under full coverage of a dune. They were lucky to relocate the bird at c 15:00 and HK was able to take a series of digiscoped photographs, unnoticed by the military.

After the group arrived back to Germany, DW asked the opinion of German and international experts about the team's description and photographs, including Andrea Corso (Italy), Wulf Gatter and Dorothea Gatter (Germany), Eckard Möller (Germany), Yoav Perlman (Israel) and Kris De Rouck (Belgium). They all supported the identification. The observation was subsequently submitted to the Hellenic rarities committee and accepted as the first record for Greece.

Description

The description is based on the photographs taken by DW and HK and notes taken by the observers.

SIZE & POSTURE Long-tailed, long-winged and long-billed wheatear. Bill relatively long and thin and (almost) straight, looking 'spiky'. Leg rather short.

PLUMAGE Head and upperparts rather pale earth-brown, slightly paler and warmer coloured on side of head and on hindneck. Lower part of back much paler than mantle and back. Rump pale cinnamon. Underparts whitish. Undertail-coverts buff-white. Upperwing dark brown. Uppertail dark brown, same colour as wing, with conspicuous cinnamon colour on outer tail-feathers and base of tail, merging with pale rump. Undertail mostly pale cinnamon.

BARE PARTS Eye dark. Bill dark grey. Leg dark grey.

BEHAVIOUR Catching large insects in flight, from tent roofs or elevated parts of beach (humps, sticks).

Identification

The combination of elongated appearance, long, thin and (almost) straight bill, rather short legs, cinnamon color of the tail-sides, pale cinnamon rump area, cold earth-brown upperparts, paler underparts and rufous tinge on the side of the head only fits female Hooded Wheatear (cf Clement 1987, Shirihai et al 1996, Svensson et al 2009, van Duivendijk 2011). The hunting behav-

TABLE 1 Records of Hooded Wheatear *Oenanthe monacha* in Cyprus / gevallen van Monnikstapuit *Oenanthe monacha* in Cyprus (Colin Richardson in litt)

5 May 1875, near Larnaca, two, including one male	15-20 April 2005, Baths of Aphrodite, Akamas, female
13-15 April 1987, Kensington cliffs, female	19-20 April 2005, Cape Greco, female
17 April 1987, Larnaca salt lake, female	27 March to 3 April 2006, Mandria beach, male
22 May 1993, Agia Napa forest	31 March to 1 April 2008, Cape Pyla, female
21-22 April 1995, Cape Drepanum, female	28 March 2011, Amathus hills, male
16 April 1996, Xeros Potamos	2 April 2011, Cape Drepano, female
12 May 1996, Mazotos, male	14 April 2012, Akrotiri gravel pits, female
13 April 1999, Asprokremmos dam, female	15 April 2012, Mandria, male
13-14 April 2000, Cape Drepanum, first-summer male	15 April 2012, Paphos lighthouse, adult male
29 March 2005, Amathus, female	21-24 April 2012, Cape Kormakiti, male

ious, chasing large insects in flight, is also typical for this species (cf Svensson et al 2009). On elongated posture and long bill alone, most Palearctic wheatears can be excluded. The only wheatear species showing a similar rather uniform cinnamon-brown plumage is Red-tailed Wheatear *O chrysopygia* but this species is paler overall, shows a different head pattern with a short pale supercilium, rufous-washed flanks and much deeper orange-red on the uppertail. The tail pattern with no or very limited dark on the tail sides (all white in males, pale cinnamon in females) is another (practically) diagnostic character, shared only with the almost completely black-plumaged White-crowned Wheatear *O leucopyga*.

Males Hooded Wheatear strongly differ from females by their black-and-white plumage but show the same structural characters.

Distribution and records in Europe

Hooded Wheatear is a resident breeder in unvegetated deserts from eastern Egypt through Israel and the Arabian Peninsula east to Iran and Pakistan. The species shows limited seasonal movements. It is not mentioned for Turkey in Kirwan et al (2008). However, a male was photographed at Göksu delta, Mersin, on 20 February 1998 (<http://tinyurl.com/km7svbp>; posted in 2012) and the species will be added to the Turkish list in the next Turkey Bird Report (Guy Kirwan in litt). In Europe, it has been recorded as a vagrant in Cyprus (20 records, involving 21 individuals; see table 1), including a remarkable four in spring

2012, all found on 14-21 April. Apparently, 2012 was a year with notable movements of the species in a north-westerly direction and the Nestos delta record fits well into this pattern. This Nestos delta record constitutes the first for Greece and the first for Europe outside Cyprus, as well as the furthest west and north of this species ever. Given the increase of records in Cyprus in recent years, more records can be expected elsewhere in Europe, as well as in Turkey.

Acknowledgements

We thank Andrea Corso, Dorothea Gatter, Wulf Gatter, Eckard Möller, Yoav Perlman and Kris De Rouck for their comments on the identification and Colin Richardson for supplying details of records in Cyprus. Guy Kirwan commented on the status in Turkey.

References

- Clement, P 1987. Field identification of West Palearctic wheatears. *Br Birds* 80: 137-157, 187-238.
- van Duivendijk, N 2011. Advanced bird ID handbook – the Western Palearctic. London.
- Shirihai, H, Christie, D A & Harris, A 1996. The Macmillan birder's guide to European and Middle Eastern birds, including North Africa. London.
- Kirwan, G M, Boyla, K A, Castell, P, Demirci, B, Özen, M, Welch, H & Marlow, T 2008. The birds of Turkey. The distribution, taxonomy and breeding of Turkish birds. London.
- Svensson, L, Grant, P J, Mullarney, K & Zetterström, D 2009. Collins bird guide. Second edition. London.

Holger Bekel-Kastrup, Kahler Krug 11, 33739 Bielefeld, Germany (hbekel@uni-bielefeld.de)
Hajo Kobialka, Corvery 6, 37671 Hötter, Germany (kobialka@agentur-umwelt.de)
Dirk Wegener, Droste-Hülshoff-Straße 19, 33619 Bielefeld, Germany (nina_dirk@web.de)
Enno B Ebels, Joseph Haydnlaan 4, 3533 AE Utrecht, Netherlands (ebels@wxs.nl)

Brieven

Grey Partridge: comments on its phylogeography and phylogeny

After concluding that Peat Partridge *Perdix perdix sphagnetorum* is no valid subspecies of Grey Partridge (and that it is a synonym of the subspecies *P p perdix*), Bot & Jansen (2013) suggested that Grey Partridge may be a monotypic and clinally variable species, with birds in the west being darker and smaller and those in the east paler and larger.

Liukkonen-Anttila et al (2002), in their phylogeographical study of Grey Partridge, based on

mitochondrial DNA variation analyses, revealed the existence of two major clades, a western and an eastern one. Haplotypes of the former clade were found in Austria, England, France, Germany, Italy, Poland and Sweden, and those of the latter clade in Bulgaria, Estonia, Finland, Greece, Ireland, Kazakhstan, Latvia, Russia and Sweden (only Öland). One Finnish population and all Bulgarian and Irish populations were mixed but only in Bulgaria the mixing was assumed to be natural. The two major clades differed by 2.2% (assessed by analysing the complete mitochondrial control region), indicating an estimated di-

vergence time of c 1.1 million years (suggesting that they may have become separated during the early Pleistocene).

However, Potts (2012, pp 46-48) argued, by using a mutation rate of 6% per 1 million years per lineage (instead of the more conventional 1% rate used by Liukkonen-Anttila et al 2002), that the separation may have occurred much later, at c 183 000 years before present (coinciding with the Saalian glaciation, the most extensive glaciation recorded in Europe). He justified the use of a 6% mutation rate by pointing out that evolution may proceed more rapidly than previously assumed, as demonstrated by recent DNA studies revealing mutation rates in birds in the range of 5-7%. Potts presumed that the basal population(s) of the western clade have survived mainly on the Iberian Peninsula and those of the eastern clade south of the Caucasus.

Of the Grey Partridge subspecies listed by Dickinson & Rensen (2013), *P p americana*, *canescens*, *hispaniensis*, *italica*, *perdix* and *sphagnetorum* may represent the western (brown) clade, and *P p lucida* and *robusta* the eastern (grey) clade; in contrast with the subspecies of the western clade, those of the eastern clade are migratory (cf Potts 2012, p 45). The validity of the now extinct Italian subspecies *P p italica* was not supported by a mitochondrial DNA study of museum skins (Randi et al 2003). The subspecies have evolved, as pointed out by Liukkonen-Anttila et al (2002), through isolation and genetic adaptation of populations to local conditions. The suggestion by Bot & Jansen (2013) that the western and eastern populations are clinally linked may need further investigation.

Interestingly, in a phylogenetic study, Bao et al (2010) concluded that speciation in the genus *Perdix* was likely promoted by the late Pliocene

and the early Pleistocene uplift of the Tibetan Plateau and by Pleistocene glaciations, supporting the hypothesis that both Grey Partridge and its sister species, Daurian Partridge *P dauurica*, have evolved from the Tibetan Plateau (with Grey evolving westwards and Daurian eastwards). The genus *Perdix* is monophyletic, with Tibetan Partridge *P hodgsoniae* being basal to Grey and Daurian.

Incidentally, the Daurian Partridge subspecies *P d przewalskii* is, according to Bao et al (2010), basal to the other subspecies; this seems at variance with the inclusion by Dickinson & Rensen (2013) of *P d przewalskii* in the subspecies *P d suschkini*.

Sander Bot and Justin Jansen are thanked for commenting on the first draft of this letter.

References

- Bao, X-k, Liu, N-f, Qu, J-y, Wang, X-l, An, B, Wen, L-y & Wong, S 2010. The phylogenetic position and speciation dynamics of the genus *Perdix* (Phasianidae, Galliformes). *Molec Phylogenet Evol* 56: 840-847.
- Bot, S & Jansen, J J F J 2013. Is Peat Partridge a valid subspecies of Grey Partridge? *Dutch Birding* 35: 155-168.
- Dickinson, E C & Rensen, J V Jr (editors) 2013. The Howard and Moore complete checklist of the birds of the world. Fourth edition, vol 1: Non-passerines. London.
- Liukkonen-Anttila, T, Uimaniemi, L, Orell, M & Lumme, J 2002. Mitochondrial DNA variation and the phylogeography of the Grey Partridge (*Perdix perdix*) in Europe: from Pleistocene history to present day populations. *J Evol Biol* 15: 971-982.
- Potts, G R 2012. Partridges. The New Naturalist Library. London.
- Randi, E, Li Vigni, V P, Marangoni, C et al 2003. Identificazione genetica della *Sterna italica*. Report. Ozzano Emilia, Istituto Nazionale per la Fauna Selvatica 'Alessandro Ghigi'.

Gerald J Oreeel, Deurganck 15, 1902 AN Castricum, Netherlands (gerald.oreeel@planet.nl)

Presumed second locality for Omani Owl

In February 2008, during a camping trip in northern Oman together with Pieter Leenman, I paid a two-day visit to Djabal Sjams, which form the highest parts (up to 3075 m) of the Al Hajar mountain range. These rugged mountains are known for their scenic beauty, are rich in wildlife and have largely been off the birders' trail, all good reasons to include the area in our itinerary. After a long day's drive by 4WD on 25 February, we pitched our

tent in a wadi surrounded by steep cliffs towering 100s m high where, c 2-3 h after sunset, I heard an owl calling from the cliffs. The call consisted of two separate notes, followed by three more rapid ones, interpreted by me as: *Hu...Hu...Hu-Hu-hu*. This call was repeated only a few times and came from so high on the cliffs that a search with torches seemed pointless. At the time, I assumed that I had heard a Hume's Owl *Strix butleri* (not being aware that this species has never been recorded in northern Oman). However, I did not carry recording equipment and had not found sound record-

ings of this species beforehand, so the only thing I could do was to memorize the call and to investigate its identity later. Back home, Roy Slaterus suggested me to get in touch with Magnus Robb who recorded the species on a trip to Jordan. I never did, as quite soon afterwards I managed to find some sound recordings of Hume's on the internet. I was disappointed to conclude they did not match what I had heard. But what else could it have been? I expected my observation to remain a mystery forever. However, the story took an unexpected turn when I read about the discovery of Omani Owl *S omanensis* (Robb et al 2013). Listening to the vocalizations on the Sound Approach website, I was excited to conclude that

my observation matched the five-note compound hooting as described in the paper. Following correspondence with the authors, it was concluded that my observations were made at another locality than the discovery site, at c 33 km distance, in a wadi just north of the small historic town of Bald Sayt (23°11'28.10"N 57°23'16.58"E). This area is accessible by 4WD only, as the roads are rough and very steep at times. Hopefully, further surveys will clarify the status of the species in the area.

References

Robb, M, van den Berg, A B & Constantine, M 2013. A new species of *Strix* owl from Oman. *Dutch Birding* 35: 275-310.

Pieter van Eijk, Geertjesweg 108, 6706 EE Wageningen, Netherlands
(pieter.vaneijk@wetlands.org)

WP reports

This review lists rare and interesting birds reported in the Western Palearctic mainly from **late September to late November 2013**. The reports are largely unchecked and their publication here does not imply future acceptance by a rarities committee. Observers are requested to submit their records to each country's rarities committee. Corrections are welcome and will be published.

GEESE TO DUCKS The first **Ross's Goose** *Anser rossii* for Iceland was an adult white-morph photographed at Geirakot, Flói, on 20 October. The **Barnacle Goose** *Branta leucopsis* population in Finland increased by 8% year-on-year and 21 700 were counted this autumn; two successful breeding birds near Turku in mid-September had been ringed as a pair at Eemdijk, Utrecht, the Netherlands, on 23 January 2012. Genetic research on 418 individuals from Greenland, Svalbard, Russia and the new breeding populations in Sweden and the Netherlands showed that, despite the assumed traditions of migration, genetic exchange occurs between all populations (<http://tinyurl.com/pg8t2qq>); the non-migratory population in the Netherlands is characterized by a high emigration into other populations. This suggests a higher than usual exploratory behaviour, possibly as a result of shortened parental care, and the results indicate that migratory traditions in goose populations are subject to change. In the Azores, two turned up on Corvo on 3 November. From 16 October, the adult male **Bufflehead** *Bucephala albeola* was back at Gaatkensplas, Zuid-Holland, the Netherlands, for its 10th consecutive winter.

GROUSE TO GREBES In 1950-2011, more than 4800 **Western Capercaillies** *Tetrao urogallus* have been released for 11 re-introduction projects in different regions of Germany. Five of these projects failed and three projects are still in progress. In two areas, the population remain-

ed stable or increased but there is doubt whether that could be attributed to the releases. The releases of birds reared in captivity appeared unsuccessful but translocation of birds caught in the wild gave much better results (Vogelwelt 134: 3-18, 2013). Efforts to prevent the extinction of the last remaining population of **Black Grouse** *T tetrix* in the Netherlands (at Sallandse Heuvelrug, Overijssel) will be stopped as, for decades, they have no success at all. In Kenya, a **Lesser Flamingo** *Phoenicopterus minor* hatched in Lake Magadi in 1962 was recovered at Lake Bogoria in February 2013, making it the oldest known living wild flamingo. The **Pied-billed Grebe** *Podilymbus podiceps* in Mayo, Ireland, from at least 27 August remained through November and the one at Mosvatnet, Rogaland, Norway, was still present on 3 November.

DOVES TO TROPICBIRDS A **Rufous Turtle Dove** *Streptopelia orientalis meena* on Schiermonnikoog, Friesland, on 11-13 October was the second or third for the Netherlands (the first was at Vergea, Friesland, from December 2009 to April 2010, and the second was recently submitted, having been photographed aboard a ship c 90 km north-west off Texel, Continentaal Plat, on 16 November 2010). A **Mourning Dove** *Zenaida macroura* on Rum, Scotland, from 28 October to 3 November was the fourth for Britain. An irruption of **Pallas's Sandgrouse** *Syrhaptes paradoxus* became apparent in Beijing, China, where 200 were seen on 3 November, a flock of 380 on 9 November, and a total of 555 (with three large flocks) on 17 November. An adult **White-tailed Tropicbird** *Phaethon lepturus* at Agua de Pau, São Miguel, Azores, on 7 October was probably the same individual as the one at Ponta Delgada on at least 2-12 September (Dutch Birding 35: 337, 2013).

481 Upland Sandpiper / Bartrams Ruiter *Bartramia longicauda*, first-year, near Dakhla, Oued ed Dahab, Western Sahara, Morocco, 11 October 2013 (*Franck Chevalier*)

482 Purple Gallinule / Amerikaans Purperhoen *Porphyrio martinicus*, first-year, Monsanto, Lisboa, Portugal, 8 November 2013 (*David Monticelli*)

483 Lesser Kestrel / Kleine Torenvalk *Falco naumanni*, Oostduinkerke, West-Vlaanderen, Belgium, 26 October 2013 (Diederik D'Hert) **484** Rüppell's Vulture / Rüppells Gier *Gyps rueppellii*, adult, Los Barrios, Cádiz, Spain, 28 October 2013 (Javier Elorriaga) **485** Sandhill Crane / Canadese Kraanvogel *Grus canadensis*, adult, Hermannshof, Bartelshagen, Mecklenburg-Vorpommern, Germany, 27 September 2013 (Harro H Müller)

SWIFTS TO CUCKOOS Sensors attached to **Alpine Swifts** *Apus melba* showed that they are able to stay airborne 200 days non-stop without landing (<http://tinyurl.com/lptyyov>). A **White-rumped Swift** *A. caffer* photographed at Stenshuvud, Södra Mellby, Skåne, on 27 October was the first for Sweden; the only other one for northern Europe concerned a bird found weakened at Järvikylä, Finland, on 18 November 1968. **Little Swifts** *A. affinis* were photographed near Ouessant, Finistère, France, on 17 October and on Helgoland, Schleswig-Holstein, Germany, on 25 October; on 22 October, one turned up at Salinas, Asturias, Spain (well north of its breeding range). The second **Pallid Swift** *A. pallidus* for the Netherlands on Vlieland, Friesland, on 24-26 October was followed by up to a dozen both in the Netherlands (where six birds were twitchable) and Belgium in the next week; both at Rotterdam, Zuid-Holland, and Oostende, West-Vlaanderen, a bird was taken into care and released a few days later after a successful recovery. The largest influx ever in north-western Spain involved, eg, 16 individuals flying together at a headland in Asturias in early November. More than a handful was also seen in England from 18 October onwards. Elsewhere in northern Europe, one turned up on Helgoland on 27 October and the sixth and seventh for Denmark were photographed at Gilbjerg Hoved, Sjælland, from 31 October to 4 November, and on Issehoved, Østjylland, on 3 November. One at Kołobrzeg, Pomerania, on 29 October was the first for Poland. A **Black-billed Cuckoo** *Coccyzus erythrophthalmus* photographed at Brélès, Finistère, on 15 November was the first for France (one on 20 July 1886 has not been accepted as a genuine vagrant). A juvenile **Common Cuckoo** *Cuculus canorus* was photographed at Lourdes-de-Blanc-Sablon, Quebec, on 29 September, constituting the first record for Canada.

RAILS TO CRANES In England, a **Sora** *Porzana carolina* stayed on Tresco, Scilly, on 9-29 October and another one was photographed on St Mary's on 19 October. A first-year **Purple Gallinule** *Porphyrio martinicus* at Monsanto, Lisboa, Portugal, from 7 November was taken into care on 11 November and died two days later. The adult **Sandhill Crane** *Grus canadensis* (with two white secondaries on each wing) in Mecklenburg-Vorpommern, Germany, stayed from 18 September into November. A first-year **Demoiselle Crane** *G. virgo* first photographed over Zuid-Holland, the Netherlands, on 9 October 2010, later feeding at Saint-Josse, Pas-de-Calais, France, on 13-16 October, and then present at Beauvoir, Manche, France, from 24 October to 11 November has been accepted as the first for France (Ornithos 20: 242-245, 2013). Previous reports of this species in France have been regarded as presumed escapes from captivity.

ALBATROSSES TO IBISES Three **Black-browed Albatross** *Thalassarche melanophris* sightings were reported off Finistère, France: on 26 October past Hoedic and on 28 October past Ouessant and Plougrescant. In England, singles were reported past Overstrand, Norfolk, on

27 October and The Lizard, Cornwall, on 2 November (immature). A flying **Oriental Stork** *Ciconia boyciana* of unknown origin was photographed over Puczniew, Poland, on 3 November 2013. Two ringed (and one radio-tagged) **Northern Bald Ibises** *Geronticus eremita* near Winschoten, Groningen, the Netherlands, from the fourth week of November onwards were handraised juveniles from the Konrad Lorenz research station in Grünau, Austria. An influx of **Glossy Ibises** *Plegadis falcinellus* into north-western Europe resulted, eg, in high numbers in Britain and Germany, and record flocks of up to 24 in the Netherlands. Two birds of which one was wearing a ring from southern Spain stayed on Bermuda from 24 September into November.

WADERS A **Semipalmated Plover** *Charadrius semipalmatus* stayed on Ouessant on 6-13 October. In England, one was seen both in Hampshire and West Sussex from 17 October to 1 November. One at the airport of La Palma on 4-31 October was the first for the Canary Islands. A juvenile **Caspian Plover** *C. asiaticus* at Kardoskút from 15 November was the first for Hungary. A **Pheasant-tailed Jacana** *Hydrophasianus chirurgus* at Wamm Farms from 31 October was the first for the United Arab Emirates. On Fair Isle, Shetland, Scotland, an **Upland Sandpiper** *Bartramia longicauda* was found on 25 September. In Morocco, one was photographed near Dakhla, Oued Ad Deheb, Western Sahara, on 11 October. The eighth **Hudsonian Whimbrel** *Numenius hudsonicus* for Britain stayed on Yell, Shetland, from 30 September to 2 October. Two **Wilson's Snipes** *Gallinago delicata* photographed at Charcas de Tejina y Bajamar, La Laguna, Tenerife, from 17 October to at least 7 November were the first for the Canary Islands. A survey of the Rudong and Jianggang coast, Jiangsu province, China, on 15-19 October resulted in 140 **Spoon-billed Sandpipers** *Calidris pygmeus* and 1200 **Nordmann's Greenshanks** *Tringia guttifer*. **Wilson's Phalaropes** *Phalaropus tricolor* were seen, eg, at Höfn, Iceland, on 20 September, and at the head of Sand Voe, Shetland, on 10-15 October. An immature **Lesser Yellowlegs** *T. flavipes* at Wielikąt, Silesia, from 26 October into November was (only) the second for Poland (first was in 1990). In Scotland, a first-winter **Short-billed Dowitcher** *Limnodromus griseus* stayed on North Ronaldsay, Orkney, from 17 November onwards.

GULLSTOTERNS In Scotland, an adult **Ross's Gull** *Rhodostethia rosea* was seen on Westray, Orkney, on 4 November. A first-year **Mediterranean Gull** *Larus melanocephalus* at Jökulsárlón on 6 October was the long-awaited first for Iceland. On 30 October, the adult **Smithsonian Gull** *L. smithsonianus* returned at Lires, A Coruña, Spain (cf Dutch Birding 34: 238-241, 2012). In Ireland, an adult **Forster's Tern** *Sterna forsteri* flew around Dublin in October and then this bird (or another one) returned for its 11th winter to Galway Bay, Galway, on 4 November. An adult **Elegant Tern** *S. elegans* at Beale Poit, Kerry, on 13-24 September was the sixth for Ireland (Birding World 26: 434-440, 2013).

486 Black-billed Cuckoo / Zwartsnavelkoekoek *Coccyzus erythrophthalmus*, first-year, Brélès, Finistère, France, 15 November 2013 (*Mikael Champion*) **487** Northern Hawk-Owl / Sperweruil *Surnia ulula*, Gristede, Niedersachsen, Germany, 13 November 2013 (*Ruben Vermeer*) **488** Pintail Snipe / Stekelstaartsnip *Gallinago stenura*, Maagan Michael, Israel, 12 October 2013 (*Amir Ben Dov*)

489 Northern Hawk-Owl / Sperweruil *Surnia ulula*, Zwolle, Overijssel, Netherlands, 27 November 2013
(Claudia Burger)

490 Northern Hawk-Owl / Sperweruil *Surnia ulula*, Zwolle, Overijssel, Netherlands, 27 November 2013
(Hans Overduin)

RAPTORS If accepted, an **American Osprey** *Pandion haliaetus carolinensis* in the Faeroes on 16 September will be the third for the WP (for identification of previous ones in the Azores and Iceland, see Dutch Birding 35: 69-87, 2013). The re-introduction project of **Bearded Vulture** *Gypaetus barbatus* in the Alps had an excellent year with 16 fledglings raised in the wild (while an additional eight young were released). The first **Cinereous Vulture** *Aegypius monachus* for Sweden was a second-year flying over Medelpad on 20 October. A first-year **Long-legged Buzzard** *Buteo rufinus* at Tweede Maasvlakte, Zuid-Holland, from 25 September through November was the eighth for the Netherlands and by far the longest staying. An apparent juvenile **Northern Harrier** *Circus hudsonius* was seen around the Ouse Washes, Cambridgeshire, England, from 21 October to at least 15 November. A juvenile male was present at Tacumshin, Wexford, Ireland, from 15 October to at least 16 November. A faecal sample from the Tacumshin bird is currently being analysed for possible DNA confirmation of the identification.

OWLSTO FALCONS A record number of **Northern Hawk-Owls** *Surnia ulula* occurred in Estonia with 32 individuals until late November, when also three had been found in Latvia, three in eastern Poland, three in Germany (the westernmost one at Gristede, Nordrhein-Westfalen, on 7-15 November), and two in Denmark. Numbers in southern Finland were also much higher than usual. In the Netherlands, one first reported at

Zwolle, Overijssel, on 12 November was found again on 24 November. Rare owls trapped in the Netherlands were a **Boreal Owl** *Aegolius funereus* at Eemshaven, Groningen, on 17 October and a **Eurasian Scops Owl** *Otus scops* at Maasvlakte on 18 September (taken into care and released on 7 October); a singing **Boreal Owl** in Twente from 10 November was the second for Overijssel. A **Eurasian Scops Owl** taken into care in Tromsø on 23 October was the third for Norway. Birders visiting a known location for **Omani Owl** *Strix omanensis* at Al Hajar mountains, northern Oman, heard the species' songs on 23 October and 2, 11 and 12 November. The **Snowy Owls** *Bubo scandiacus* on Arranmore, Donegal, Ireland, and on St Kilda, Outer Hebrides, remained until at least 1 October and 10 September, respectively. On c 20 September, between Greenland and Svalbard, an individual flew onto a Dutch fishing boat (SCH 302), where it was taken into care; it was released halfway between Norway and Shetland but probably drowned. If accepted, a flying **Lesser Kestrel** *Falco naumanni* photographed at De Panne, West-Vlaanderen, on 26 October will be the first for Belgium. A juvenile was seen at Hope's Nose, Devon, England, from 28 to at least 30 October.

TYRANT-FLYCATCHERS TO SWALLOWS An **Eastern Kingbird** *Tyrannus tyrannus* on Inishbofin, Galway, on 24 September was the second for Ireland and the WP; the first was on Inishmore, Galway, on 5 October 2012. Also in Ireland, the first **Red-eyed Vireos** *Vireo olivaceus*

491 Two-barred Warbler / Swinhoes Boszanger *Phylloscopus plumbeitarsus*, first-year, Kamperhoek, Flevoland, Netherlands, 23 November 2013 (Mervyn Roos)

492 Siberian Rubythroat / Roodkeelnachtegaal *Calliope calliope*, first-year male, Ormož, Slovenia, 24 October 2013 (*Dare Šere*) **493** White-rumped Swift / Kaffergierzwaluw *Apus caffer*, Stenshuvud, Södra Mellby, Skåne, Sweden, 27 October 2013 (*Magnus Ullman*) **494** Daurian Shrike / Daurische Klauwier *Lanius isabellinus*, Leefdaal, Vlaams-Brabant, Belgium, 27 September 2013 (*Vincent Legrand*) **495** Thick-billed Warbler / Diksnavelrietzanger *Iduna aedon*, Geosetter, Mainland, Shetland, Scotland, 5 October 2013 (*Jim Lawrence*)

this autumn were in Cork on 26 September and in Kerry on 1-2 October. Others were seen on Fair Isle on 6 October and at Prussia Cove, Cornwall, on 23 October. In late September, four first-winter **Brown Shrikes** *Lanius cristatus* were present in Scotland: on North Ronaldsay, Orkney, on 24-29 September; on Mainland, Shetland, on 27-30 September; in Fife on 28 September; and in Aberdeenshire on 28-29 September. On 20 September, a first-winter was seen in Hampshire, England. Five **White-headed Long-tailed Tits** *Aegithalos caudatus caudatus* at Halligarth, Shetland, on 3 November constituted the taxon's first record for Scotland. The first **Eurasian Crag Martin** *Ptyonoprogne rupestris* for Estonia turned up at Saarenmaa on 11 November.

WARBLERS A juvenile **Ruby-crowned Kinglet** *Regulus calendula* trapped on Cape Clear, Cork, on 27 October was the first for Ireland and fourth for the WP (Birding

World 26: 425-426, 2013). If accepted, a **Two-barred Warbler** *Phylloscopus plumbeitarsus* at Bulandet, Sogn og Fjordane, on 24 September will be the first for Norway. On 23 November, one was trapped at Kamperhoek, Flevoland, the Netherlands, and seen in the field from 29 November onwards. An **Arctic Warbler** *P borealis* trapped at Kopari, Pomerania, on 11 September was (only) the second for Poland. In October, an invasion of **Yellow-browed Warblers** *P inornatus* occurred in northern and western Europe (eg, 500 in a week in Britain in early October); in Norway, 160 were present on Værøy, Nordland, on 22 September alone. The first two for Romania were found in the first half of October. A **Hume's Warbler** *P humei* photographed at Liepaja on 7 November and a **Radde's Warbler** *P schwarzi* trapped at Kolka on 21 September were the first for Latvia. If accepted, an **Eastern Bonelli's Warbler** *P orientalis* on Træna between 7 and 24 September will be the fourth

496 Isabelline Wheatear / Izabeltapuit *Oenanthe isabellina*, Heist, West-Vlaanderen, Belgium, 2 October 2013 (*Filip De Ruwe*) **497** Hermit Thrush / Heremietlijster *Catharus guttatus*, first-year, Porthgwarra, Cornwall, England, 30 October 2013 (*Kit Day*) **498** Siberian Rubythroat / Roodkeelnachtegaal *Calliope calliope*, first-year male, Ormož, Slovenia, 24 October 2013 (*Dare Šere*)

499 Western Orphean Warbler / Westelijke Orpheusgrasmus *Sylvia hortensis*, Orlandon Kilns, Pembrokeshire, Wales, 17 November 2013 (*David Hutton*)

500 Blyth's Reed Warbler / Struikrietzanger *Acrocephalus dumetorum*, first-year, Øygarden, Hordaland, Norway, 27 September 2013 (*Julian Bell*)

501 Blackpoll Warbler / Zwartkopzanger *Setophaga striata*, Inishbofin, Galway, Ireland, 25 September 2013 (*Richard Bonser*) **502** Eastern Kingbird / Koningstiran *Tyrannus tyrannus*, Inishbofin, Galway, Ireland, 24 September 2013 (*Anthony McGeehan*) **503** Ruby-crowned Kinglet / Roodkroonhaan *Regulus calendula*, first-year female, Cape Clear, Cork, Ireland, 27 October 2013 (*Kerry Gorentz*)

504 Cape May Warbler / Tijgerzanger *Setophaga tigrina*, first-year female, Baltasound, Unst, Shetland, Scotland, 2 November 2013 (Rebecca Nason)

505 Parrot Crossbill / Grote Kruisbek *Loxia pytyopsittacus*, female, Helgoland, Schleswig-Holstein, Germany, 14 October 2013 (Mark Zekhuis)

for Norway. An **Atlantic Dartford Warbler** *Sylvia undata dartfordiensis* at Westkapelle, Zeeland, from 2 November concerned the eighth of the species for the Netherlands. Based on morphological characters and genetic sampling, it is established that the first **Moltoni's Warbler** *S. subalpina* for Britain was a male on St Kilda on 13 June 1894 (Br Birds 106: 651-668, 2013). A first-winter female **Subalpine Warbler** *S. cantillans* on Corvo on 1 November was the first for the Azores. In Scotland, a singing **Sardinian Warbler** *S. melanocephala* remained at Mire Loch, Borders, through summer into November (it was trapped on 30 June). The fourth for Finland at Reposaari, Pori, was a male from 28 September to at least 3 November. In Sweden, an **Asian Desert Warbler** *S. nana* was reported on Gotland on 6 November. The firsts for Spain and for the Czech Republic were found at Bareyo, Cantabria, and at Hradecký rybník, respectively, both on 16 November; the latter was last seen on 19 November. A **Western Orphean Warbler** *S. hortensis* at Orlandon Kilns, Pembrokeshire, Wales, from 10 November was the third of this taxon for Britain (some 'orphan warblers' not being identified to species). If confirmed, a **Siberian Lesser Whitethroat** *S. curruca blythi* trapped at Bloemendaal, Noord-Holland, on 18 October (at exactly the same spot as one in 2012) will be the third identified by a DNA analysis for the Netherlands; among a few other candidates was one trapped at Zandvoort, Noord-Holland, on 13 November. **Pallas's Grasshopper Warblers** *Locustella certhiola* were trapped in Norway on Træna on 21-22 September and in the Netherlands at Bloemendaal on 24 September. The first for Britain this autumn was on Out Skerries on 23 September. Four **Lanceolated Warblers** *L. lanceolata* were seen on Fair Isle: on 25 and 28 September, and 6 and 20 October. In the Netherlands, the fourth ever was trapped (far inland) at Ooijse Graaf, Gelderland, on 5 October. The first **Gray's Grasshopper Warbler** *L. fasciolata* for Australia was photographed at Ashmore, Western Australia, on 22 October. A **Thick-billed Warbler** *Iduna aedon* at Geosetter, Mainland, on 4-5 October was the fifth for Shetland and Britain (Birding World 26: 431-433, 2013). A **Sykes's Warbler** *I. rama* stayed on Fair Isle on 26-30 September. The second for Ireland occurred at Garinish Point, Cork, on at least 2 October. An **Eastern Olivaceous Warbler** *I. pallida* was seen at Hoswick, Shetland, on 5-11 October.

WAXWINGS TO THRUSHES A first-winter **Cedar Waxwing** *Bombycilla cedrorum* was photographed in a private garden on Tiree, Inner Hebrides, Scotland, on 21-29 September (fifth for Britain and Ireland). A **White's Thrush** *Zoothera aurea* was well photographed on Fair Isle on 25 September. Others were on Agnes, Scilly, from 2 October to 1 November, and on Düne, Helgoland, on 4 October. A **Hermit Thrush** *Catharus guttatus* at Porthgwarra, Cornwall, from 30 October to 1 November was the first for mainland Britain. A **Swainson's Thrush** *C. ustulatus* was seen on Ouessant on 6 October. **Grey-cheeked Thrushes** *C. minimus* occurred, eg, on St Mary's, Scilly, on 7-14 October, on Barra, Outer Hebrides, on 10 October (trapped), on Fair Isle on 11 October and, in

Cork, on Dursey Island on 3 October and at Mizen Head from 17 October. A first-winter female **Dusky Thrush** *Turdus eunomus* at Brixham, Devon, England, between 26 October and 2 November was kept secret. An **American Robin** *T. migratorius* stayed on Treesco, Scilly, from 29 October to 6 November and another was on South Uist, Outer Hebrides, Scotland, on 17-25 November.

ROBINS TO WHEATEARS A **Western Rufous-tailed Scrub Robin** *Cercotrichas galactotes galactotes* at Camperduin, Noord-Holland, on 25-27 September was the first for the Netherlands. If accepted, another Rufous-tailed reported at Moossee on 22 September will be the third for Switzerland. The first **Siberian Rubythroat** *Calliope calliope* for Slovenia was a male trapped at Ormož on 24 October. If accepted, one reported from Vändburg, Gotland, on 10 November will be the first or second for Sweden. Less surprising was the occurrence of a male on Fair Isle on 21-23 October (the species is now almost annual there). Four **Red-flanked Bluetails** *Tarsiger cyanurus* were found in the Netherlands between 12 October and 13 November, the last one well inland near Kockengen, Utrecht. The first for Malta was trapped on 17 November and more than 10 were recorded in Britain and several elsewhere in north-western Europe. A **Common Redstart** *Phoenicurus phoenicurus* on St Paul, Pribilof Islands, Alaska, on 8 October was the first for North America. The first **Plumbeous Water Redstart** *Rhyacornis fuliginosa* for Russia was a male photographed at the Baikal-Lensky nature reserve on 4 October. A **Caspian Stonechat** *Saxicola maurus hemprichii* stayed on St Agnes, Scilly, from 17 November. **Isabelline Wheatears** *Oenanthe isabellina* at Sörve, Saaremaa, on 26 September and at Koppalis on 1 October were the first for Estonia and Lithuania, respectively. The eighth-10th for Norway were at Sklinna, Nord-Trøndelag, on 23-27 September; at Nes, Karmøy, Rogaland on 26-29 September; and at Tungenes, Rogaland, on 1 October. One at Heist, West-Vlaanderen, on 1-5 October was the fourth for Belgium. Other individuals were found, eg, on Mandø, Jylland, Denmark, on 27 September; and on Neuwerk, Hamburg, Germany, on 1 October. Singles at Pembrokeshire from 30 September to 10 October and at Mar de Fora, Fisterra, A Coruña, on 5-8 October were the sixth for Wales and the fifth for Spain, respectively. In the Netherlands, singles were present at Maasvlakte from 25 October to 8 November, and on Vlieland on 2 November. This autumn's first **Desert Wheatear** *O. deserti* in western Europe was a male at Blåvands Huk, Esbjerg, Denmark, from 31 October to 2 November.

ACCENTORS TO PIPITS If accepted, a **Black-throated Accentor** *Prunella atrogularis* photographed on a vessel 150 nautical miles east of Varna in the Black Sea in late October will be the first for Bulgaria. The fourth for Sweden was seen at Stenåsadet, Öland, on 9-10 November and the fifth was in Värmland on 11-12 November. Also in Sweden, a **Blyth's Pipit** *Anthus godlewskii* stayed near Umeå in early November. In Shetland, **Pechora Pipits** *A. gustavi* were seen, eg, at Levenwick from 28 September onwards, at Isleburgh on 4 October,

506 American Cliff Swallow / Amerikaanse Klifzwaluw *Petrochelidon pyrrhonota*, first-year, Corvo, Azores, 6 October 2013 (*Rafael Armada*) **507** Cedar Waxwing / Cederpestvogel *Bombycilla cedrorum*, first-year, Corvo, Azores, 12 October 2013 (*Vincent Legrand*) **508** Mourning Dove / Treurduif *Zenaida macroura*, first-year, Corvo, Azores, 16 October 2013 (*Mika Bruun*)

509 Yellow-throated Warbler / Geelkeelzanger *Setophaga dominica*, Corvo, Azores, 17 October 2013
(Kris De Rouck)

510 Philadelphia Vireo / Philadelphiavireo *Vireo philadelphicus*, Corvo, Azores, 14 October 2013
(David Monticelli)

511 Black-and-white Warbler / Bonte Zanger *Mniotilta varia*, first-year male, Corvo, Azores, 10 October 2013 (Mika Bruun) **512** Rose-breasted Grosbeak / Roodborstkardinaal *Pheucticus ludovicianus*, first-year male, Corvo, Azores, 11 October 2013 (Kris De Rouck) **513** Northern Parula / Brilparulazanger *Setophaga americana*, male, Corvo, Azores, 11 October 2013 (Kris De Rouck)

514 White-throated Sparrow / Witkeelgors *Zonotrichia albicollis*, Corvo, Azores, 16 October 2013
(Kris De Rouck)

515 Gambel's White-crowned Sparrow / Gambels Witkruingors *Zonotrichia leucophrys gambelii*, adult, Corvo, Azores, 22 October 2013 (David Monticelli)

516 Bobolink / Bobolink *Dolichonyx oryzivorus*, Corvo, Azores, 12 October 2013
(Mika Bruun)

517 Buff-bellied Pipit / Pacifische Waterpieper *Anthus rubescens*, Corvo, Azores, 3 October 2013
(David Monticelli)

518 Black-throated Green Warbler / Gele Zwartkeelzanger *Setophaga virens*, first-year male, Corvo, Azores, 24 October 2013 (Mika Bruun)

519 Black-throated Blue Warbler / Blauwe Zwartkeelzanger *Setophaga caerulescens*, adult male, Corvo, Azores, 4 October 2013 (David Monticelli)

and at Toab on 10-12 October. In Norway, one was trapped (and seen the next day) on Træna, Nordland, on 23 September and another was seen on Ona, Møre og Romsdal, on 26 September. In Iceland, up to four **American Buff-bellied Pipits** *A. rubescens rubescens* were present at Miðnes on 28-29 September. On 5-8 October, singles were found on Inishmore; on Foula (until 27 October); on Yell; and at Rumps Point, Cornwall.

FINCHES TO AMERICAN WARBLERS The first of a total of 15 **Hornemann's Redpolls** *Acanthis hornemanni hornemanni* for Shetland was found on 21 September. The influx of **Two-barred Crossbill** *Loxia leucoptera bifasciata* in Britain continued into November, while a few were present in the Netherlands. The first for Poland in 10 years was a juvenile at Krynica Morska, Pomerania, on 2 October. The invasion of **Parrot Crossbill** *L. pytyopsittacus* in Denmark was the biggest in 31 years; high numbers were also reported in Britain and the Netherlands. A **Black-faced Bunting** *Emberiza spodocephala* on Utlängen, Blekinge, on 9-13 November was the second for Sweden. In Shetland, a **Baltimore Oriole** *Icterus galbula* was present on Unst on 19-23 September. An **Ovenbird** *Seiurus aurocapilla* was seen on Papa Westray, Orkney, on 6 October. A first-winter female **Cape May Warbler** *Setophaga tigrina* near Baltasound on Unst from 23 October to 2 November was the second for Scotland and the WP; the only other one was reportedly singing at Paisley, Clyde, on 17 June 1977 (Birding World 26: 427-40, 2013). In Galway, a **Blackpoll Warbler** *S. striata* was photographed on Inishbofin on 25 September. A **Myrtle Warbler** *S. coronata* on Lundy on 29 October was the third ever for Devon; the third for Inishmore was found on 30 October. In Cork, the male **Wilson's Warbler** *Cardelina pusilla* on Dursley Island from 18 September was not seen after 21 September.

YEAR LISTS In the Netherlands, at least 350 and 352 species were seen in 2013 up to late November by

Maartje and Pieter Doorn, respectively. With still a month left, the couple already thrashed the year record of 341 set by Alwin Borhem in 2012. All these totals exclude the country's c 10 category C (introduced) species, birds trapped for ringing and superspecies.

AZORES Just like previous autumns, many Nearctic vagrants turned up in the Azores (cf Dutch Birding 32: 299-315, 2010). The following were recorded on Corvo: an **American Black Duck** *Anas rubripes* on 15 October; the fourth **Mourning Dove** on 13-24 October; an **American Bittern** *Botaurus lentiginosus* on 29 October; a pale morph and a dark morph **Rough-legged Hawk** *B. lagopus sanctijohannis* during 1-22 October; **Philadelphia Vireos** *V. philadelphicus* on 10-11 and 14 October; at least six **Red-eyed Vireos**; a **Tree Swallow** *Tachycineta bicolor* on 6 October; up to two **American Cliff Swallows** *Petrochelidon pyrrhonota* on 6-14 October; the second **Cedar Waxwing** on 12-15 October; the seventh **Grey-cheeked Thrush** on 14 October; the second **American Robin** on 15 October; two **American Buff-bellied Pipits**; a **Scarlet Tanager** *Piranga olivacea* on 20 October; three **Rose-breasted Grosbeaks** *Pheucticus ludovicianus*; four **Indigo Buntings** *Passerina cyanea*; the fourth **White-crowned Sparrow** *Zonotrichia leucophrys* on 20-26 October (remarkably, it showed characters of the western taxon *gambelii*); the first **White-throated Sparrow** *Z. albicollis* on 16-17 October; three **Bobolinks** *Dolichonyx oryzivorus* on 12 October; three **Black-and-white Warblers** *Mniotilta varia* during October; up to three **Common Yellowthroats** *Geothlypis trichas* on 6 and 14-15 October; an **American Redstart** *S. ruticilla* on 8-12 October; up to three **Northern Parulas** *S. americana* on 6-14 October; one or two males **Black-throated Blue Warbler** *S. caerulescens* on 4-17 October; a **Black-throated Green Warbler** *S. virens* on 24-26 October and the first **Yellow-throated Warbler** *S. dominica* for the WP at the top of Poco d'Agua on 16-17 October.

Elsewhere in the Azores: a first-winter **Pied-billed**

520 American Redstart / Amerikaanse Roodstaart
Setophaga ruticilla, first-year male, Corvo, Azores,
8 October 2013 (David Monticelli)

Grebe stayed at Lagoa Azul, São Miguel, through early November; a **Mourning Dove** occurred on Flores on 16-19 October; a **Yellow-billed Cuckoo** *C. americanus* was found on Santa Maria on 18 November; a **Sora** was found on Santa Maria on 19 October; a first-winter **American Coot** *Fulica americana* was present (again) at Lagoa Azul, São Miguel, from 6 November; a juvenile **Yellow-crowned Night Heron** *Nyctanassa violacea* turned up on Santa Maria on 6 November; a **Great Blue Heron** *Ardea herodias* and an **American Great Egret** *Casmerodius albus egretta* were on Pico in late October;

Arnoud B van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid, Netherlands
(arnoud.vandenberg@planet.nl)

Marcel Haas, Helmweg 12C, 1759 NE Callantsoog, Netherlands (zoodauma@gmail.com)

Recente meldingen

Dit overzicht van recente meldingen van zeldzame en interessante vogels in Nederland beslaat voornamelijk de periode **september-oktober 2013**. De vermelde gevallen zijn merendeels niet geverifieerd en het overzicht is niet volledig. Alle vogelaars die de moeite namen om hun waarnemingen aan ons door te geven worden hartelijk bedankt. Waarnemers van soorten die worden beoordeeld door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) wordt verzocht hun waarnemingen zo spoedig mogelijk in te dienen via www.dutchavifauna.nl.

Het was een merkwaardig najaar. Massale landtrek kwam pas laat op gang, veel normaal gesproken algemene soorten zoals Goudhaan *Regulus regulus* en Ringmus *Passer montanus* waren opvallend schaars en zeetrekkliefhebbers konden hun heil al helemaal beter elders zoeken. Maar voor zeldzaamheden bleek het een uitstekende periode. Vooral de 'klassieke' locaties Texel,

an **Upland Sandpiper** turned up on Flores on 20 October; a **Hudsonian Whimbrel** *Numenius hudsonicus* and a **Short-billed Dowitcher** stayed at Cabo da Praia, Terceira, into early November; a male **Northern Flicker** *Colaptes auratus* was photographed on Faial on 30 September; a **Red-eyed Vireo** stayed on Faial on 22-23 October; the first **Ruby-crowned Kinglet** (and third for the WP) was seen briefly on Flores on 21 October; an **American Cliff Swallow** turned up on Terceira on 26 October; an **Indigo Bunting** occurred on Flores on 11-14 October; the second **White-throated Sparrow** was on Flores on 1 November; single **Bobolinks** occurred on Flores on 12 and 31 October; and a **Myrtle Warbler** was found on Flores on 14 October.

For a number of reports Birding World, Birdwatch, British Birds, Go-South Bulletin, www.birdguides.com, www.netfugl.dk, www.rarebirdalert.co.uk and www.trektellen.nl were consulted. We wish to thank Gijs van der Bent, Daniel Bergmann, Max Berlijn, Richard Bonser, Christian Brinkman, Marcelo Brongo, Mikael Champion, Franck Chevalier, Rolf Christensen, José Luis Copete, Andrea Corso, Enno Elbels, Gonçalo Elias, Lee Evans, Pekus Fabien, Tommy Frandsen, Raymond Galea, Steve Gantlett, Martin Garner, Jesper Hornskov, Geert Groot Koerkamp, Marcello Grussu, Ricard Gutiérrez, Trinus Haitjema, Klaus Hubatsch, João Jara (www.birds.pt), Alan Knox, Henrik Knudsen, Jari Korhonen, Łukasz Ławicki (www.clanga.com), James Lidster, André van Loon, Daniel López-Velasco, Gerby Michielsen, Richard Millington, Dominic Mitchell, Geir Mobakken (Norway), Nial Moores, Killian Mullarney, Taej Mundkur, Gert Ottens, Yoav Perlman, Magnus Robb (Portugal), Luciano Ruggieri, Michael Sammut, Dare Šere, Roy Slaterus, József Szabo, Antero Topp, Roland van der Vliet, Iztok Vreš, Peter de Vries, Duncan Wilson and Emin Yoğurtcuoğlu for their help in compiling this review.

Vlieland en de Maasvlakte herbergden veel 'goede' soorten. Tijd om na te genieten was er nauwelijks, omdat de volgende zeldzame soort zich vaak alweer snel aandiende. Daaronder bevond zich zelfs een nieuwe soort: Rosse Waaierstaart *Cercotrichas galactotes*. Daarnaast sprongen ongekende influxen van Zwarte Ibis *Plegadis falcinellus* en Vale Gierzwaluw *Apus pallidus* en de eerste grote invasie van Grote Kruisbek *Loxia pytyopsittacus* sinds 1990/91 in het oog.

EENDEN Een **Zwarte Zwaan** *Cygnus atratus* met halsband (blauw 01A6) die op 21 januari 2012 als niet-vliegvlug jong werd geringd bij Roermond, Limburg, verbleef van 22 augustus tot zeker 1 september met een partner bij Blauwestad, Groningen, op 230 km van de ringplaats. Vervolgens werd hij vanaf 13 september met partner waargenomen bij Heiligenhafen, Schleswig-Holstein, Duitsland, op 290 km van Blauwestad en op 485 km van de ringplek. Vanaf 20 september werden

521 Arendbuizerd / Long-legged Buzzard *Buteo rufinus*, juveniel, Tweede Maasvlakte, Zuid-Holland, 2 oktober 2013 (Garry Bakker)

522 Arendbuizerd / Long-legged Buzzard *Buteo rufinus*, juveniel, Tweede Maasvlakte, Zuid-Holland, 26 september 2013 (Pim A Wolf)

kleine aantallen **Witbuikrotganzen** *Branta hrota* gemeld op gebruikelijke locaties. Vermeldenswaard is de waarneming van 14 exemplaren op 17 oktober langs Westkapelle, Zeeland. De eerste **Zwarte Rotgans** *B nigricans* van het seizoen werd op 10 oktober gezien op Schiermonnikoog, Friesland. Groepjes **Roodhalsganzen** *B ruficollis* werden gemeld op Terschelling, Friesland (negen); op Ameland, Friesland (acht); op Schiermonnikoog (acht); en in het Lauwersmeergebied, Friesland/Groningen (maximaal vijf). Op basis van simultane waarnemingen ging het hier om ten minste 20 verschillende vogels. Her en der bivakkeerden ook losse exemplaren. Vrijwel alle **Sneeuwganzen** *Anser caerulescens* die in deze periode werden waargenomen waren van dubieuze komaf. Een groep van ruim 90 vogels van de verwilderde Duitse populatie aan de Friese Waddenkust was in dat opzicht veelzeggend... **Dwergganzen** *A erythropus* werden gemeld bij Nieuwegein, Utrecht (de bekende vogel bleef de gehele periode); vanaf 28 september bij Bemmelen, Gelderland, en bij Strijen, Zuid-Holland (maximaal 30); vanaf 5 oktober op Schiermonnikoog; en van 5 tot 9 oktober bij Spaarndam, Noord-Holland. Een volwassen mannetje **Brilzee-eend** *Melanitta perspicillata* werd op 19 oktober gefotografeerd bij Rottumerplaat, Groningen. Het bekende mannetje **Buffelkoppeend** *Bucephala albeola* van de Gaatkensplas bij Barendrecht, Zuid-Holland, keerde op 16 oktober voor alweer de 10e achtereenvolgende winter terug. Ongeveer zeven **Witooggeenden** *Aythya nyroca* werden verspreid over het land gemeld.

DUIVEN TOT DUIKERS De tweede twitchbare **Meenartortel** *Streptopelia orientalis meena* verbleef van 11 tot 13 oktober op Schiermonnikoog. Opmerkelijk genoeg werd hier op 14 en 16 oktober een late juveniele Zomertortel *S turtur* aangetroffen. Recent werd een waarneming van een Oosterse Tortel *S orientalis* ingediend, die op 16 november 2010 was gefotografeerd op een schip c 90 km ten noordwesten van Texel, Continentaal Plat. Indien aanvaard, betreffen dit het tweede en derde geval van de soort. Drie weken nadat de laatste (zekere) **Gierzwaluw** *A apus* werd gemeld, doken vanaf 19 oktober opeens c 40 gierzwaluwen op. Goed gefotografeerde vogels betroffen uitsluitend **Vale Gierzwaluwen**, die daarmee voor een spectaculaire influx zorgden. Er waren waarnemingen van 24 tot 26 oktober op Vlieland, Friesland; op 25 en 26 oktober bij Enkhuizen, Noord-Holland; en op 25 oktober bij De Koog op Texel en bij Lauwersoog, Groningen. Daarnaast waren er minder uitvoerig gedocumenteerde meldingen op 25 oktober bij Castricum, Noord-Holland; op 26 oktober bij Breskens, Zeeland; op 27 oktober bij Veendam, Groningen, en Bunschoten, Utrecht; en op 30 oktober bij Koningsbosch, Limburg. De influx zette nog door in de eerste decade van november, met in totaal ten minste zes goed gedocumenteerde exemplaren. Het enige eerdere geval was op 20-21 oktober 2006 op Vlieland. Een **Alpengierzwaluw** *A melba* vloog op 15 oktober korte tijd rond bij telpost IJmeerdijk bij Almere, Flevoland, en een andere werd gemeld op 30 oktober boven de Maasvlakte, Zuid-Holland. Op

26 september werd gezien hoe een **Kwartelkoning** *Crex crex* zich doodvloog tegen een raam bij Oude Wetering, Zuid-Holland, en op 7 oktober werd een exemplaar gefotografeerd in een tuin in Naaldwijk, Zuid-Holland. Er werden nog zeker drie **Porseleinhoenders** *Porzana porzana* geringd, waaronder vrij late exemplaren op 6 en 19 oktober bij het Emmeer, Utrecht. Vanaf 9 oktober werden langs de kust c vijf – hoofdzakelijk langsvliegende – **IJsduikers** *Gavia immer* gezien.

STORMVOGELTJES TOT AALSCHOLVERS Vanaf telposten aan zee werden op enkele stormdagen in totaal 62 **Vale Stormvogeltjes** *Oceanodroma leucorhoa*, 195 **Noordse Stormvogels** *Fulmarus glacialis*, 170 **Grauwe Pijlstormvogels** *Puffinus griseus*, 25 **Noordse Pijlstormvogels** *P. puffinus* en 18 **Vale Pijlstormvogels** *P. mauretanicus* gemeld. Ten minste twee **Stormvogeltjes** *Hydrobates pelagicus* pendelden van 11 tot 13 oktober voor de kust van Texel en maakten het de aanwezige vogelaars tijdens het DB-weekend niet gemakkelijk. Een uitzonderlijke waarneming betrof een ogenschijnlijk uitgeput exemplaar dat op 24 oktober een uur lang rondvloog in de haven van Hoorn, Noord-Holland. Ten slotte was er een melding van een langsvliegende op 29 oktober langs Ouddorp, Zuid-Holland. Een **Grote Pijlstormvogel** *Puffinus gravis* vloog op 17 oktober langs de Hoorderslag op Texel en de volgende dag was er een melding op de Waddenzee ten zuidoosten van Texel. Trektellers kwamen tot ruim 50 overvliegende **Zwarte Ooievaars** *Ciconia nigra*. Een opvallende waarneming betrof die van 18 exemplaren op 13 september in de Grote Peel, Limburg/Noord-Brabant. Een nagekomen melding betreft een juveniele **Woudaap** *Ixobrychus minutus* die op 4 augustus werd geringd bij Almere. **Koereigers** *Bubulcus ibis* waren present op 7 september in de Dordtse Biesbosch, Zuid-Holland; van 2 oktober tot 7 november pendelend tussen Elburg, Gelderland, en Biddinghuizen, Flevoland; van 12 tot 31 oktober bij Willemstad, Noord-Brabant; en op 25 oktober bij Holwerd, Friesland. **Zwarte Ibissen** verbleven tot 14 september bij Alkmaar, Noord-Holland, en van 3 tot 25 september bij Wognum, Noord-Holland. Vanaf 25 september tekende zich een ware influx af, te beginnen met een groep van maar liefst 24 bij Petten, Noord-Holland. Deze werd vervolgens op 26 september gezien bij Den Helder, Noord-Holland, en op Texel. Andere groepen werden waargenomen over de Beekse Bergen, Noord-Brabant (11), en later bij Vught, Noord-Brabant; van 1 tot 5 oktober in de Lepe-laarplassen bij Almere (zes); van 5 tot 16 oktober bij Heemskerk, Noord-Holland (maximaal 17); vanaf 6 oktober bij Starrevaart bij Leidschendam, Zuid-Holland (zes); op 12 en 13 oktober bij Ellemeet, Zeeland (zes); op 19 oktober over het Jaap Deensgat in het Lauwersmeer, Groningen (11); op 24 oktober bij Ouddorp (acht) en op 26 oktober over Lopik, Utrecht (acht). Op 6 oktober was een vogel te volgen die langs de Noordzeekust van de Waddeneilanden vloog: rond 10:30 langs De Muy op Texel, van 11:20 tot 11:50 langs Vlieland, rond 12:30 langs Terschelling en ten slotte om 13:30 op Ameland. Daarnaast werden nog c 35 waarnemingen gedaan van losse exemplaren of kleinere groepjes tot c vijf vogels.

De derde in Nederland geringde **Kuifaalscholver** *Phalacrocorax aristotelis* betrof een exemplaar dat op 11 oktober verzwakt werd opgeraapt bij Den Haag, Zuid-Holland, en op 16 oktober werd geringd en losgelaten in Scheveningen.

KLUTEN TOT VORKSTAARTPLEVIEREN De enige **Steltkluut** *Himantopus himantopus* liep tot in november rond bij Ossensisse, Zeeland. Een adulte **Amerikaanse Goudplevier** *Pluvialis dominica* werd op 1 oktober geringd bij Ten Boer, Groningen (tweede vangst na die van 12 augustus 2004 te Zuidhorn, Friesland). De adulte **Aziatische Goudplevier** *P. fulva* die zich vanaf 24 juli ophield bij Oudeschild op Vlieland en op 19 oktober langs de Ketelbrug bij Swifterbant, Flevoland. Eerstejaars **Breedbekstrandlopers** *Calidris falcinellus* werden nog gezien op 7 september bij Westhoek, Friesland, en in Polder Breebaart bij Termunten, Groningen. Een juveniele **Bairds Strandloper** *C. bairdii* bevond zich op 7 september op de Kwade Hoek bij Goedereede, Zuid-Holland, maar was helaas niet twitchbaar. Een **Blonde Ruiter** *C. subruficollis* werd op 5 oktober ontdekt in de Dordtse Biesbosch en later teruggevonden in Polder Hardenhoek in de Brabantse Biesbosch, Noord-Brabant, waar hij een dag later nog aanwezig was. Daarnaast was er een melding op 7 oktober bij De Cocksdorp op Texel. In september werden 10 **Gestreepte Strandlopers** *C. melanotos* gemeld en in oktober volgden er nog drie, namelijk van 2 tot 12 oktober bij Uithoorn, Noord-Holland, op 6 en 7 oktober in De Onlanden bij Peize, Drenthe, en op 7 oktober in Polder Hardenhoek. In september werden c 25 **Grauwe Franjepoten** *Phalaropus lobatus* waargenomen en in oktober c vijf. Meerdere bijeen verbleven van 8 tot 23 september bij Westkapelle (twee), van 20 tot 30 september bij Petten (drie) en van 21 tot 26 september op De Kreupel, Noord-Holland (vier). Een laatkomer zwom vanaf 29 oktober tot in november bij Oude Tonge, Zuid-Holland. In totaal werden c 30 **Rosse Franjepoten** *P. fulvicastris* waargenomen, hoofdzakelijk langs de kust in oktober. Er waren meldingen van een **Terekrutter** *Xenus cinereus* op 31 augustus en 2 september in de waterberging bij Twisk, Noord-Holland. **Kleine Geelpootruiters** *Tringa flavipes* verbleven van 31 augustus tot 5 september in de omgeving van Leiden, Zuid-Holland, en van 7 tot 9 september langs de IJssel bij Olst, Overijssel. **Poelruiters** *T. stagnatilis* waren met slechts twee waarnemingen schaars: op 5 september bij Lemmer, Friesland, en op 22 september in het Verdrongen Land van Saefinghe, Zeeland. De 'kortsnavelige' **Grote Grijs Snip** *Limnodromus scolopaceus* die vanaf 24 augustus de gemoderen bezig hield bij Twisk, bleef tot 3 september. Op 6 september werd bovendien een exemplaar gemeld op het wad bij Lauwersoog. **Poelsnippen** *Gallinago media* werden gemeld op 12 oktober in de Slufter op Texel en op 24 oktober bij Pijnacker, Zuid-Holland. Een **Steppevorkstaartplevier** *Glareola nordmanni* die zich van 18 tot 23 september ophield bij Anjum, Friesland,

523 Zwarte Ibissen / Glossy Ibises *Plegadis falcinellus*, St Maartensbrug, Noord-Holland, 25 september 2013
(Ruud E Brouwer)

524 Zwarte Zeekoet / Black Guillemot *Cepphus grylle*, eerstejaars, IJmuiden, Noord-Holland, 18 oktober 2013
(Martin van der Schalk)

525 Dwergooruil / Eurasian Scops Owl *Otus scops*, eerstejaars mannetje, Rhoon, Zuid-Holland, 7 oktober 2013 (Chris van Rijswijk/birdshooting.nl). Vogel na vrijlating (verzwakt gevonden op Maasvlakte, Zuid-Holland, op 18 september 2013) **526** Steppekiekendief / Pallid Harrier *Circus macrourus*, juveniel, Brabantsche Biesbosch, Noord-Brabant, 8 september 2013 (*Toy Janssen*) **527** Hop / Eurasian Hoopoe *Upupa epops*, adult, Katwijk, Zuid-Holland, 28 september 2013 (*Martin van der Schalk*)

was vermoedelijk dezelfde als die op 8 en 9 juli bij Blije, Friesland, en op 23 juli op Schiermonnikoog.

ALKEN TOT STERNS **Papegaaiduikers** *Fratercula arctica* vlogen op 24 oktober langs Camperduin, Noord-Holland, op 26 oktober langs Ameland en op 29 oktober langs Texel. Een fotogenieke eerstejaars **Zwarte Zeekoet** *Cephus grylle* zwom van 12 tot 22 oktober bij de Zuidpier te IJmuiden, Noord-Holland. Andere werden opgemerkt op 1 september langs Ameland; op 23 september op Terschelling; op 14 oktober langs Hoek van Holland, Zuid-Holland; op 21 oktober langs Rotterdamroog, Groningen; en op 24 oktober langs Schiermonnikoog. In de tweede helft van oktober werden slechts c. negen **Kleine Alken** *Alle alle* opgemerkt langs de kust. Door zeetrekfanaten werden 48 **Kleinste Jagers** *Stercorarius longicaudus* gedetermineerd, waarvan 16 langs Westkapelle en acht langs Camperduin. Er waren binnenlandwaarnemingen op 7 september langs de Vijfhoek bij Diemen, Noord-Holland, en op 15 september over de Loozerheide bij Weert, Limburg (twee). Een juveniele op 6 september op het Continentaal Plat was één van de hoogtepunten van een meerdaagse boottocht naar de Botney Cut. Verder belandden in notitieboekjes van zeetrekrellers 802 **Kleine Jagers** *S. parasiticus*, 187 **Middelste Jagers** *S. pomarinus* en 235 **Grote Jagers** *S. skua*. Trektellers langs de kust meldden slechts negen **Vorkstaartmeeuwen** *Xema sabini* en daarmee was de soort uitermate schaars; in het goede najaar van 2011 werden er in dezelfde periode maar liefst 102 genoteerd. Een juveniele **Grote Burgemeester** *Larus hyperboreus* werd op 12 oktober gefotografeerd in de Slufter op Texel. Twee late **Reuzensterms** *Hydroprogne caspia* werden op 8 oktober gefotografeerd langs de Houtribdijk, Flevoland. **Witwangsterms** *Chlidonias hybrida* bleven tot ten minste 21 september in de Kropswolderbuitenpolder, Groningen. Een eerste-winter bij Stellingdam, Zuid-Holland, van 12 september tot in november werd door veel vogelaars bezocht. Daarnaast werden in oktober op zeker drie andere plaatsen exemplaren gemeld. In september werden nog enkele (voornamelijk juveniele) **Witvleugelsterms** *C. leucopterus* gezien: tot 3 september in de Brabantse Biesbosch; op 2 en 3 september bij Muiden, Noord-Holland; op 5 september in de Lauwersmeer, Friesland; op 6 en 7 september op De Kreupel (drie, waarvan twee adulte); van 7 tot 24 september bij Colijnsplaat, Zeeland; en op 16 september op het Veluwemeer bij Biddinghuizen. Een erg late werd gevonden tijdens een zoektocht naar één van de Vale Gierzwaluwen op 27 oktober bij Enkhuizen.

VISARENDEEN TOT VALKEN Vanaf trektelposten werden in totaal 206 **Visarenden** *Pandion haliaetus*, 987 **Bruine Kiekendieven** *Circus aeruginosus*, 513 **Blauwe Kiekendieven** *C. cyaneus*, 17 **Grauwe Kiekendieven** *C. pygargus*, 13 **Zeearenden** *Haliaeetus albicilla*, 163 **Rode Vrouwen** *Milvus milvus*, vier **Zwarte Vrouwen** *M. migrans*, 31 **Roodpootvalken** *Falco vespertinus*, 603 **Smellekens** *F. columbarius*, 420 **Boomvalken** *F. subbuteo* en 451 **Slechtvalken** *F. peregrinus* doorgegeven. Ook in september konden vogelaars nog genieten van de influx van

Roodpootvalken. Op diverse plaatsen waren standvastige exemplaren te bewonderen, onder andere bij Westkapelle (drie), Strijen (drie), en Lith, Noord-Brabant (twee). De gezenderde **Bastaardarend** *Aquila clanga* Tönn slaagde er in om – net als in april 2009 – ongezien over Nederland te vliegen, ditmaal over Limburg rond 23 augustus. Net als in recente jaren was **Steppekiendief** *C. macrourus* opnieuw niet heel zeldzaam, met c. 10 exemplaren. Twitchbare vogels verbleven van 7 tot 9 september in de Brabantse Biesbosch, van 12 september tot 23 oktober op Tiengemeten, Zuid-Holland, en van 19 tot 24 september op Terschelling. Ook vermeldenswaard is de waarneming van een adult mannetje bij Ede, Gelderland, op 22 september. Eind september werd één van de jonge **Zeearenden** uit de Biesbosch – waarschijnlijk vergiftigd – binnengebracht in een vogelasel in Zundert, Noord-Brabant. Na enkele weken van intensieve zorg kon hij eind oktober weer worden vrijgelaten in de Biesbosch. Een juveniele **Arendbuizerd** *Buteo rufinus* verbleef van 25 september tot ver in november op de Tweede Maasvlakte en betrof pas de tweede twitchbare, na de vogel van 5 tot 10 september 2000 bij Lelystad, Flevoland. Een **Witte Kerkuil** *Tyto alba alba* werd op 24 oktober tijdens het schoonmaken van een nestkast gevangen en geringd bij Zwolle, Overijssel. Een onverwachte vangst betrof die van een **Ruigpootuil** *Aegolius funereus* op 17 oktober in de Eemshaven, Groningen, bepaald niet de meest bosrijke omgeving. In Zuid-Holland werd een verzwakte **Dwergooruil** *Otus scops* (een eerstejaars mannetje) op 18 september opgehaald in de Rotterdamse haven en na te zijn opgelapt in een vogelasel, op 7 oktober geringd en losgelaten bij Rhoon. Door trektellers werden slechts 28 **Velduilen** *Asio flammeus* opgemerkt, net iets meer dan de helft van het totaal in dezelfde periode vorig jaar. **Hoppen** *Upupa epops* waren aardig vertegenwoordigd met ruim 10. Populaire individuen verbleven van 28 september tot 7 oktober bij Katwijk, Zuid-Holland; van 2 tot 7 oktober bij Westkapelle; op 9 en 10 oktober bij Herkenbosch, Limburg; en van 22 tot 24 oktober in Alkmaar. Een vogel van 13 tot 16 september bij Helmond, Noord-Brabant, bleek een kwekersring te dragen. Van de influx van **Draaihalzen** *Lynx torquilla* uit augustus was weinig meer te merken; er werden in september acht geringd en dat is aan de lage kant. Opvallend waren meldingen van **Eleonora's Valken** *F. eleonorae* op 23 september bij Middelburg, Zeeland; op 7 oktober bij Diemen; op 12 oktober bij de Ketelbrug; en op 14 oktober op Vlieland. Of een daarvan als tweede geval voor Nederland de boeken in zal gaan is echter zeer de vraag...

WIELEWALEN TOT STRUIKZANGERS Een van de laatste **Wielewalen** *Oriolus oriolus* ooit vloog op 27 september over de Tweede Maasvlakte. Een eerstejaars **Daurische Klauwier** *Lanius isabellinus* – met een beschadigde staart – verbleef van 5 tot 15 oktober op Vlieland. Waarschijnlijk dezelfde hield zich van 19 tot 24 oktober op in de Waverhoek nabij de Botshol, Utrecht. Op 25 oktober werd bovendien een exemplaar gefotografeerd bij Camperduin. Een adulte **Kleine Klapekster** *L. minor* werd op 20 en 21 september gefotografeerd bij Ameide, Zuid-

528 Westelijke Rosse Waaierstaart / Western Rufous-tailed Scrub Robin *Cercotrichas galactotes galactotes*, eerstejaars, Camperduin, Noord-Holland, 27 september 2013 (*René van Rossum*) **529** Struikrietzanger / Blyth's Reed Warbler *Acrocephalus dumetorum*, eerstejaars, Polder Wassenaar, Texel, Noord-Holland, 12 oktober 2013 (*Garry Bakker*) **530** Vermoedelijke Siberische Braamsluiper / probable Blyth's Lesser Whitethroat *Sylvia curruca blythi*, Bloemendaal, Noord-Holland, 18 oktober 2013 (*Arnoud B van den Berg/The Sound Approach*)

531 Kleine Vliegenvanger / Red-breasted Flycatcher *Ficedula parva*, adult mannetje, Rottumerplaat, Groningen, 21 september 2013 (*Richard Houtman*)

532 Aziatische Roodborsttapuit / Siberian Stonechat *Saxicola maurus*, eerstejaars, Robbenjager, Texel, Noord-Holland, 10 oktober 2013 (*Eric Menkveld*)

533 Kleine Klapekster / Lesser Grey Shrike *Lanius minor*, eerstejaars, De Muy, Texel, Noord-Holland, 24 oktober 2013 (*Jos van den Berg*) **534** Kleine Klapekster / Lesser Grey Shrike *Lanius minor*, eerstejaars, Callantsoog, Noord-Holland, 16 oktober 2013 (*Fred Visscher*) **535** Dwerggors / Little Bunting *Emberiza pusilla*, Ouderkerk aan de IJssel, Zuid-Holland, 3 oktober 2013 (*Gijsbert Mourik*)

536 Noordse Boszanger / Arctic Warbler *Phylloscopus borealis*, Westplaat, Maasvlakte, Zuid-Holland, 26 september 2013 (Jos van den Berg)

537 Struikrietzanger / Blyth's Reed Warbler *Acrocephalus dumetorum*, eerstejaars, Polder Wassenaar, Texel, Noord-Holland, 15 oktober 2013 (Hans Gebuis)

538 Bergfluit / bonelli's warbler *Phylloscopus bonelli/orientalis*, eerstejaars, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 12 oktober 2013 (Peter de Man)

539 Kleine Sprinkhaanzanger / Lanceolated Warbler *Locustella lanceolata*, eerstejaars (links), met Sprinkhaanzanger / Common Grasshopper Warbler *L. naevia*, eerstejaars, Ooijse Graaf, Ooijpolder, Gelderland, 5 oktober 2013 (Harvey van Diek)

Holland. Eerstejaars vogels bevonden zich op 16 oktober bij Callantsoog, Noord-Holland, en op 24 oktober in De Muy op Texel (mogelijk al vanaf 20 oktober). Op 6 september wist een vogelaar een langsvliegende **Notenkraker** *Nucifraga caryocatactes* van achter zijn bureau in Wageningen, Gelderland, te fotograferen. Trektellers noteerden 19 overvliegende **Buidelmezen** *Remiz pendulinus* en vangsten waren in de Eemshaven op 15 september (drie); bij Castricum op 5 oktober; in het Verdrongen Land van Saeftinghe op 8, 9 en 24 oktober (vier); en in Meijndel bij Wassenaar, Zuid-Holland, op 19 oktober. **Baardmannen** *Panurus biarmicus* zwierven flink uit; trektellers noteerden er ruim 750, het hoogste aantal sinds 2008 toen in dezelfde periode ruim 1200 werden geteld. Misschien wel de laatste **Kuifleeuwerik** *Galerida cristata* gaf eind september nog een aantal dagen acte de présence in Haverleij bij 's-Hertogenbosch, Noord-Brabant. Intrigerend was de melding van een overvliegende onvolwassen **Purperzwaluw** *Progne subis* op 8 september over het Panbos bij Katwijk; helaas verdween de vogel voordat degelijke bewijsfoto's konden worden gemaakt. **Cetti's Zangers** *Cettia cetti* werden geringd op 3 oktober in het Verdrongen Land van Saeftinghe (twee), op 6 oktober bij Westenschouwen, Zeeland, en op 16 oktober langs de Oostvaardersdijk bij Lelystad.

BOSZANGERS **Grauwe Fitissen** *Phylloscopus trochiloides* werden gemeld op 12 september op de noordpunt van Texel; op 14 en 15 september in Westkapelle; op 18 september bij Ouddorp; op 22 en 23 september bij de Slufter op Texel; en op 29 september in de Amsterdamse Waterleidingduinen bij De Zilk, Zuid-Holland. Een **Noordse Boszanger** *P borealis* liet zich van 24 tot en met 26 september bij tijd en wijle goed zien en horen bij de Westplaat bij Oostvoorne, Zuid-Holland; eerdere (enigszins) twitchbare gevallen dateren van 28 september 1997 op de Maasvlakte; van 20 september tot 1 oktober 2001 in Petten; van 21 en 22 september 2002 op Vlieland; en van 30 september en 1 oktober 2004 op Schiermonnikoog. **Pallas' Boszangers** *P proregulus* werden gevangen op 25 oktober op Schiermonnikoog, op 30 oktober bij Reusel, Noord-Brabant, en op 31 oktober bij Castricum (twee). Daarnaast waren er c 10 veldwaarnemingen; de eerste verscheen op 15 oktober op Terschelling en een dag later werden er vier ontdekt op de noordpunt van Texel. Op Schiermonnikoog werden tussen 18 en 26 oktober ook nog drie vogels gezien. **Bladkoningen** *P inornatus* waren goed vertegenwoordigd, met alleen al in september c 300 meldingen. Er waren c 65 vangsten, waaronder 25 bij Castricum. Vanwege de locatie zijn de vangsten bij Ooij, Gelderland, op 8 oktober en bij Overdinkel in de Achterhoek, Gelderland, op 21 en 24 oktober (beide dagen dezelfde vogel) het vermelden waard. **Humes Bladkoningen** *P humei* werden gemeld op 17 en 18 oktober zowel bij De Cocksdoop op Texel als bij Camperduin. Een **Raddes Boszanger** *P schwarzi* liet zich op 30 september fraai bekijken op de Tweede Maasvlakte. **Bruine Boszangers** *P fuscatus* werden gemeld van 16 tot 19 oktober op de noordpunt van Texel; op 19 oktober bij Ouddorp; op 19 en 20 oktober bij het Eemmeer (vangsten van de

zelfde vogel); op 19 (vangst), 26 (vangst) en 30 oktober (waarneming van één van de geringde vogels) op Vlieland; op 22 oktober in het Robbenoordbos, Noord-Holland; op 23 oktober bij Nieuweschan, Groningen; en op 25 en 26 oktober bij Westkapelle. Door een zwijgzame **Bergfluitier** *P bonelli* van 12 tot 14 oktober in de Tuintjes op de noordpunt van Texel kwam het besef dat deze soort in het najaar misschien niet zonder geluid of biometrie met zekerheid van Balkanbergfluitier *P orientalis* is te onderscheiden. Late **Fluiters** *P sibilatrix* werden geringd op Vlieland op 11 september en in de Eemshaven op 12 en 19 oktober (terugvangst). **Siberische Tijftjaffen** *P collybita tristis* werden geringd op 12 oktober bij Bloemendaal, Noord-Holland; op 12 (twee) en 19 oktober op Vlieland; op 15, 19, 22 en 25 oktober bij Castricum; op 16 en 18 (twee) oktober in Meijndel; en op 19 oktober op zowel Texel als bij Almere. Daarnaast was er zeker een 20-tal veldwaarnemingen, sommige overtuigender dan andere. Een bruinigrijze **Fitis** *P trochilus* op Schiermonnikoog op 22 oktober zorgde voor de nodige verwarring. Waarschijnlijk ging het om de ondersoort *P t acredula*.

GRASMUSSEN TOT GRASZANGERS **Sperwergrasmussen** *Sylvia nisoria* bleven schaars. Er waren c 20 veldwaarnemingen met vrij late exemplaren op 12 oktober bij Westkapelle en op 13 oktober op de Maasvlakte. Vangsten vonden plaats op 7, 15 en 27 september bij Castricum, op 23 september langs de Oostvaardersdijk bij Lelystad en tussen 3 en 7 oktober op Vlieland. Net als precies een jaar eerder werd op 18 oktober een waarschijnlijk **Siberische Braamsluiper** *S curruca blythi* geringd bij Bloemendaal; een DNA-analyse zal daarover uitsluitsel geven. Er was bovendien een veldwaarneming van een Siberische/Vale Braamsluiper *S c blythi/halimodendri* op 21 en 24 oktober op de Maasvlakte. Een **Siberische Sprinkhaanzanger** *Locustella certhiola* hing op 24 september in de netten van het ringstation bij Bloemendaal. De vierde **Kleine Sprinkhaanzanger** *L lanceolata* werd op 5 oktober geringd bij Ooij, Gelderland; deze kon door vogelaars die binnen een uur ter plaatse waren worden bekeken. Een late **Spotvogel** *Hippolais icterina* werd op 5 oktober gezien bij Ouddorp. Er was een nagekomen melding van een **Kleine Spotvogel** *Iduna caligata* die op 28 augustus werd gefotografeerd op de Zuidpier van IJmuiden; daarmee kwam de teller voor augustus uit op drie. In september en oktober werden er nog eens vier waargenomen: op 7 september was er een tweemanswaarneming in de Eemshaven, vervolgens waren er vangsten bij Castricum op 9 en 12 september en tot slot was er een twitchbare vogel op Vlieland op 4 oktober. Het laatste van de 15 voorgaande gevallen dateerde alweer van 2009 en met c zeven gevallen gaat 2013 de boeken in als veruit het beste jaar ooit. Tot dit jaar waren er 18 gevallen van **Struikrietzanger** *Acrocephalus dumetorum* maar in dit najaar werd dat aantal met meer dan de helft verhoogd. Na drie vangsten in augustus werden in deze periode nog eens acht exemplaren gemeld. Er waren vangsten van eerstejaars vogels bij Venebuurt, Friesland, op 5 september (teruggevangen op 7 september); op 15 september op Vlieland;

540 Siberische Boompieper / Olive-backed Pipit *Anthus hodgsoni*, Reddingsweg, Schiermonnikoog, Friesland, 10 oktober 2013 (*Martijn Bunschoek*) **541** Blauwstaart / Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus*, eerstejaars, Lange Paal, Vlieland, Friesland, 23 oktober 2013 (*Martijn Bot*) **542** Raddes Boszanger / Raddes Warbler *Phylloscopus schwarzi*, Tweede Maasvlakte, Zuid-Holland, 30 september 2013 (*Roelof de Beer*) **543** Noordse Nachtegaal / Thrush Nightingale *Luscinia luscinia*, eerstejaars, Maasvlakte, Zuid-Holland, 3 oktober 2013 (*Jorrit Vlot*)

op 27 september bij Castricum; en op 4 oktober in de Amsterdamse Waterleidingduinen bij Zandvoort. Maar ook veldwaarnemers konden hun hart ophalen met twitchbare vogels op Texel op 28 september, van 10 tot 15 oktober en op 20 en 21 oktober. Legio vogelaars konden daarmee een nieuwe soort bijschrijven. Ten slotte was er nog een melding bij Katwijk op 8 oktober. **Waterrietzangers** *A. paludicola* werden geringd op 7 september bij Zandvoort (adult) en op 7 en 9 september bij Castricum. Een late eerstejaars **Grote Karekiet** *A. arundinaceus* werd op 6 en 8 oktober gevangen bij Ooij. De enige **Graszangers** *Cisticola juncidis* van deze periode verbleven op 6 september bij Cadzand, Zeeland, en op 19 oktober bij Kloosterzande, Zeeland.

PESTVOGELS TOT PIEPERS Na een uitzonderlijk vroege melding van 15 **Pestvogels** *Bombus garrulus* op 15 september in Groningen, Groningen, volgde vanaf

half oktober nog een handvol waarnemingen. In het noorden werden slechts enkele **Taigaboomkruipers** *Certhia familiaris* doorgegeven. Tot 21 september verbleven maximaal drie **Roze Spreeuwen** *Pastor roseus* op de noordpunt van Texel. Op Vlieland werd de soort gezien op 15 september (adult), van 20 tot 22 september (mogelijk meerdere vogels), op 28 september en op 6 oktober. Buiten de Waddeneilanden waren er meldingen op 6 en 15 tot 21 september bij Katwijk, op 7 september bij Harlingen, Friesland, en op 20 september op de Kwade Hoek. Leuk was de waarneming van een **Zwartbuikwaterspreeuw** *Cinclus cinclus cinclus* die op 18 oktober kortstondig bij de Berkenplas op Schiermonnikoog verbleef. Spectaculair was de ontdekking van een eerstejaars **Westelijke Rosse Waaierstaart** *C. g. galactotes* op 25 september op een erf achter de Hondsbossche Zeevering bij Camperduin. Tot vreugde van veel vogelaars bleef deze nieuwe soort tot 27 september. Een **Noordse**

544 Blauwstaart / Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus*, eerstejaars, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 15 oktober 2013 (*Hans Gebuis*)

545 Kleine Spotvogel / Booted Warbler *Iduna caligata*, Duinkersoord, Vlieland, Friesland, 4 oktober 2013 (*Jaap Denee*)

546 Izabeltapuit / Isabelline Wheatear *Oenanthe isabellina*, eerstejaars, Maasvlakte, Zuid-Holland, 26 oktober 2013 (*Hans Brinks*)

547 Woestijntapuit / Desert Wheatear *Oenanthe deserti*, eerstejaars mannetje, Westkapelle, Zeeland, 31 oktober 2013 (*Pim A Wolf*)

548 Daurische Klauwier / Daurian Shrike *Lanius isabellinus*, eerstejaars, Oude Huizenlid, Vlieland, Friesland, 7 oktober 2013 (Gijsbert Mourik)

549 Bosgors / Rustic Bunting *Emberiza rustica*, eerstejaars mannetje, Groene Glop, Schiermonnikoog, Friesland, 29 september 2013 (Jan van Dijk)

Nachtegaal *Luscinia luscinia* werd op 7 september gevangen bij Bloemendaal. Daarnaast liet een exemplaar zich op 3 oktober aardig bekijken op de Maasvlakte; twitchbare najaarsvogels zijn zeer zeldzaam (eerste oktober-waarneming). Na een jaar zonder **Blauwstaarten** *Tarsiger cyanurus* werd vogelend Nederland weer verwend met waarnemingen van deze prachtige soort, namelijk van 12 tot 16 oktober bij de Kwade Hoek, op 15 oktober op de noordpunt van Texel en van 17 tot 23 oktober bij Lange Paal op Vlieland. **Aziatische Roodborsttapuiten** *Saxicola maurus* werden vastgesteld op 21 en 22 september en op 10 oktober op de noordpunt van Texel en op 14 en 15 oktober bij Den Helder, Noord-Holland; op 16 oktober volgde opnieuw een melding van de noordpunt van Texel. Alweer de zevende **Izabeltapuit** *Oenanthe isabellina* bevond zich van 25 oktober tot 8 november op de Maasvlakte; de eerste verbleef eveneens op de Maasvlakte van 21 oktober tot 8 november 1996. Een mannetje **Woestijntapuit** *O. deserti* verbleef van 31 oktober tot 2 november bij Westkapelle. Tussen 12 september en 25 oktober werden 16 **Kleine Vliegenvangers** *Ficedula parva* gemeld. Vooral de Waddeneilanden waren goed vertegenwoordigd, met zes waarnemingen op Vlieland, drie op Texel, één op Terschelling en één op Schiermonnikoog (vangst op 12 september). Een fraai adult mannetje was aanwezig op Rottumerplaat op 20 en 21 september. Alleen trektellers registreerden al 126 **Grote Piepers** *Anthus richardi*, het

hoogste aantal in jaren. Vangsten waren bij Castricum op 30 september en 19 oktober (twee). Er waren 10-tallen overige waarnemingen, met onder andere vijf op Vlieland op 5 oktober; liefst zeven in de Slufter op Texel op 12 oktober; vier bij Ouddorp op 17 oktober; en vier op de Boschplaat op Terschelling op 24 oktober. Door trektellers werden 94 **Duinpiepers** *A. campestris* doorgegeven, vrijwel allemaal in september. De meest bezochte vogels waren twee nabij Breda, Noord-Brabant, op 9 september. Een **Siberische Boompieper** *A. hodgsoni* liet zich op 10 oktober fotograferen langs de Reddingsweg op Schiermonnikoog en op 18 oktober was er kort een exemplaar op Ameland. Overvliegende exemplaren werden opgenomen op 8 oktober bij Bergen aan Zee, Noord-Holland; op 14 oktober bij zowel Parnassia, Bloemendaal, Noord-Holland (twee), als op De Vulkaan bij Den Haag (twee); op 20 oktober bij Castricum, Noord-Holland; en op 25 oktober op De Puinhoop bij Katwijk. Voorts werden op ruim 15 plekken mogelijke exemplaren gemeld. Trektellers verspreid over het land registreerden vanaf eind september in totaal 40 **Roodkeelpiepers** *A. cervinus*.

VINKEN TOT GORZEN Net als in de voorgaande periode waren er enkele meldingen van **Witbandkruisbekken** *Loxia leucoptera*; één of twee exemplaren op 29 september en 23 en 24 oktober op Terschelling werden het beste gedocumenteerd. Vanaf begin oktober voltrok zich

de eerste omvangrijke invasie van **Grote Kruisbekken** sinds 1990/91. Naast vele meldingen van overvliegende vogels waren ook diverse exemplaren voor langere tijd ter plaatse, zoals in de Staatsbossen op Texel van 12 tot 23 oktober (vijf); op Vlieland van 16 tot 26 oktober (ten minste vier); op Ameland van 16 tot 26 oktober (ten minste 14); in het Leenderbos, Noord-Brabant, van 18 tot 20 oktober; op Terschelling tussen 18 en 25 oktober (ten minste 13); bij Schoorl, Noord-Holland, van 19 tot 26 oktober (drie); in het Drents-Friese Wold, Drenthe/Friesland vanaf 19 oktober (ten minste vijf); op De Hamert, Limburg, op 19 oktober; bij Zeist, Utrecht, van 22 tot 31 oktober (twee); in Berkheide, Zuid-Holland, op 22 oktober; op de Hoge Veluwe, Gelderland, vanaf 22 oktober (maximaal vijf); in het Noordhollands Duinreservaat, Noord-Holland; op 26 oktober (zes); en bij Overloon, Noord-Brabant, op 27 oktober. Trektellers meldden in oktober ruim 300 overvliegende 'verdachte' kruisbekken, waarvan ongeveer een derde als Grote werd doorgegeven. Een complicerende factor was dat er met c 34 000 overvliegende vogels ook een stevige invasie gaande was van **Kruisbekken** *L. curvirostra* van verschillende roeiptypen. Type C leek het meest algemeen, maar ook D en X werden veelvuldig vastgesteld. De CDNA kan al met al overuren draaien om alle gevallen te beoordelen, zowel wat betreft determinatie als aan-

tal... **Roodmussen** *Carpodacus erythrinus* waren schaars, met waarnemingen op 22 september en 5 oktober op Vlieland, op 28 september op Texel en op 16 oktober in de Eemshaven (vangst). Door trektellers werden in totaal 67 **Europese Kanaries** *Serinus serinus*, 248 **Sneeuwgorzen** *Plectrophenax nivalis*, 339 **IJsgorzen** *Calcarius lapponicus* en 19 **Ortolanen** *Emberiza hortulana* waargenomen. **Bosgorzen** *E. rustica* werden waargenomen op 25 september bij Bloemendaal (overvliegend, geluid opgenomen); op 29 september op Schiermonnikoog (vangst); op 1 oktober bij Westenschouwen (gefotografeerd); en op 4 oktober op Vlieland (gefotografeerd). Er waren een kleine 40 veldwaarnemingen van **Dwerggorzen** *E. pusilla* met daarbij populaire vogels op 3 en 4 oktober zowel bij Gouderak, Zuid-Holland, als op Terschelling en op 24 oktober bij Ridderkerk, Zuid-Holland. Op 16 oktober passeerden er liefst drie de telpost bij Westenschouwen (geluid opgenomen). Vangsten vonden plaats op 25 september op Vlieland en op 27 september bij Castricum (twee). In oktober werden slechts c acht **Grauwe Gorzen** *E. calandra* doorgegeven.

Voor het samenstellen van deze rubriek is dankbaar gebruikgemaakt van de websites dutchbirdalerts.nl, waarneming.nl, trekten.nl, sovon.nl, lauwersmeer.com en vogelsindekempen.nl.

Roy Slaterus, Bervoetsbos 71, 2134 PM Hoofddorp, Nederland (roy.slaterus@dutchbirding.nl)

Vincent van der Spek, Acaciastraat 212, 2565 KJ Den Haag, Nederland (vincent.van.der.spek@dutchbirding.nl)

Martijn Renders, Frans Hanegraafstraat 18, 4273 EK Hank, Nederland (martijnrenders@gmail.com)

DB Actueel

Oosterse Tortel (Meenatortel) op Schiermonnikoog Op 11 oktober 2013 fietste ik na een lange dag vogelen terug vanuit het dorp Schiermonnikoog, Friesland, naar ons appartement op boerderij De Oorsprong. Er stond de hele dag al een hinderlijk harde wind (6B of meer) uit het noordoosten, waardoor ik er eigenlijk wel klaar mee was. Om zo min mogelijk last van de wind te hebben fietste ik via de binnenduindrand over de Kooiweg naar het oosten. Daar viel mijn oog op een voor het eiland grote groep van c 20 Turkse Tortels *Streptopelia decaocto* op het dak van een schuur bij manege Florida. Voor de vorm controleerde ik de groep snel op een afwijkende soort, zonder succes. Op het erf van boerderij De Duinhoeve (tegenover de ingang van Vogelringstation Schiermonnikoog in het Groene Glop) viel mijn oog op een groepje van vijf duiven: vier Turkse Tortels en een 'Zomertortel' *S. turtur*! Ze foerageerden naast een kuilvoerbult en waren op korte afstand te bekijken. Zomertortel is een leuke soort voor het eiland en ik stelde daarom meteen mijn medevogelaars op de hoogte en maakte enkele foto's. Wat meteen opviel was het stevige

postuur, waardoor de tortel iets groter oogde dan de omringende Turkse Tortels. Wetend dat Zomertortels doorgaans een slagje kleiner horen te zijn begon ik wat zenuwachtig te worden en meldde de anderen: 'Het is een Zomertortel of... Kom snel! Door activiteiten van de boer op het erf vlogen de duiven op waarbij de Turkse Tortels op het dak van de naastgelegen schuur gingen zitten en de andere tortel zijn toevlucht zocht in een Zomereik *Quercus robur* aan de rand van het Groene Glop. Opvallend bij het landen was de witte staartrand, dus het was een Zomertortel of een Meenatortel *S. orientalis meena* (nominaat Oosterse Tortel *S. o. orientalis* heeft grijze staartpennen). Al snel arriveerden mijn medevogelaars (Bert Haamberg, Bas den Herder en Jeff Plischke) en zagen door de telescoop de tortel nog net tussen de bladeren zitten. Ik had ondertussen met mijn telefoon een paar foto's gemaakt van mijn camerascherm en naar enkele vogelaars op het vasteland gestuurd voor advies. Ik was in de tussentijd op De Oorsprong aangekomen en kon daar rustig naar de foto's kijken. Al snel belde Jaap Dennee dat het een adulte Oosterse Tortel kon

zijn! Vervolgens wisselden we wat foto's uit waarbij JD eigen foto's stuurde van de vogel in Wergea (Warga), Friesland, in de winter van 2009/10. Al snel kwamen we tot de conclusie dat het eigenlijk geen andere soort kon zijn en vervolgens werd het nieuws de wereld in gebracht: de tweede Oosterse Tortel (en Meenatortel) van Nederland! Nauwelijks bekomen van deze onverwachte ontknoping fietste ik snel – het schemerde al een beetje – terug naar De Duinhoeve om te zien of de tortel er nog was. BdH, BH en JP waren nog steeds op de plek maar waren hem uit het oog verloren door het dichte bladerdak en de aantrekkende wind, waardoor de bomen een wilde bladerzee vormden.

Na een stormachtige nacht bracht de vroege ochtend van 12 oktober windstil en bewolkt weer. In de ochtendschemering was er nog geen spoor van de tortel maar iets voor 08:00 vloog hij uit zijn slaapboom en landde op het erf bij de kuilvoerbult. Enkele vogelaars die met de vroege ochtendboot (06:30) waren overgestoken waren dus niet voor niets gekomen. De tortel liet zich prachtig bekijken en vloog enkele keren naar de Zomereiken in het Groene Glop om de (agrarische) onrust op het erf te ontvluchten. Wanneer de kust veilig was kwam hij stevast weer terug om te foerageren. Die dag is hij door enkele 10-tallen vogelaars gezien. De daaropvolgende dagen hield hij zich op in een grote groep Turkse Tortels op boerderij De Branding aan de Heereweg maar werd hier zeer slechts onregelmatig gezien. Tegelijkertijd dook bij verschillende boerderijen

een onvolwassen Zomertortel op waardoor diverse vogelaars te vroeg juichten... De laatste zekere melding van de Meenatortel was op 13 oktober.

De vogel liet behalve het formaat ook de volledige set van uiterlijke kenmerken zien die nodig is om een Oosterse Tortel of Meenatortel op naam te brengen, zoals de uitgebreide donkere centra van de schouderveren en dekveren met relatief smalle en scherp afgetekende roodbruine rand, de bruinroze borst op onderbuik en anaalstreek geleidelijk overgaand in vuilwit, de overwegend blauwgrijze stuit met zeer beperkte bruine tekening, de beperkte rode oogrand, met name achter het oog, de twee vage vleugelstrepen (door lichte toppen aan middelste en grote dekveren), de lichte snavelpunt, de zijhalsvlek bestaand uit zeer smalle zwarte en blauwgrijze baantjes, en het contrast van de blauwgrijsachtig bruine voorkruin en bruine achterkop en hals. Naast de witte staartpentoppen wezen ook de witte buik en onderstaartdekveren en de rozeoranje kleur van de borst op Meenatortel.

Indien aanvaard betreft het de tweede Oosterse Tortel en tweede Meenatortel voor Nederland; de eerste bevond zich van 23 december 2009 tot 3 april 2010 in Wergea (Dutch Birding 32: 116-125, 2010, 33: 357-376, 2011). Een recent ingediende melding van een eerstejaars die werd gefotografeerd aan boord van een vrachtschip op de Noordzee c 50 zeemijl ten noordwesten van Texel, Continentaal Plat, op 16 november 2010 (<http://waarneming.nl/waarneming/view/78266442>) kan daar

550 Meenatortel / Rufous Turtle Dove *Streptopelia orientalis meena*, Kooiweg, Schiermonnikoog, Friesland, 11 oktober 2013 (Martijn Bunschoek)

bij aanvaarding nog tussen komen als tweede geval en dan wordt de vogel van Schiermonnikoog het derde. MARTIJN BUNSKOEK

RUFIOUS TURTLE DOVE On 11-13 October 2013, an adult Rufous Turtle Dove *Streptopelia orientalis meena* stayed with Eurasian Collared Doves *S decacoto* on Schiermonnikoog, Friesland, Netherlands. It was mostly observed near some of the farms on the island. If accepted, this is the second record (there are no records of nominate Oriental Turtle Dove *S o orientalis*). In addition, a report on board of a vessel within Dutch waters of the North Sea on 16 November 2010 is still under consideration.

Vale Gierzwaluwen in veelvoud De aantallen Gierzwaluwen *Apus apus* nemen na september snel af en de ervaring in met name Brittannië leert dat de trefkans op een Vale Gierzwaluw *A pallidus* sterk toeneemt naarmate het najaar vordert. Elke in Nederland rondvliegende gierzwaluw in oktober-november krijgt daarom extra aandacht. Tot en met 2012 werd slechts één waarneming van Vale aanvaard, op Vlieland, Friesland, op 20-21 oktober 2006; op de tweede dag werd deze vogel door enkele 10-tallen vogelaars getwicht. Andere meldingen, zowel voor als na 2006, konden door onvolledige documentatie niet worden aanvaard door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA). Toen in de tweede helft van oktober 2013 weer enkele exemplaren in Engeland opdoken, rees de hoop op nieuwe waarnemingen in Nederland.

In de late middag van donderdag 24 oktober liep Lars Buckx over de oostpunt van Vlieland, Friesland, toen er in plotseling een gierzwaluw vloog. Hij maakte snel een aantal foto's maar de vogel vloog helaas vrij ver en de foto's op het camerascherm leken meer te wijzen op een Gierzwaluw dan op een Vale Gierzwaluw. De vogel bleef rondhangen boven de strandopgang; LB kon dichterbij komen en in de kijker vielen de bruinige kleur en de grote witte keelvlak op. Hij maakte meer foto's en belde zijn vader (Han Buckx) dat hij een mogelijke Vale Gierzwaluw had. Ondertussen verzond LB per telefoon wat foto's naar kennissen voor commentaar, waarbij de eerste reacties weer richting Gierzwaluw gingen. De vogel kwam gelukkig steeds dichterbij, tot op c 5 m. Inmiddels waren HB, Jaap Eerdmans en Peter de Rouw gearriveerd. De determinatie als Vale werd steeds serieuzer en na een positieve reactie van Nils van Duivendijk werd het nieuws verspreid. De vogel werd tot 18:25 gezien. Teruggekomen bij het huisje werden de foto's meteen op de laptop gezet en zo werd de laatste twijfel weggenomen. De volgende ochtend (25 oktober) vertrokken al vroeg twee volle watertaxi's uit Harlingen, Friesland, naar Vlieland en een klein groepje kwam met de reguliere boot van 09:20. Met c 30 man werd zonder succes urenlang gezocht op de oostpunt van het eiland. Een aantal vertrok met de boot van 12:00 maar anderen bleven achter en zochten door. Om c 15:45 zagen Roelof de Beer en Jan van der Laan de Vale bij Duinkerkeoord, vliegend in oostelijke richting. De overgebleven vogelaars op het eiland werden snel gewaarschuwd

en spoedden zich naar de oostpunt om de vogel op te pikken; dat lukte en tussen 16:00 en 16:15 werd hij door de meeste aanwezige vogelaars gezien, hoewel sommigen te laat kwamen. Op 26 oktober werd de vogel rond de middag weer gezien door enkele vogelaars die op het eiland verbleven.

Het tweede exemplaar in de reeks van waarnemingen betrof een gierzwaluw die vrijdagmiddag 25 oktober rond 14:50 werd ontdekt door Harm Blom boven De Nederlanden op Texel, Noord-Holland. HB was na aankomst met de boot als eerste hier naar toe gegaan om in de luwte van het bos te wandelen. Na c 10 min kwam op c 50 m afstand een gierzwaluw over het duin aanvliegen. Hij vloog op nog geen 20 m hoogte en zakte nadat hij de duinrand was gepasseerd naar 10-15 m hoogte. In zijn kijkerbeeld zag HB een opvallend lichte kop en witte keel met daarbij een donker opvallend oogmasker. De vogel bleef c 1 min rondvliegen en foerageren en liet zich met optimaal zonlicht van dichtbij bekijken. HB was op de hoogte van de waarneming op Vlieland en daarom extra alert om de vogel goed te determineren. Met goed licht waren naast de lichte kop verschillende andere kenmerken te zien die goed pasten op Vale Gierzwaluw, waaronder zelfs de schubtekening op de onderdelen; wanneer hij echter verder weg vloog of met tegenlicht werd gezien leek het eerder een Gierzwaluw. Na korte tijd verdween hij langzaam foeragerend in zuidelijk richting en uit beeld. HB lichtte andere vogelaars in en later in de middag werd dit exemplaar teruggevonden bij De Koog op Texel en kon daar van c 17:30 tot 18:40 door c 20 vogelaars worden bekeken. Door het late uur en het beroerde licht waren de foto's van matige kwaliteit en mede daardoor ontstond discussie over de determinatie – maar de overheersende mening ging richting Vale. Mogelijk betrof dit exemplaar dezelfde vogel die 's ochtends om 11:26 korte tijd boven de ringbaan van Castricum, Noord-Holland, vloog en door drie waarnemers werd gezien en (matig) gefotografeerd.

Diezelfde vrijdagmiddag reed Folkert Jan Hoogstra naar de telpost langs de Kustweg bij Lauwersoog, Groningen. Hij was die ochtend zonder resultaat naar Vlieland geweest en met de boot van 12:00 teruggekeerd naar de vaste wal, waar hij had besloten nog een paar uur te vogelen, in de hoop een gierzwaluw te vinden. Na 1.5 u tevergeefs posten was hij al bezig de auto in te laden toen rond 15:30 een eenzame gierzwaluw uit zee kwam aanvliegen en boven de telpost ging rondvliegen. Door het sombere weer was er weinig kleur of tekening te zien en FJH dacht in eerste instantie aan een Gierzwaluw; hij maakte zoveel mogelijk foto's en waarschuwde andere vogelaars in de buurt. Naarmate er meer vogelaars kwamen en meer foto's bestudeerd konden worden verschoof de mening naar Vale Gierzwaluw en rond 16:45 werd deze determinatie doorgepiept. Enkele 10-tallen vogelaars uit Friesland en Groningen en twee geluksvogel(aar)s die toevallig met de boot van Schiermonnikoog aankwamen konden de vogel tot donker bekijken. Nauwkeurige bestudering van alle fotomateriaal gaf aan dat het inderdaad een Vale betrof.

Op dezelfde late vrijdagmiddag ontdekte Gerard

551 Vale Gierzwaluw / Pallid Swift *Apus pallidus*, Vlieland, Friesland, 25 oktober 2013 (*Jaap Denee*) **552** Vale Gierzwaluw / Pallid Swift *Apus pallidus*, Vlieland, Friesland, 25 oktober 2013 (*Toy Janssen*) **553** Vale Gierzwaluw / Pallid Swift *Apus pallidus*, Enkhuizen, Noord-Holland, 26 oktober 2013 (*Michel Veldt*) **554** Vale Gierzwaluw / Pallid Swift *Apus pallidus*, Neeltje Jans, Zeeland, 2 november 2013 (*Toy Janssen*)

555 Vale Gierzwaluw / Pallid Swift *Apus pallidus*, Groot-IJsselmonde, Rotterdam, Zuid-Holland, 2 november 2013
(Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)

556 Vale Gierzwaluw / Pallid Swift *Apus pallidus* (verzwakt gevonden te Groot-IJsselmonde, Rotterdam, Zuid-Holland, op 3 november 2013), Vogelklas Karel Schot, Rotterdam, Zuid-Holland, 4 november 2013 (Chris van Rijswijk/birdshooting.nl)

Kenter een Vale Gierzwaluw bij De Ven ten noorden van Enkhuizen, Noord-Holland. De gewaarschuwde Trudy Winthorst kon de vogel rond 17:55 nog enkele minuten zien. GK plaatste enkele foto's op www.waarneming.nl waarop de vogel (alleen) in silhouet te zien was. Misschien dat dat voor enige terughoudendheid bij andere vogelaars zorgde want op zaterdagochtend stonden er aanvankelijk slechts vier vogelaars op de dijk. Een van hen zag de gierzwaluw om 09:15 vliegen en alle vier hadden hem kort in beeld. Een half uur later verscheen hij opnieuw en kon Michel Veldt een mooie serie foto's maken waarop alle kenmerken van Vale goed waren te zien. Toen dat nieuws verspreid was arriveerden al snel meer vogelaars. De vogel kwam met grote tussenpozen langs bij de dijk en verdween steeds over het water van het IJsselmeer; dat gebeurde enkele minuten rond 11:15 en 12:40 en ten slotte kortstondig om 15:20. In totaal konden naar schatting 150-200 vogelaars op zijn minst een glimp van deze vogel opvangen.

Op zaterdag 2 november waren les Goedbloed en Remco Hofland op weg naar de Woestijntapuit *Oenanthe deserti* die op 31 oktober was ontdekt bij Westkapelle, Zeeland. Rijdend over de Oosterscheldekering, Zeeland, zagen ze rond 11:00 laag boven de weg een gierzwaluw vliegen. Ze stopten bij een bushalte en konden de vogel door de telescoop bekijken, terwijl deze rondvlog boven Neeltje Jans. Roland Wantia, ook op weg naar

Westkapelle, zag de vogel onafhankelijk van de eerdere ontdekking vliegen en zag even later IG en RH door hun telescopen turen. RW maakte een snelle stop en leende zijn camera uit aan IG zodat de vogel gedocumenteerd kon worden en reed zelf verder naar Westkapelle. De kenmerken wezen op een Vale Gierzwaluw en het nieuws werd verspreid. De vogel bleef de uren daarna rondvliegen tussen Neeltje Jans en de Roggenplaat en liet zich uitstekend bekijken en fotograferen, door meer dan 150 waarnemers. Rond 15:35, toen het weer opklaarde, verdween hij in zuidelijke richting. Opmerkelijk detail is dat IG in de jacht op zijn eerste Vale Gierzwaluw in Nederland zowel op Vlieland als bij Enkhuizen op de juiste datum aanwezig was maar op Vlieland op de verkeerde punt van het eiland toen de vogel daar werd teruggevonden en bij Enkhuizen te laat op de middag.

Diezelfde middag zag Willem van Rijswijk rond 13:00 (tijdens de lunch) vanuit huis een gierzwaluw vliegen boven zijn woning in Groot-IJsselmonde, Rotterdam, Zuid-Holland. Vanwege de late datum dacht WvR uiteraard aan de mogelijkheid van een Vale Gierzwaluw. Via zijn broer Chris van Rijswijk werd het nieuws bekendgemaakt. De vogel bleef ongeveer een kwartier boven het huis hangen maar leek daarna te zijn verdwenen. Hij keerde echter na enige tijd toch terug en herhaalde dat gedrag een aantal keren, tot de laatste waarneming om c 15:15. Voor een 10-tal vogelaars uit de

regio Rotterdam bood dat voldoende gelegenheid om de vogel te twitchen. Door de grijze weersomstandigheden was het in het veld erg moeilijk om de juiste kenmerken vast te stellen. De foto's van Jan-Kees Bossenbroek, Karel Hoogteyling en CvR en toonden aan dat de vermoedens dat het om een Vale ging juist waren. Zondag 3 november was een dag met guur weer met heftige buien en windstoten. Van de vogel was geen spoor meer te bekennen. Toch kwam er een vervolg. Op de Jan Dammassestraat, IJsselmonde, Rotterdam, werd die zondagavond op de negende verdieping een verzwakte gierzwaluw gevonden en naar Vogelklas Karel Schot in Rotterdam gebracht. Bij de medewerkers van de vogelopvang ging een lampje branden: dit zou wel eens de vogel van de vorige dag kunnen zijn (hemelsbreed is de vindplaats nog geen 2 km van de plek waar hij zaterdag werd gezien). De vogel woog nog maar 26 gram en werd op maandagmiddag door CvR gefotografeerd en daarmee kon de determinatie worden bevestigd. Op 8 november was de vogel voldoende hersteld en werd hij om 13:30 losgelaten ten oosten van Stellingen, Zuid-Holland (www.vogelklas.nl/actueel/2013/11/zeldzame-vale-gierzwaluw.html).

De CDNA heeft de komende winter genoeg te doen want naast bovengenoemde zes vogels waren er in de

laatste week van oktober en eerste decade van november nog flink wat 'losse' meldingen zonder of met beperkte documentatie. De herkenning van Vale Gierzwaluw zal altijd lastig blijven en goede foto's zijn normaliter onontbeerlijk om de zaak rond te krijgen. Het is wachten op de beslissingen van de CDNA voordat duidelijk is op hoeveel exemplaren de teller voor het najaar van 2013 blijft steken. ENNO B EBELS, HARM BLOM, LARS BUCKX, IES GOEDBLOED, REMCO HOFLAND, FOLKERT JAN HOOGSTRA, GERARD KENTER & WILLEM VAN RIJSWIJK

PALLID SWIFTS. On 24-26 October and 2 November 2013, at least six Pallid Swifts *Apus pallidus* were seen in the Netherlands (on Vlieland, Friesland, on 24-26 October; on Texel, Noord-Holland, on 25 October; at Lauwersmeer, Groningen, on 25 October; at Enkhuizen, Noord-Holland, on 25-26 October; at Neeltje Jans, Zeeland, on 2 November; and at Rotterdam, Zuid-Holland, on 2 November (picked up weakened on 3 November and released on 8 November)). All six were more or less twitchable and documented by photographs. In addition, several non-stationary birds were reported in the last week of October and first 10 days of November. There was only one previous record, on Vlieland on 20-21 October 2006.

DBA-nieuws

Betaling van abonnementsgeld voor 2014 Bij dit nummer van Dutch Birding treft u een rekening aan voor het abonnementsgeld van 2014. De abonnementsprijs blijft voor Nederland EUR 39.50 (inclusief het Dutch Birding-jaaroverzicht op dvd) en voor België EUR 39.50. Indien u via internet betaalt, vermeld dan uw lidnummer (dit is te vinden op de bijgevoegde rekening). De Belgische abonnees wordt gevraagd om de betaalinstructions op de rekening te volgen. Het overschrijfformulier of een internetbetaling kunnen niet voor een adreswijziging worden gebruikt; u wordt verzocht een adreswijziging altijd apart per post of per e-mail te sturen naar onderstaand adres. Wij verzoeken u vriendelijk het abonnementsgeld voor 1 januari 2014 over te maken. Voorts wordt u verzocht om alle correspondentie over abonnementszaken te richten aan: Dutch Birding Association, p/a Kees de Vries, Fideliohof 7, 2402 ER Alphen aan den Rijn, Nederland, of aan circulation@dutchbirding.nl.

Payment of subscription for 2014 Enclosed with this issue, you will find the invoice for the subscription fee of 2014. The rates for 2014 remain EUR 40.00 for subscribers in Europe (outside Belgium and the Netherlands) and EUR 43.00 for subscribers outside Europe. We kindly request to follow the instructions on the enclosed invoice. Please, do not use payments as a change of address message but send a change of address separately to:

Dutch Birding Association, c/o Kees de Vries, Fideliohof 7, 2402 ER Alphen aan den Rijn, Netherlands, or circulation@dutchbirding.nl. You are asked to use this address for all other subscription matters as well.

Dutch Birding-vogeldag 2014 De komende Dutch Birding-vogeldag vindt plaats op zaterdag 8 februari 2014, op dezelfde locatie centraal in het land als de afgelopen jaren, Congrescentrum De Werelt te Lunteren, Gelderland. Er wordt nog hard gewerkt aan een het lezingenprogramma. Meer details volgen snel via de website.

In de ruime foyer van het congrescentrum wordt zoals altijd een vogelaarsbeurs ingericht met boeken, optische apparatuur, cd's en dvd's, collega-vogelorganisaties, aanbieders van vogelreizen en vogelkunst. Indien u ook interesse heeft om met een stand aanwezig te zijn, dan kunt u voor meer informatie contact opnemen met Rob Gordijn (rob.gordijn@dutchbirding.nl).

De zaal gaat open om 09:00. Het programma duurt tot c 17:00 en tussen de lezingen door zijn ruime pauzes om de stands te bezoeken en/of gezellig bij te praten. De entree bedraagt EUR 5.00. Voor het definitieve programma, een overzicht van de standhouders en informatie over de bereikbaarheid van Congrescentrum De Werelt zie onze website www.dutchbirding.nl. ROB GORDIJN & ARIJAN VAN EGMOND